

**FEDERATION OF
ACADEMIC ASSOCIATION
GUJARAT**

PRA TIBHA

BOARD PAPER SET

2026

STD. 12TH (GUJARATI MEDIUM)

Prepared by Expert Teachers of Federation of Academic
Association - Gujarat. (Reg. No. 1073/14-11-2017)

AIM, OBJECTIVE AND MOTTO

Education is not mere accumulation of facts; it is preparation of life itself. Education is knowledge imbued with wisdom and ethics. It develops the personality of the students, moulds their character and develops mental skills to help them cope with problems and challenges of the complex world of today. One of the most significant character traits that need to be instilled in our youth during their education is a finely ingrained attitude of service- before-self. The aim is to make them successful not only in life, but also conscious of their duties and responsibilities towards their fellow citizens. It is with this vision that the Federation of Academic Association was established in 2014 to set up across the state over the last decade, offering quality education from Pre-Primary to Doctoral level. Federation of Academic Association is the association of Coaching Class owners and teachers connected with them.

About the paper set...

This paper set is prepared by our association members who are subject experts with experience of decades. This will enhance student's knowledge regarding the way in which the questions are asked in the board exams and prepare them for the same to improve their result. Our Association members are always dedicated to fulfilment of student's goal and always support them personally to choose right path for the same. This paper set is distributed free of cost.

Positive suggestions will be appreciated.

*Best of Luck
to all the students for
their Board Exams...*

President, Core Committee and
Members of FAA - Gujarat.

Hemang Raval
President - Federation of Academic Association

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. ACC
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION :- A

◆ નીચેના પ્રશ્નોના વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [20]

1. A, B અને C ની મૂડીનું પ્રમાણ 3:2:1 હોય અને વર્ષનો વહેંચણીપાત્ર નફો Rs. 66,000 હોય, તો C ને કેટલો નફો મળે?

- (A) Rs. 11,000 (B) Rs. 22,000
(C) Rs. 33,000 (D) Rs. 66,000

2. ભાગીદારની મૂડીની જમા બાકી પર વ્યાજ ગણતાં ભાગીદારોની મૂડી પર શું અસર આવે ?

- (A) ઘટે (B) વધે (C) વધે કે ઘટે (D) એકપણ નહિ.

3. પાઘડીનો આધાર કોના પર રહેલો છે ?

- (A) ધંધાકીય એકમના કર્મચારીઓ પર
(B) ધંધાકીય એકમના સંચાલકો પર
(C) ધંધાકીય એકમની મિલકતો પર
(D) ધંધાકીય એકમના ભવિષ્યમાં જળવાઈ રહે તેવા નફા પર

4. છેલ્લાં વર્ષોનો નફો સતત વધતો હોય, ત્યારે પાઘડીના મૂલ્યાંકનની કઈ પદ્ધતિ અપનાવાય છે ?

- (A) સાદા સરેરાશ નફાની (B) ભારિત સરેરાશ નફાની
(C) સરેરાશ નફાને મૂડીકૃત કરવાની
(D) જુના નફા - નુકસાનના પ્રમાણમાં

5. પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતાનો નફો કે નુકસાન કયાં પ્રમાણમાં ભાગીદારો વચ્ચે વહેંચવામાં આવે છે.?

- (A) ત્યાગના પ્રમાણમાં (B) લાભના પ્રમાણમાં
(C) નવા નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં
(D) જૂના નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં

6. એકત્રિત થયેલ નફો કે અનામતો અને ભંડોળ પર કોનો અધિકાર છે ?

- (A) નવા ભાગીદારનો (B) ચાલુ ભાગીદારનો
(C) કર્મચારીઓનો (D) મેનેજરનો

7. નવા ભાગીદારને ચાલુ ભાગીદારી પેઢીમાં પ્રવેશ કેવી રીતે આપી શકાય ?

- (A) ચાલુ ભાગીદારો બહુમતીએ નવા ભાગીદારને પ્રવેશ આપવાનું નક્કી કરે.
(B) કરાર ન હોવાથી 1932 ના કાયદા મુજબ
(C) કરારમાં નવા ભાગીદારના પ્રવેશ અંગે જોગવાઈ હોય તો તે મુજબ
(D) કરાર ન હોવાથી 1956 ના કાયદા મુજબ

8. નવા ભાગીદારના પ્રવેશ સમયે પુનઃ મૂલ્યાંકનનો નફો કે ખોટ કયા પ્રમાણમાં વહેંચવામાં આવશે ?

- (A) નવું પ્રમાણ (B) જુનું પ્રમાણ
(C) લાભનું પ્રમાણ (D) ત્યાગનું પ્રમાણ

9. ભાગીદારી પેઢીના પુનર્ગઠન વખતે પાકા સરવૈયામાં દર્શાવેલ કારીગર નફા ભાગ ભંડોળદર્શાવાય ?

- (A) પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતામાં જમા બાજુ
(B) પુનઃ મૂલ્યાંકન બાદના પાકા સરવૈયામાં મૂડી - દેવા બાજુ

(C) ભાગીદારોનાં મૂડીખાતામાં જમા બાજુ

(D) ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતામાં ઉધાર બાજુ

10. ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જન સમયે મિલકતોની ઊપજમાંથી સૌપ્રથમ કઈ ચૂકવણી કરવામાં આવે છે ?

- (A) વિસર્જન ખર્ચ (B) ભાગીદારની પત્નીની લોન
(C) ત્રાહિત પક્ષના દેવા (D) ભાગીદારની લોન

11. પેઢીના કોઈ લેણદારને તેની લેણી રકમ સામે કોઈ મિલકત આપવામાં આવે ત્યારે શું નોંધ થશે ?

- (A) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે ઉધાર થશે.
(B) રોકડ ખાતે જમા થશે
(C) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે જમા થશે.
(D) કોઈ જ નોંધ નહીં થાય.

12. જો જાહેર ભરણામાં અરજી વખતે બહાર પાડેલ શેર કરતાં

..... ઓછા શેરની અરજીઓ આવો, તો શેરનું ભરણું રદ કરવામાં આવે છે.

- (A) 50% થી (B) 75% થી (C) 90% થી (D) 100% થી

13. જાહેર જનતા તરફથી અરજી સાથે મળેલી રકમ કંપનીએ કઈ બેંકમાં જમા રાખવી પડે ?

- (A) સહકારી બેંકમાં (B) શિડ્યુલ્ડ બેંકમાં
(C) રિઝર્વ બેંકમાં (D) એકપણ નહીં

14. કંપની મૂડીમાંથી ડિબેન્ચર પરત કરવાનું નક્કી કરે તે પહેલાં, કંપનીએ તેણે બહાર પાડેલા ડિબેન્ચરની કુલ દાર્શનિક કિંમતની રકમના ટકા ડિબેન્ચર પર અનામત ખાતે લઈ જવા પડશે.

- (A) 10 (B) 25 (C) 100 (D) 15

15. નફા - નુકસાન ખાતું દર્શાવે છે.

- (A) આર્થિક સ્થિતિ (B) બિનઆર્થિક સ્થિતિ
(C) દેવાં - લેણાંની સ્થિતિ (D) ધંધાકીય પરિણામ

16. વિશ્લેષણ વલણ જાણવા માટે ઉપયોગી છે.

- (A) ટૂંકા ગાળાનું વિશ્લેષણ (B) બાહ્ય વિશ્લેષણ
(C) આડું વિશ્લેષણ (D) ઊભું વિશ્લેષણ

17. નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો સમાવેશ ચાલુ ગુણોત્તર ગણવા માટે થતો નથી ?

- (A) દેવાદારો (B) સ્ટોક (C) લેણીહુંડી (D) ફર્નિચર

18. કાર્યશીલ મૂડી એટલે -

- (A) ચાલુ મિલકતો અને બિનચાલુ મિલકતોનો તફાવત
(B) ચાલુ દેવા અને બિનચાલુ મિલકતોનો તફાવત
(C) માલ મિલકતો અને બિનચાલુ દેવા વચ્ચેનો તફાવત
(D) ચાલુ મિલકતો અને ચાલુ દેવાં વચ્ચેનો તફાવત

19. નીચેનામાંથી કોનો નાણાકીય ખર્ચમાં સમાવેશ થાય છે?

- (A) કારખાના ખર્ચા (B) વહીવટી ખર્ચા
(C) વેચાણના ખર્ચા (D) વ્યાજનો ખર્ચ

20. ચાલુ મિલકતોમાં ઘટાડો અને ચાલુ દેવામાં વધારો

- (A) અનુક્રમે આવક રોકડ પ્રવાહ અને જાવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે
(B) અનુક્રમે જાવક રોકડ પ્રવાહ અને આવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.
(C) બંને આવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.
(D) બંને જાવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.

SECTION :- B

◆ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં લખો. [10]

21. પાઘડી એ કેવા પ્રકારની મિલકત છે ?
22. ત્યાગનું પ્રમાણ એટલે શું? તે કેવી રીતે શોધવામાં આવે છે ?
23. નિવૃત્તિ કે મૃત્યુ વખતે તે લાગીદારને તેના લાગની પાઘડી કોના દ્વારા આપવામાં આવે છે ?
24. પેઢીના વિસર્જન સમયે વિસર્જન ખર્ચ કોણે ભોગવવાનો હોય છે?
25. લાગીદારી પેઢીના વિસર્જન વખતે પત્નીની લોનની રકમ કઈ રીતે ચૂકવવામાં આવે છે ?
26. કયા પ્રકારના ડિબેચર સાથે વ્યાજની કૂપનો આપવામાં આવે છે?
27. સ્ટોક ટર્નઓવર એટલે શું ?
28. સધ્ધરતાના ગુણોત્તરો જણાવો.
29. કામગીરીની પ્રવૃત્તિઓ એટલે શું ?
30. સ્વનિર્મિત મિલકતો કયાં નોંધવામાં આવે છે ?

SECTION - C

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (છ માંથી કોઈપણ ચાર) (દરેકના 3 ગુણ) [12]

31. ફેની, સીમરન અને સોનાલી એક લાગીદારી પેઢીના લાગીદારો છે. નફાની વહેંચણી કર્યા પછી માલૂમ પડ્યું કે ઉપાડ પર વ્યાજઅનુક્રમે Rs.2700, Rs. 1200 અને Rs. 1500 ગણવાનું રહી ગયું છે. ભૂલસુધારણા નોંધ લખો.

SECTION - D

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ) [12]

37. નીચેની માહિતી પરથી વિરાટ અને વામનની લાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લાં પાંચ વર્ષના ભારિત સરેરાશની બે વર્ષની ખરીદીને આધારે કરો.

વર્ષ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
નફો (Rs.)	90,000	1,10,000	1,20,000	1,30,000	1,40,000

38. પેન અને કાગળ એક પેઢીના લાગીદારો છે. તેમની પેઢીની રોકાયેલી મૂડી Rs. 12, 00, 000 છે. અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે. છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો નફો અનુક્રમે Rs. 1,95, 000, Rs. 1, 80, 000 અને Rs. 2,25, 000 છે. પાઘડીનું મૂલ્ય ત્રણ વર્ષના સરેરાશ અધિક નફાના બે વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરવાનું છે. પાઘડીનું મૂલ્ય નક્કી કરો.

39. જ્ઞાનદા કંપની લિમિટેડનાં તા. 31 - 3-2016 અને તા. 31-3-2017 ના રોજ પુરા થતા વર્ષનાં સંક્ષિપ્ત નફા - નુકસાનનાં પત્રક નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવ્યાં છે. તેના આધારે તુલનાત્મક નફા - નુકસાનનું પત્રક બનાવો.

વિગતો	નોંધ નં.	31-3-2017(Rs. માં)	31-3-2016(Rs. માં)
વેચાણની ઉપજો		66,00,000	44,00,000
અન્ય આવકો		4,50,000	3,00,000
ખર્ચાઓ આવકવેરાનો દર 30%		47,52,000	30,80,000

40. શિવાન કંપની લિમિટેડની નીચેની વિગતોના આધારે દેવાં - ઇક્રિવેટી ગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

વિગત	(Rs. માં)	વિગતો	(Rs. માં)
બિન ચાલુ મિલકતો	14,00,000	લેણદારો	45,000
ચાલુ મિલકતો	8,50,000	દેવી હૂડીઓ	20,000
કુલ દેવાં	7,50,000	ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી	35,000

41. ભારત કંપનીની નીચેની વિગતોના આધારે કામગીરીમાંથી ઉદ્ભવતા રોકડ પ્રવાહનું પત્રક તૈયાર કરો.

કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર પહેલાનો નફો	Rs. 4,95,000
દેવાદારોમાં વધારો	Rs. 75,000
લેણીહૂડીમાં ઘટાડો	Rs. 40,000

32. પ્રેરણા, ઝરણા અને સંજના એક પેઢીના લાગીદારો છે. તેમની વચ્ચે નફાની વહેંચણીનું પ્રમાણ 5:4:3 છે. બધા જ લાગીદારોએ મળીને નફા - નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ બદલીને નવું પ્રમાણ 2:2:1 નું નક્કી કર્યું છે. આ માહિતી પરથી લાલનું પ્રમાણ શોધો.

33. નીચેના વ્યવહારની પેઢીના વિસર્જનના સંજોગોમાં થતી આમનોંધ લખો.

(i) લાગીદારી પેઢીના આવકવેરાની જવાબદારી Rs.35,000

ચૂકવવાની થઈ, જે ચોપડે નોંધેલ નથી.

(ii) વિસર્જન સમયે નહિ નોંધાયેલ ચંત્રના Rs.25,000 ઉપજ્યા.

(iii) એક લાગીદાર તેના શ્રીમતિજીની પેઢીને આપેલ લોન Rs.40,000 ચૂકવવાનું સ્વીકારે છે.

34. તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

માલ મિલકત નિકાલ ખાતાની પ્રથમ પદ્ધતિ અને બીજી પદ્ધતિ.

35. એરોમા લિમિટેડ તા. 1-7-2007 ના રોજ Rs.100 નો એક એવા 8 ટકાના 12000 ડિબેચર મૂળકિંમતે બહાર પાડ્યા, જે તા. 30-06-2013 ના રોજ ડિબેચર દીઠ Rs.115 ની કિંમતે પરત કરવાના છે. કંપનીના ચોપડે ડિબેચર બહાર પાડતી વખતની અને પરત કરતી વખતની જરૂરી આમનોંધલખો. (ભા.જે. વગર)

36. એક કંપનીએ Rs. 100 નો એક એવા પોતાના 1500 ડિબેચર બજારમાંથી ડિબેચર દીઠ Rs. 96ના ભાવે ખરીદ્યા અને ખરીદ્યા બાદ તરતજ રદ કર્યા. કંપનીના ચોપડે આમનોંધ પસાર કરો. (બાબત જે. વગર)

સ્ટોકમાં ઘટાડો	Rs. 30,000
અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચમાં વધારો	Rs. 25,000
ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી (વધારો)	Rs. 15,000
લેણદારોમાં ઘટાડો	Rs. 20,000

SECTION – E

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો.(પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેક પ્રશ્નના 8 ગુણ) [24]

42. આશા અને ટીના 2:1 ના પ્રમાણમાં નફો - નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2017ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

મૂડી-દેવાં	રકમ Rs.	મિલકત-લેણાં	રકમRs.
મૂડી ખાતાં :		પાઘડી	18,000
આશા 80,000		જમીન મકાન	72,000
ટીના 60,000	1,40,000	ચંત્રો	40,000
સામાન્ય અનામત	18,000	સ્ટોક	36,000
કારીગર વળતર અનામત	4,500	દેવાદારો	24,000
રોકાણ અનામત	1,500	- ઘાલખાધ અનામત	2,000
લેણદારો	28,000	રોકાણો	8,000
દેવી હૂડી	12,000	રોકડ-બેંક	2,000
		જાહેરાત મુંબેશ ખર્ચ	6,000
	<u>2,04,000</u>		<u>2,04,000</u>

તેઓએ તા. 1 - 4 - 2017 થી લીનાને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોએ દાખલ કરી.

(1) લીના Rs.1,00,000 મૂડી તરીકે અને Rs.24,000 પાઘડી પેટે રોકડા લાવશે.

(2) જમીન મકાનની કિંમત Rs. 17,000 થી વધારવી.

(3) ચંત્રોની કિંમત Rs. 32,000 સુધી ઘટાડવી.

(4) દેવાદારો પર 10% ચાલખાધ અનામત રાખવી.

(5) નહીં ચૂકવેલ વીજળી બિલ માટે Rs.1100 ની જોગવાઈ કરવી.

(6) બધા ભાગીદારોનું નવું નફા નુકસાનનું પ્રમાણ 2:1:2 રાખવું.

પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું, ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતાં, રોકડ બેંક ખાતું અને પ્રવેશ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

43. પાર્શ્વી અને અનેરી 2 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો - નુકસાન વહેંચી લેતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2016 ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

મૂડી - દેવાં	રકમ (Rs.)	મિલકત - લેણાં	રકમ (Rs.)
મૂડી :		પાઘડી	21,000
પાર્શ્વી 91,000		મકાન	1,40,000
અનેરી 84,000	1,75,000	ફર્નીચર	28,000
મૂડી અનામત	14,700	સ્ટોક	18,200
કામદાર બચત ખાતાં	7,000	દેવાદારો	16,800
કારીગર નફા- ભાગ ભંડોળ	8,400	રોકડ	56,000
10 % ની લોન	35,000		
લેણદારો	39,900		
	<u>2,80,000</u>		<u>2,80,000</u>

તા. 1-4-2016 ના રોજ તેઓએ હેન્સીને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોથી દાખલ કરી :

(1) નવું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 4 : 2 રાખવું.

(2) હેન્સી મૂડી તરીકે Rs. 40,000 રોકડમાં લાવશે.

(3) લોન પર એક વર્ષનું વ્યાજ ચૂકવવાનું બાકી છે.

(4) પાર્શ્વીના અંગત ખર્ચના ચૂકવેલ Rs. 5600 નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારેલ છે.

(5) પુનર્ગઠન ખર્ચના Rs. 8400 અનેરીએ ચૂકવ્યા.

(6) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન Rs. 90,000 કરવામાં આવ્યું.

(7) હેન્સીની મૂડીને પાયા તરીકે રાખી પાર્શ્વી અને અનેરીની મૂડી નવી પેઢીમાં નવા નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં રાખવી અને જરૂરી હવાલા ભાગીદારોના ચાલુ ખાતામાં નાખવા.

જરૂરી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

44. વિરાટ, અનુ અને ધોની તેમની મૂડીના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા લાગીદારો છે. તા. 31-3-2017 ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

મૂડી-દેવાં	રકમ Rs.	મિલકત-લેણાં	રકમ Rs.
લેણદારો	16,000	પાઘડી	40,000
કારીગર વળતર અનામત	12,000	જમીન-મકાન	2,00,000
કામદાર નફાલાગ ભંડોળ	30,000	પેટન્ટ	60,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	45,000	ચંત્રો	80,000
મૂડી ખાતાં :		દેવાદારો	35,000
વિરાટ	2,00,000	- ઘાલખાધ અનામત	5,000
અનુ	1,20,000	સ્ટોક	53,000
ધોની	80,000	બેંક	40,000
	4,00,000		
	5,03,000		5,03,000

ઉપરની તારીખે ધોની નિવૃત્ત થાય છે. લાગીદારોએ નક્કી કર્યું કે,

(1) વિરાટ અને અનુનું નવું ન.નુ.નું પ્રમાણ 2 : 3 રાખવું.

(2) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન Rs.80,000 થી કરવું.

(3) પેટન્ટના Rs.60,000 ચાલુ વર્ષે ચૂકવેલ છે, જે કુલ 4 વર્ષ માટેના છે.

(4) ચંત્રો પર 10 % ઘસારો માંડી વાળવો.

(5) દેવાદારોમાંથી Rs. 3,000 ઘાલખાધ માંડી વાળવી.

(6) ધોનીને Rs.20,000 ચૂકવી આપવા.

(7) સ્ટોકની બજાર કિંમત Rs. 54,000 છે.

(8) નવી પેઢીની કુલ મૂડી, જૂની પેઢીની કુલ મૂડી જેટલી જ રાખવી. આ મૂડી વિરાટ અને અનુ તેમના નવા નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં રાખશે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરવા.

પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતું, લાગીદારોનાં મૂડી ખાતાં, બેંક ખાતું અને ધોનીની નિવૃત્તિ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

45. ધ્રુવા લિમિટેડે Rs.10 નો એક એવા 3,00,000 ઇક્વિટી શેર, શેરદીઠ Rs.5 ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા.

રકમ નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવી.

અરજી વખતે શેરદીઠ Rs.4

મંજૂરી વખતે શેરદીઠ Rs. 7 (પ્રીમિયમ સહિત)

પ્રથમ હપતા વખતે શેરદીઠ Rs. 2

આખરી હપતા વખતે શેરદીઠ Rs.2

કંપનીને 3,50,000 શેર માટે અરજીઓ મળી. વધારાની અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવી અને તેના પર અરજી વખતે મળેલ રકમ અરજદારોને પરત કરવામાં આવી. મીરાંએ ધારણ કરેલ 3000 ઇક્વિટી શેર પર પ્રથમ તથા આખરી હપતાની રકમ સિવાય પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોદ્ય લખો. (બાબત જે વગર)

46. નીચે આપેલી વિગતો પરથી કંપનીના ચોપડે શેર જમી અંગેની તેમ જ જમ થયેલા શેર ફરી બહાર પાડવાની આમનોદ્ય લખો.

(i) Rs. 10 નો એક એવા 800 ઇક્વિટી શેર ધારણ કરનાર એક શેરહોલ્ડરે મંજૂરીના શેરદીઠ Rs.4 તથા હપતાના શેરદીઠ Rs.3 નહિ ચૂકવતાં કંપનીએ તેના શેર જમ કર્યા. શેર હોલ્ડરે અરજી સમયે શેરદીઠ Rs.3 ભરેલા છે. જમ થયેલ શેર, શેરદીઠ Rs.8 લેખે ફરી બહાર પાડવામાં આવ્યા.

(ii) આર. કે, કંપની લિમિટેડે સુનિલના દરેક Rs.10 નો એક એવા 600 શેર જમ કર્યા હતા. સુનિલે અરજી તથા મંજૂરી પેટે દરેક શેરદીઠ Rs. 5 ભર્યા હતા. જ્યારે પ્રથમ હપતાના અને બીજા હપ્તાના અનુક્રમે શેરદીઠ Rs.3 અને Rs. 2 ભર્યા ન હતા. તેમાંથી 400 શેર શેરદીઠ Rs.6 ના ભાવથી મિતલને ફરી વેચ્યા હતા.

SECTION – F

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (દરેકના 11 ગુણ)

[22]

47. રાધા અને કિષ્કા 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો - નુકસાન વહેંચી લેતા એક પેઢીના લાગીદારો છે. તા. 31 - 3 - 2017 ના રોજનું કાચું સરવૈયું અને હવાલા પરથી પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

રાધા અને કિષ્કાની લાગીદારી પેઢીનું તા. 31-3-2017 ના રોજનું કાચું સરવૈયું

ઉધાર બાકી	રકમ Rs.	જમા બાકી	રકમ Rs.
ઉપાડ :		મૂડી ખાતાં :	

રાધા	5,000	રાધા	55,000
ક્રિષ્ના	5,000	ક્રિષ્ના	45,000
ભાડાપટ્ટાનું મકાન (1-4-16 થી 10 વર્ષ)	60,000	રાધાની લોન (તા. 1-7-16 થી)	50,000
મશીનરી (ઓફિસ)	50,000	મળેલ વટાવ	400
આપેલ વટાવ	350	લેણદારો	25,000
દેવાદારો	40,000	કમિશન	2,500
જાવક માલ ગાડા ભાડું	1,200	દેવીહૂડી	5,000
ફર્નિચર ફિક્ચર્સ	5,000	વેપાર ખાતે	97,250
પગાર	7,500		
ઘાલખાધ	1,200		
લેણીહૂડી	20,000		
વેપાર ખર્ચ	5,900		
રોકડ સિલક	6,000		
સ્ટૉક (તા. 31-3-2017)	73,000		
	2,80,150		2,80,150

હવાલાઓ :

- (1) મશીનરી પર 6% અને ફર્નિચર - ફિક્ચર્સ પર 20% લેખે ઘસારો ગણો.
- (2) દેવાદારોમાંથી Rs. 500 ઘાલખાધ માંડી વાળો.
- (3) રાધા અને ક્રિષ્નાને અનુક્રમે Rs.5,000 અને Rs.4,000 વાર્ષિક પગાર આપવાનો છે.
- (4) Rs. 500 કમિશનના મળવાના બાકી છે.
- (5) પગારના Rs.3,000 ચૂકવવાના બાકી છે.

48. નીચેની બાકીઓ શ્રીજી લિમિટેડના ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે. આ બાકીઓ પરથી તા. 31 માર્ચ 2017 ના રોજનું પાકું સરવૈયું કંપની ધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ - III મુજબ તૈયાર કરો.

બાકી	(Rs.)
(1) મળવાનું બાકી કમિશન	20,000
(2) જમીન - મકાન	10,00,000
(3) ઇક્વિટી શેરહોલ્ડી	10,00,000
(4) બેંક સિલક	45,000
(5) સામાન્ય અનામત	20,000
(6) આખર સ્ટૉક	1,80,000
(7) લેણદારો	4,00,000
(8) દેવાદારો	2,30,000
(9) 10% ના ડિવિડેન્ડ	1,30,000
(10) ડિવિડેન્ડ પરત નિધિનાં રોકાણો	30,000
(11) કસ્ટમ ડિપોઝીટ	1,25,000
(12) ગ્રેજ્યુઇટી ફંડ	20,000
(13) કરવેરાની જોગવાઈ	60,000

All The Best

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. ACC
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

Section – A

★ નીચે આપેલા 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા

વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેના જવાબ લખો. [20]

1. લાગીદારોની મૂડી પરનું વ્યાજ એ લાગીદાર માટે શું છે ?
(A) ખર્ચ (B) દેવું (C) આવક (D) નુકસાન
2. કઈ પદ્ધતિમાં મૂડીની રકમ બદલાતી હોવાથી મૂડીનું વ્યાજ દર વર્ષે બદલાતું રહે છે ?
(A) અસ્થિર મૂડી ખાતાની પદ્ધતિ (B) સ્થિર મૂડી ખાતાની પદ્ધતિ
(C) ચાલુ ખાતાની પદ્ધતિ (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહીં.
3. પાઘડી એનું નાણાકીય મુલ્ય છે.
(A) રોકાણો (B) ધંધાકીય એકમની પ્રતિષ્ઠા
(C) કાયમી મિલકતો (D) હરીફાઈ
4. અપેક્ષિત નફો =
(A) રોકાયેલી મૂડી X અપેક્ષિત વળતરનો દર
(B) સરેરાશ નફો X અપેક્ષિત વળતરનો દર
(C) ભારિત સરેરાશ નફો અપેક્ષિત વળતરનો દર
(D) મિલકતો X અપેક્ષિત વળતર નો દર
5. લાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન થાય ત્યારે..... બનાવવામાં આવે છે.
(A) વેપારી ખાતું (B) પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતું
(C) માલ મિલકત નિકાલ ખાતું
(D) નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતું
6. લાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન થાય ત્યારે મિલકતોની કિંમતમાં વધારો થાય તો તેની અસર ક્યાં થાય ?
(A) મિલકતોની કિંમતમાં ઉમેરાય અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે જમા
(B) મિલકતોની કિંમતમાં ઉમેરાય અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે ઉધાર
(C) મિલકતોની કિંમતમાંથી બાદ અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે જમા
(D) મિલકતોની કિંમતમાંથી બાદ અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે ઉધાર
7. લાગીદારના પ્રવેશ વખતે સામાન્ય અનામત અને નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકી ખાતે લઈ જવામાં આવે છે.
(A) પ્રવેશ પામનાર લાગીદારના મૂડી ખાતે
(B) નવા લાગીદાર સહિત બધા જ લાગીદારોનાં મૂડી ખાતે
(C) જૂના લાગીદારોના મૂડી ખાતે
(D) પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે
8. જ્યારે ફક્ત નફા-નુકસાનનું જૂનું પ્રમાણ જ આપેલ હોય ત્યારે જૂના લાગીદારોનું ત્યાગનું પ્રમાણ =....
(A) સરખા હિસ્સે (B) જૂનું પ્રમાણ
(C) જૂનો ભાગ-નવો ભાગ (D) શોધી શકાય નહિ.
9. નિવૃત્ત થતા લાગીદારને ચૂકવવાની બાકી રકમ પર લાગીદારી કરારમાં કોઈ ઉલ્લેખ ન હોય તો..... વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર છે.
(A) 10% વાર્ષિક (B) 12% વાર્ષિક
(C) 6% વાર્ષિક (D) શૂન્ય
10. પેઢીના વિસર્જન સમયે પાકા સરવૈયામાં દેવાદારો ₹ 24,500 અને ઘાલખાધ અનામત ₹ 2,500 હોય તો માલ મિલકત નિકાલ ખાતે જમા બાજુએ કઈ રકમ લખશો ?
(A) 24,500 (B) 2,500 (C) 22,000 (D) 27,000

11. સંપાદન ખાતું કયા પ્રકારનું ખાતું છે ?

- (A) પાકા સરવૈયા (B) વ્યક્તિ
(C) માલ-મિલકત (D) ઊપજ-ખર્ચ

12. કંપનીને શેરના જાહેર ભરણાં માટે કોની સંમતિ લેવી પડે છે ?

- (A) કેન્દ્ર સરકાર (B) સેબી
(C) રાજ્ય સરકાર (D) રિઝર્વ બેન્ક

13. સેબીના નિયમ મુજબ શેરઅરજી વખતે મંગાવેલ શેર દીઠ રકમ તે શેરની ઇશ્યુ કિંમત કરતાં ટકાથી ઓછી હોવી જોઈએ.

- (A) 25 (B) 30 (C) 5 (D) 20

14. ડિબેન્ચર કેટલા ટકા વટાવથી બહાર પાડી શકાય છે ?

- (A) 10 ટકા (B) 5 ટકા
(C) 20 ટકા (D) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ દ્વારા નક્કી કરેલ દરે

15. નીચેનામાંથી કયું વિશ્લેષણ પક્ષકારો આધારિત વર્ગીકરણ દર્શાવે છે ?

- (A) બાહ્ય વિશ્લેષણ (B) આંતરિક વિશ્લેષણ
(C) ટુંકા ગાળાનું વિશ્લેષણ (D) ઉંચું વિશ્લેષણ

16. નાણાકીય પત્રકોનું વિશ્લેષણ.....

- (A) ફક્ત પરિણામો રજૂ કરે છે
(B) ઐતિહાસિક માહિતી પૂરી પાડે છે
(C) અર્થઘટન કરે છે. (D) ઉપરનાંથી એકેય નહીં

17. નીચેનામાંથી કયા ગુણોત્તરોનો સમાવેશ પ્રણાલિકાગત વર્ગીકરણમાં થાય છે ?

- (A) મિશ્ર ગુણોત્તરો (B) તરલતાના ગુણોત્તરો
(C) નફા કારકતાના ગુણોત્તરો (D) સદ્ગતતાના ગુણોત્તરો

18. નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો સમાવેશ ચાલુ ગુણોત્તરો ગણવા માટે થતો નથી ?

- (A) દેવાદારો (B) સ્ટોક (C) લેણી હુંડી (D) ફર્નિચર

19. નીચેનામાંથી કોનો નાણાકીય ખર્ચમાં સમાવેશ થાય છે ?

- (A) કારખાનાના ખર્ચા (B) વહીવટી ખર્ચા
(C) વેચાણ ખર્ચા (D) વ્યાજનો ખર્ચ

20. ચાલુ મિલકતોમાં વધારો અને ચાલુ દેવામાં ઘટાડો.....

- (A) બંને જાવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.
(B) બંને આવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.
(C) અનુક્રમે જાવક રોકડ પ્રવાહ અને આવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.
(D) અનુક્રમે આવક રોકડ પ્રવાહ અને જાવક રોકડ પ્રવાહ દર્શાવે છે.

SECTION :- B

★ નીચેના 21 થી 30 પ્રશ્નોનાં ઉત્તર એક વાક્યમાં લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે : [10]

21. પાઘડી એટલે શું ?

22. લાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન એટલે શું ?

23. નિવૃત્ત થતા ભાગીદારને ચૂકવવાની બાકી રકમ પર ભાગીદારી કરારમાં કોઈ ઉલ્લેખ ન હોય તો કેટલા ટકા વાર્ષિક વ્યાજ ચૂકવવા પાત્ર છે ?
24. મરજિયાત વિસર્જન એટલે શું?
25. પેઢીનાં વિસર્જન સમયે વિસર્જન ખર્ચ કોણે ભોગવવાનો હોય છે ?
26. જામીનગીરીના આધારે ડિબેન્ચરનાં પ્રકાર લખો.
27. ચાલુ ગુણોત્તરનો ઉદ્દેશ લખો.
28. ગુણોત્તર એટલે શું ?
29. રોકાણની પ્રવૃત્તિઓ એટલે શું?
30. બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટમાં વધારો / ઘટાડો કઈ પ્રવૃત્તિમાં નોંધાય છે ?

SECTION :- C

★ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (છ માંથી કોઈપણ ચાર) (દરેકના 3 ગુણ) [12]

31. ધ્રુવા, દર્શી અને પ્રાર્થી એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 1-4-2016 ના રોજ તેમની મૂડી અનુક્રમે ₹ 60,000, ₹ 40,000 અને ₹ 50,000 હતી. વર્ષના અંતે નફાની વહેંચણી કર્યા પછી માલૂમ પડ્યું કે મૂડી પર 6% લેખે વ્યાજ ગણવાનું રહી ગયું છે. ભૂલ સુધારણા નોંધ લખો.
32. પ્રેરણા, મુકેશ અને ગૌરવ એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ નફો - નુકસાન 3 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચે છે. બધા ભાગીદારોએ ભવિષ્યમાં નફા - નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ 5 : 3 : 2 કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ માહિતી : પરથી ત્યાગના પ્રમાણની ગણતરી કરો.
33. A, G અને D ભાગીદારો વચ્ચે નફા - નુકસાનની વહેંચણી 3 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં થાય છે. નીચેની બાકીઓનો નિકાલ માટે જરૂરી આમનોંધ લખો.
- (1) સામાન્ય અનામત ₹ 18,000
- (2) નફા - નુકસાન ખાતાની ઉધાર બાકી ₹ 12,000
- (3) ₹ 18,000 કારીગર અકસ્માત વળતર ભંડોળ
35. એરોમા લિમિટેડ તા.1-7-2007ના રોજ Rs.100 નો એક એવા 8 ટકાના 12,000 ડિબેન્ચર મૂળકિંમતે બહાર પાડ્યા. જે તા.30-6-2013ના રોજ ડિબેન્ચર દીઠ Rs.115 કિંમતે પરત કરવાના છે. કંપનીના ચોપડે ડિબેન્ચર બહાર પાડતી વખતની અને પરત કરતી વખતે ની જરૂર આમ નોંધ લખો. (બા.જે.વગર)
36. નમસ્કાર લિમિટેડ તા. 1-8-2017ના રોજ ₹ 100નો એક એવા 9 ટકાના 8000 ડિબેન્ચર મૂળકિંમતે બહાર પાડ્યા. જે તા. 31-7-2022ના રોજ ડિબેન્ચર દીઠ ₹ 120ની કિંમતે પરત કરવાના છે. કંપનીના ચોપડે ડિબેન્ચર બહાર પાડતી વખતની અને પરત કરતી વખતે ની જરૂર આમનોંધ લખો. (બાબત જે વગર)

SECTION :- D

★ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ જરૂરી ગણતરી સાથે લખો. દરેકના 4 ગુણ છે. (કોઈપણ ત્રણ) : [12]

37. નીચેની માહિતી પરથી નિલેશ અને નિકુંજની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત પેઢીના છેલ્લા 4 વર્ષના સરેરાશ નફાની 5 વર્ષની ખરીદીના આધારે ગણવાની છે. છેલ્લા 4 વર્ષના નફાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો (₹.)
2017-18	1,00,000
2018-19	1,20,000
2019-20	(40,000)
2020-21	60,000

38. લાઇટ અને સ્વીચ સરખા પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેઓ નફા-નુકસાન વહેંચણીનું પ્રમાણ બદલીને 2 : 3 કરવા માંગે છે. નીચેની માહિતીના આધારે પાઘડીની કિંમત અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીના આધારે નક્કી કરો. પેઢીની કુલ મિલકતો ₹ 10,00,000; કુલ દેવાં ₹ 3,00,000; અપેક્ષિત વળતરનો દર 10%

વર્ષ	2016-17	2017-18	2018-19
નફો (Rs.)	80,000	75,000	85,000

39. KCG લિમિટેડનાં તા. 31-3-2020 અને તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરાં થતાં વર્ષના સંક્ષિપ્ત નફા-નુકસાનના પત્રક નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવ્યા છે. તેના આધારે તુલનાત્મક નફા-નુકસાનનું પત્રક બનાવો.

વિગતો	નોંધ નં.	31-3-2021 (₹.)	31-3-2020 (₹.)
વેચાણની ઊપજો		33,00,000	22,00,000
અન્ય આવકો		2,25,000	1,50,000
ખર્ચાઓ		23,76,000	15,40,000
આવકવેરાનો દર 30%			

40. F.L. લિમિટેડની નીચે આપેલ વિગતોના આધારે દેવાં-દકિવટીગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ (₹.)	વિગત	રકમ (₹.)
દકિવટી શેરમૂડી	10,00,000	ખર્ચાચૂકવવાના બાકી	1,00,000
સામાન્યઅનામત	6,00,000	લાંબાગાળાની લોન	2,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	4,00,000	લાંબાગાળાની જોગવાઈ	2,00,000

41. નીચેની ચિરાગ કંપનીની વિગતોના આધારે કામગીરી પ્રવૃત્તિઓમાં ઉદભવતા રોકડ પ્રવાહની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ (₹.)
ચાલુ વર્ષનો નફો	3,20,000
કરવેરાની જોગવાઈ	30,000
સૂચિત ડીવિડન્ડ	60,000
પાઘડી માંડી વાળેલ	35,000
માંડી વળેલ ઘસારો	47,000
મિલકત વેચાણ ખોટ	43,000
ભાડું મળ્યું	45,000
ડીવિડન્ડમળ્યું	65,000
ચાલુ મિલકતોમાં વધારો	1,00,000
ચાલુ દેવામાં ઘટાડો	90,000

SECTION :- E

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પાંચ માંથી કોઈપણ ત્રણ)(દરેકના 8 ગુણ)

[24]

42. A અને B, 2 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચી લેતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2018ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

મૂડી દેવાં	રકમ(Rs.)	મૂડી દેવાં	રકમ(Rs.)
મૂડી-દેવાં		પ્લાન્ટ - ચંત્રો	80,000
A	80,000	મકાન	50,000
B	40,000	સ્ટોક	17,000
અનામત ભંડોળ	21,000	દેવાદારો	50,000
લેણદારો	75,000	- ધા. ખા. અનામત	4,000
દેવી હૂડી	10,000	રોકડ / બેંક	33,000
	2,26,000		2,26,000

C ને તા. 1-4-2018થી નવા ભાગીદાર તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યો જે નીચેની શરતોએ પ્રવેશ મેળવશે.

(1) C 1/4 ભાગે પેઢીમાં પ્રવેશ મેળવશે. જે A અને B પાસેથી 1:2 ના પ્રમાણમાં મેળવશે.

(2) C તેના ભાગે પ્રમાણસર મૂડી લાવશે.

(3) C તેના ભાગની પાઘડી રોકડમાં લાવશે. પેઢીની પાઘડીનું મૂલ્યાંકન રૂ. 1,80,000 કરવામાં આવ્યું.

(4) કાયમી મિલકતો 10% ઘસારાને પાત્ર છે.

(5) બધા જ દેવાદારો સધ્ધર છે.

(6) વીમા પ્રીમિયમના રૂ. 3,000 આવતા વર્ષ માટે આગળ લઈ જવાના છે. જરૂરી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

43. પ્રેરણા અને પીયૂષ મૂડીના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તા. 31-3-2016નું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં	રકમ(Rs.)	મૂડી દેવાં	રકમ(Rs.)
મૂડી-દેવાં		મકાન	90,000
પ્રેરણા	50,000	ફર્નિચર	17,500
પીયૂષ	1,50,000	ચંત્રો	1,07,500
અનામત ભંડોળ	30,000	સ્ટોક	17,500
લેણદારો	40,000	દેવાદારો	30,000
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	1,500	રોકડ-બેન્ક	8,250
		મળવાની બાકી આવક	750
	2,71,500		2,71,500

તા. 31-3-2016ના રોજ પોયણીને નફામાં $\frac{1}{5}$ ભાગ આપવાની શરતે પ્રવેશ આપ્યો.

(1) પોયણી મૂડી પેટે રૂ. 62,500 અને તેના ભાગની પાઘડી પેટે રૂ. 24,000 રોકડા લાવ્યા. પાઘડીની રકમમાંથી 60% રકમ જૂના ભાગીદારે તરત જ ઉપાડી જશે.

(2) સ્ટોક અને ચંત્રોની બજારકિંમત અનુક્રમે રૂ. 20,000 અને રૂ. 1,20,000 છે.

(3) દેવાદારો પર 10% ઘાલખાધ અનામત અને 2% વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરવી.

(4) લેણદારોને રૂ. 30,000 ચૂકવવા પડશે.

(5) મકાનની કિંમતમાં 15% અને ફર્નિચરની કિંમતમાં 20%નો વધારો કરવો.

(6) રૂ. 460 મજૂરીના ચૂકવવાના બાકી છે, જે ચોપડે નોંધેલ નથી.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરી નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

44. E, F, G 4 : 3 : 3 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે E તા. 31-3-2018 ના રોજ નિવૃત્ત થાય છે તે દિવસનું પાકું સરવૈયું નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

જવાબદારી	રકમ	મિલકતો	રકમ
મૂડી		પાઘડી	1,000
E 8,000		જમીન-મકાન	6,000
F 5,000		ફી હોલ્ડ મિલકત	3,000
G 2,000	15,000	ફર્નિચર	3,000
સામાન્ય અનામત	2,000	સ્ટોક	6,600
લેણદારો	8,000	દેવાદારો	7,000
દેવી હુંડી	2,000	રોકડ	400
	27,000		27,000

ભાગીદારી કરારમાં થયેલ જોગવાઈ અને ભાગીદારોએ નક્કી કર્યા મુજબ, ભાગીદાર નિવૃત્ત થાય ત્યારે

- (1) પેટીની પાઘડીની કિંમત રૂ. 7,000 નક્કી કરવી.
- (2) જમીન-મકાનની રૂ. 7,000 અને ફર્નિચરની રૂ. 2,000 કિંમત નક્કી થઈ.
- (3) સ્ટોક 10% થી વધુ કિંમતે બતાવેલ છે.
- (4) E ને રૂ. 5,000 તરત જ ચૂકવી દેવા અને બાકીની રકમ લોન તરીકે રાખવી.
- (5) F અને G એ 'E' ને ચૂકવવા માટે અને રૂ. 2,000 કાર્યશીલ મૂડી તરીકે (રોકડ) રાખવા માટે સરખે હિસ્સે જરૂરી રોકડ લાવવાની રહેશે.

જરૂરી ખતા અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

45. નેશનલ ટેટાઇલ્સ લિમિટેડ રૂ. 10 નો એક એવા 12,00,000 ઇક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા જેના પર નીચે મુજબ રકમ ચૂકવવાની હતી.

અરજી વખતે શેર દીઠ Rs. 4

મંજૂરી વખતે શેર દીઠ Rs. 4

છેલ્લા હપતા વખતે શેર દીઠ Rs. 2

કંપનીને જાહેર જનતામાંથી 15,50,000 ઇક્વિટી શેર માટે અરજીનો મળી. વધારાની મળેલ અરજીનો નામંજૂર કરી તેના પર અરજી વખતે મળેલ નાણાં અરજદારોને પરત કરવામાં આવ્યાં.

શાહ કે જેના 2,000 શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા તેણે છેલ્લા હપતા વખતની રકમ ચુવી ન હતી. કંપનીએ શાહના શેર જપ્ત કર્યા અને બંધા જ શેર, શેરદીઠ રૂ. 7.50 લેખે પુરેપુરા ભરપાઈ થયેલા તરીકે ફરી બહાર પાડ્યા, જે બધા જ શેર ઠાકરે ખરીદી લીધા હતા.

ઉપરના વારો નોંધવા કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો. (બા. કે. જરૂરી નથી.)

46. ભારત ફૂડ પ્રોડક્ટ્સ લિમિટેડ 80,000 ઇક્વિટી શેર શેરદીઠ રૂ. 10ના ભાવે જાહેર જનતામાં બહાર પાડ્યા. કંપનીએ નીચે મુજબ રકમ મંગાવી હતી.

અરજી વખતે Rs. 4

મંજૂરી વખતે Rs. 3

આખરી હપતા પેટે Rs. 3

જાહેર જનતા પાસેથી કુલ 1,20,000 શેરની અરજીઓ મળી હતી. જેની કંપનીએ નીચે પ્રમાણે શેરની ફાળવણી કરી હતી. 32,000 શેર અરજદારોના પૂરેપુરા શેર મંજૂર કર્યા. 24,000 શેર અરજદારોને એકપણ શેર મંજૂર ન કર્યા. 64,000 શેર અરજદારોના 48,000 શેર મંજૂર કર્યા.

બધી જ રકમ સમયસર મળી ગઈ હતી. ઉપરની વિગતો પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો. (બા.જે. જરૂરી નથી)

SECTION :- F

✦ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (દરેકના 11 ગુણ)

[22]

47. હિત અને દીપ મૂડીના પ્રમાણ માં એક ભાગીદારી પેઢીના નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. નીચેની માહિતી પરથી વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

હિત અને દીપની ભાગીદારી પેઢીનું તા. 31-03-2018 ના રોજનું કાચું સરવૈયું

ઉધાર બાકીઓ	રકમ Rs.	જમા બાકીઓ	રકમ Rs.
ઉપાડ		મૂડી ખાતાં :	
હિત	7,500	હિત	1,40,000
દીપ	5,000	દીપ	1,20,000
શરૂઆતનો સ્ટોક	15,000	વેચાણ	1,20,000
ખરીદી	80,000	માલ પરત ઉધાર	2,000
માલપરત જમા	3,000	દેવું	70,000
લેણું	27,400	મજૂરીના બાકી દેવા	700
પગાર(તા. 28.2.18 સુધી)	13,200	હિતની લોન	30,000
યંત્રો(ઓફીસના)	71,760	મળેલ વટાવ	6,600
યંત્રો પર ઘસારો	6,240	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	2,800
મકાન	80,000	ચાલુ ખાતું : દીપ	14,000
મજૂરી	1,600		
વીમા પ્રીમિયમ	1,800		
આપેલ વટાવ	3,200		
લોન પર વ્યાજ	1,200		
ફર્નિચર	87,000		
સ્ટેશનરી ખર્ચ	7,000		
જાહેરાત ખર્ચ	36,000		
રોકડ સિલક	51,200		
ચાલુ ખાતું હિત	17,000		
	<u>5,15,100</u>		<u>5,15,100</u>

હવાલાઓ :

(1) આખર સ્ટોક Rs. 21,000 છે, જેમાં સ્ટેશનરી સ્ટોક Rs. 2,000 સમાયેલ છે. (2) યંત્રો પર ઘસારો નો દર વધારી ને 10% કરવાનો છે. (3) Rs. 1,000 નું ઉપાર વેચાણ ભૂલથી ખરીદ પરત નોંધમાં નોંધાયું છે. (4) જાહેરાત ખર્ચનો $\frac{1}{4}$ ભાગ આવતા વર્ષ ખાતે લઈ જવાનો છે.

48. તા. 31-03-2019 ના રોજનું એરોમાં લિમિટેડનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (P2 CH-3)

તા. 31-03-2019 ના રોજનું કાચું સરવૈયું

વિગત	ઉધાર Rs.	જમા Rs.
માલસામગ્રી	1,10,000	
કાયમી મિલકતો-દ્રશ્ય	8,00,000	
5000 ઇક્વિટી શેર દરેક Rs. 100		5,00,000
વેચાણ		7,50,000
અન્ય ઉપજ		20,000
કર્મચારી લાભના ઉછીના નાણા	1,30,000	
લાંબા ગણના ઉછીના નાણા		3,50,000
નાણાકીય પડતર	17,500	
વેપારી દેવા		1,00,000
વેપારી લેણા	40,000	
રોકડ અને બેંક સિલક	60,000	
ઘસારો	22,500	
વેચેલ માલની પડતર	4,00,000	
બિન ચાલુ રોકાણો	1,40,000	
	<u>17,20,000</u>	<u>17,20,000</u>

વધારાની માહિતી :

- કરવેરાણી જોગવાઈ Rs. 80,000
- કંપની ધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ iii મુજબ કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. ACC
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

Section – A

◆ નીચેના પ્રશ્નોમાં આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો જવાબ લખો : (દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ) [20]

1. ભાગીદારોના ઉપાડ પરનું વ્યાજ એ ભાગીદાર માટે શું છે
(A) ખર્ચ (B) દેવું (C) આવક (D) નુકસાન
2. દરેક ભાગીદાર બીજા ભાગીદારનો શું ગણાય ?
(A) પ્રતિનિધિ (એજન્ટ) (B) પ્રતિસ્પર્ધી
(C) લેણદાર (D) અધિકારી
3. જ્યાં વ્યક્તિગત કૌશલ્યનું મહત્વ હોય ત્યાં પાઘડી... હોય છે.
(A) વધુ (B) ઓછી (C) શૂન્ય (D) ઋણ
4. નીચેનાં પરિભળો પૈકી કયું પરિભળ પાઘડીના મૂલ્યાંકનમાં અસર કરતું નથી ?
(A) ગ્રાહકનું સ્થાન (B) ધંધાનું સ્થાન
(C) ધંધાના માલિકની કુશળતા (D) પેઢીને ખાસ લાભ
5. પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતાનેતરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
(A) મૂડી અનામત ખાતાં
(B) નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતાં
(C) નફા-નુકસાન હવાલા ખાતાં
(D) નફા-નુકસાન ખાતાં.
6. ભાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન થાય ત્યારે દેવાંની કિંમતમાં ઘટાડો થાય તો તેની અસર ક્યાં થાય ?
(A) જે-તે દેવામાંથી બાદ અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે જમા
(B) જે-તે દેવામાંથી બાદ અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે ઉધાર
(C) જે-તે દેવામાં ઉમેરાય અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે જમા
(D) જે-તે દેવામાં ઉમેરાય અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે ઉધાર
7. પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતાની બાકી(નફો કે ખોટ) ક્યા ખાતે લઈ જવાશે ?
(A) વેપાર ખાતે (B) ભાગીદારોના મૂડી ખાતે
(C) પાકા સરવૈયામાં (D) ક્યાંય નહીં.
8. નવા ભાગીદારના પ્રવેશ બાદ લવિષ્યમાં પેઢીનો નફો બધા ભાગીદારો વચ્ચે ક્યા પ્રમાણમાં વહેંચાશે ?
(A) નવા પ્રમાણમાં (B) જૂના પ્રમાણમાં
(C) મૂડીના પ્રમાણમાં (D) સરખા પ્રમાણમાં
9. જ્યારે ફક્ત નફા - નુકસાનનું જૂનું પ્રમાણ જ આપેલ હોય ત્યારે બાકીના ભાગીદારોનું લાભનું પ્રમાણ=.....
(A) 1:1 (B) જૂનું પ્રમાણ
(C) મૂડીનું પ્રમાણ (D) શોધી શકાય નહિ
10. પેઢીના વિસર્જન સમયે સામાન્ય અનામત ખાતાની બાકી ક્યા ખાતે લઈ જવામાં આવે છે ?
(A) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે (B) રોકડ ખાતે
(C) નફા-નુકસાન ખાતે (D) ભાગીદારોના મૂડી ખાતે

11. વિસર્જન સમયે ક્યા ખાતાની બાકી માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે લઈ જવામાં આવતી નથી ?
(A) બેન્ક ખાતું (B) ફર્નિચર ખાતું
(C) રોકાણોનું ખાતું (D) દેવાદારો ખાતું
12. નીચેનામાંથી કઈ મૂડી કંપનીના પાકા સરવૈયામાં 'શેરમૂડી'ના શીર્ષક હેઠળ દર્શાવવામાં આવતી નથી ?
(A) સત્તાવાર મૂડી (B) બહાર પાડેલી મૂડી
(C) અનામત મૂડી (D) ભરાયેલી મૂડી
13. વાર્ષિક હિસાબો બનાવતી વખતે બાકી હપતાની રકમ શેમાંથી બાદ કરીને દર્શાવવામાં આવે છે ?
(A) બેન્ક સિલક (B) મંગાવેલી શેરમૂડી
(C) ભરપાઈ થયેલી શેરમૂડી (D) અનામત અને વધારો
14. ડિબેન્ચર એ કંપની માટે.....છે.
(A) મૂડી (B) લેણું (C) દેવું (D) મિલકત
15. ધંધાકીય એકમના રોડ આવક પ્રવાહ અને રોકડ જાવક પ્રવાહ જાણવા માટે કયું પત્રક તૈયાર કરવામાં આવે છે ?
(A) નફા-નુકસાન પત્રક (B) રોકડપ્રવાહ પત્રક
(C) લંડોળ પ્રવાહ પત્રક (D) પાકું સરવૈયું
16. રોકાણકારો પોતાના નિર્ણયો માટેની જરૂરી માહિતી..... વિશ્લેષણને આધારે જાણી શકે છે.
(A) તરલતા (B) નફાકારકતા
(C) સદ્ધરતા (D) (B) ને (C) બંને
17. ગુણોત્તરોની રજૂઆત ક્યા સ્વરૂપે થાય છે ?
(A) પ્રમાણના સ્વરૂપે (B) ટકાવારી સ્વરૂપે
(C) સમયના સ્વરૂપે (D) ઉપરના બધા જ સ્વરૂપે
18. ચાલુ મિલકતોમાંથી કઈ મિલકત બાદ કરવાથી પ્રવાહી મિલકતો મળે છે ?
(A) સ્ટોક (B) રોકડ અને બેંક સિલક
(C) દેવાદારો (D) લેણી હૂડીઓ
19. રોકડ પ્રવાહ પત્રકમાં કેટલી પ્રવૃત્તિઓ હોય છે ?
(A) 5 (B) 4 (C) 3 (D) 2
20. દેવાદારો અને લેણીહૂડીની ઉઘરાણી.....
(A) કામગીરીનો આવક રોકડ પ્રવાહ છે.
(B) કામગીરીનો જાવક રોકડ પ્રવાહ છે.
(C) નાણાકીય પ્રવૃત્તિનો આવક રોકડ પ્રવાહ છે.
(D) રોકાણની પ્રવૃત્તિનો આવક રોકડ પ્રવાહ છે.

SECTION :- B

- ◆ નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. [10]
21. પાઘડી પાકા સરવૈયામાં ક્યા મથાળા હેઠળ દર્શાવવામાં આવે છે?

22. ભાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન એટલે શું ?
 23. નફા-નુકસાન હવાલા ખાતું ક્યારે અને શા માટે ખોલવામાં આવે છે ?
 24. ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન એટલે શું ?
 25. ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જનની રીતો જણાવો.
 26. ડિબેન્ચર હોલ્ડર કોને કહેવાય ?
 27. વ્યાજ-આવરણ ગુણોત્તર શું દર્શાવે છે ?
 28. ગુણોત્તર એટલે શું ?
 29. રોકડ પ્રવાસ એટલે શું ?
 30. કયા વ્યવહારો હંમેશા રોકાણની પ્રવૃત્તિઓ હોય છે ?

SECTION :- C

★ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (છ માંથી કોઈ પણ ચાર) (દરેકના 3 ગુણ) [12]

31. જય અને અજય એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓની મૂડીનું પ્રમાણ 3 : 2 છે. જયને તેનું કમિશન બાદ કર્યા પછીના ચોખ્ખા નફા પર 8% કમિશન આપવાનું છે. જો વર્ષના અંતે પેઢીનો નફો ₹ 96,876 હોય, તો જયને કુલ કેટલી રકમ મળશે ?
 32. સંજુ, રઘુ અને રાજુ એક પેઢીના ભાગીદારો છે તેમની વચ્ચે નફે નુકસાનનું પ્રમાણ 1 : 2 : 2 છે. બધાજ ભાગીદારોએ નફ

નુકસાનની ફાળવણીનું પ્રમાણ બદલીને 3 : 2 : 1 કરવાનું નક્કી કર્યું છે. ભાગીદારોએ કરેલ ત્યાગની ગણતરી કરો.

33. નીચેના વ્યવહારની પેઢીના વિસર્જનના સંજોગોમાં થતી આમનોંધ લખો. (બા. જે. જરૂરી નથી)
 (1) ચોપડે પાઘડી દર્શાવેલ નથી છતાં વિસર્જન સમયે તેન વેચાણના ₹ 60,000 ઉપજ્યા.
 (2) લેપટોપની કિંમત ₹ 45,000 છે. એક ભાગીદાર તેને ₹ 35,000 માં લઈ જાય છે.
 (3) પરચૂરણ લેણદારો ₹ 80,000, દેવું 25% વટાવે ચૂકવ્યું.
 34. વિસર્જન વખતે પેઢીની કુલ મિલકતો ₹ 8,00,000 છે. જે પૈકી ચાલુ મિલકતો 40% છે, જેમાં રોકડનો ₹ 40,000 નો સમાવેશ થાય છે. સ્થિર મિલકતોના 120% રકમ ઉપજી. જયારે ચાલ મિલકતોની 80% રકમ ઉપજી. જરૂરી ગણતરી અને આમનોંધ લખો. (બા. જે. જરૂરી નથી)
 35. સિદ્ધ લિમિટેડ તા. 1-1-2017 ના રોજ ₹ 300 ના એક એવા 8 ટકાના 14,000 ડિબેન્ચર 5 ટકાના પ્રીમિયમથી બહાર પાડ્યા. જે તા. 31-12-2023 ના રોજ ડિબેન્ચર દીઠ ₹ 330 ની કિંમતે પરત કર્યા. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. (બા. જે. જરૂરી નથી)
 36. તફાવત લખો. શેર અને ડિબેન્ચર (ત્રણ મુદ્દા)

SECTION :- D

★ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (પાંચ માંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેક ના 4 ગુણ) [12]

37. નીચેની માહિતી પરથી મહેશ અને નરેશની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લા 5 વર્ષના ભારિત સરેરાશ નફાની 3 વર્ષની ખરીદીને આધારે કરો.

વર્ષ	નફો (રૂ.)
2014-15	8,000
2015-16	12,000
2016-17	14,000
2017-18	16,000
2018-19	17,000

38. પુષ્પા, પ્રતિભા અને ભાવના એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ પોતાનો નફો-નુકસાન 3 : 2 : 1ના પ્રમાણમાં વહેંચતા હતા, તે બદલીને 1 : 1 : 1 કરવાનું નક્કી કર્યું. તેથી પાઘડીનું મૂલ્યાંકન કરવાનું નક્કી કર્યું. ભાગીદારી પેઢીના નફા અંગે તથા અન્ય માહિતીના ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરો. ખરેખર નફો :

વર્ષ	નફો (Rs.)
2014-15	80,000
2015-16	70,000
2016-17	90,000

39. ન્યુ ઇન્ડિયા લિમિટેડ તા. 31-3-2016 અને 31-3-2017નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષના નફા-નુકસાનના પત્રકો નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવેલા છે. તેન આધારે તુલનાત્મક નફા-નુકસાનનું પત્રક બનાવો.

તા. 31-3-2016 અને 31-3-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનાં નફા-નુકસાનનાં પત્રકો

વિગતો	નોંધ નંબર	31-3-2017(રૂ.)	31-3-2016(રૂ.)
વેચાણની ઉપજો		8,00,000	7,00,000
અન્ય આવકો		1,50,000	1,25,000
ખર્ચાઓ		4,80,000	3,60,000

આવક વેરાનો દર 30% હતો.

40. 'XYZ' કંપનીની બે વર્ષની નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવી છે. તેના આધારે કાચા નફાના ગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

વિગત	2018(રૂ.)	2019(રૂ.)
વેચાણ	10,50,000	16,00,000
વેચાણ પરત	50,000	1,00,000
શરુઆતનો સ્ટોક	1,40,000	1,60,000
ખરીદી	6,00,000	8,00,000
ખરીદીનાં ખર્ચા	30,000	40,000
આખર સ્ટોક	1,60,000	1,50,000

41. વિધિ કંપની લિમિટેડના નીચે આપવામાં આવેલ વ્યવહારોના આધારે કામગીરીની પ્રવૃત્તિઓમાંથી ઉદ્ભવેલા રોડ પ્રવાહની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ (Rs.)
કરવેરા પહેલાંનો નફો	1,30,000
પાગડી માંડી વાળી	30,000
પેટન્ટના માંડી વાળ્યા	18,000
ઘસારો માંડી વાળ્યો	30,000
વ્યાજના ચૂકવ્યા	15,000
ડિવિડન્ડના ચૂકવ્યા	20,000
રોકાણોના વેચાણનો નફો	15,000
ફર્નિચર વેચાણ નુકશાન	20,000
સામાન્ય અનામત ખાતે ફેરબદલ	25,000
વ્યાજ મળ્યું	15,000
ડિવિડન્ડ મળ્યું	10,000

SECTION :- E

✦ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેકના 8 ગુણ છે. (કોઈપણ ત્રણ) [24]

42. તરાના અને જીનિષા 3 : 2ના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2022ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

પાકું સરવૈયું

મૂડી -દેવાં	રકમ (રૂ.)	મિલકત-લેણાં	રકમ (રૂ.)
મૂડી ખાતાં :		પાઘડી	1,00,000
તરાના 4,00,000		જમીન-મકાન	3,50,000
જીનિષા 3,00,000	7,00,000	ચંત્રો	2,00,000
સામાન્ય અનામત	90,000	સ્ટોક	1,80,000
કારીગર વળતર અનામત	20,000	દેવાદારો	1,20,000
લેણદારો	1,40,000	- ધા.અનામત	-10,000
દેવીહુંડી	60,000	રોકાણો	20,000
	10,10,000	રોકડ-બેન્ક	50,000
			10,10,000

તેઓએ તા. 1-4-2022થી રિહાનને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોએ દાખલ કરવાનું નક્કી કર્યું.

1. રિહાન રૂ. 5,00,000 મૂડી તરીકે અને રૂ. 1,00,000 પાઘડી પેટે રોકડા લાવશે.

2. જમીન-મકાનની કિંમત રૂ. 80,000થી વધારવી

3. ચંત્રોની કિંમત રૂ. 1,60,000 સુધી ઘટાડવી.

4. દેવાદારો પર 10% ધાલખાધ અનામત રાખવી.

5. નહિ ચૂકવેલ સમારકામ ખર્ચ માટે રૂ. 8,000ની જોગવાઈ કરવી.

6. જુના ભાગીદારોનું ત્યાગનું પ્રમાણ 1 : 1 છે.

ઉપરની વિગતો પરથી પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતું, ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતું, રોકડ-બેન્ક ખાતાં અને પ્રવેશ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

43.આસ્થા અને આહના એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2017ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું:

પાકું સરવૈયું

મૂડી -દેવાં	રકમ (રૂ.)	મિલકત-લેણાં	રકમ (રૂ.)
મૂડી ખાતાં :		પાઘડી	8,400
આસ્થા 76,000		જમીન-મકાન	40,000
અહના 48,500	1,24,000	ચંત્રો	32,000
કામદાર વળતર ભંડોળ	4,800	સ્ટોક	20,000
રોકાણ વધઘટ ભંડોળ	1,600	દેવાદારો	25,200
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	6,400	સ્ટોક	14,400
ઘાલખાધ અનામત	8,000	રોકડ	16,000
લેણદારો	12,000	જાહેરાત ઝુંબેશ ખર્ચ	3,200
દેવી હૂંડી	6,000	નફા-નુકસાન ખાતું	4,000
	1,63,200		1,63,200

તા. 1-4-2017થી તેઓએ સોનું નવા ભાગીદાર તરીકે દાખલ કરી. પ્રવેશની શરતો નીચે મુજબ હતી :

- (1) સોનું મૂડી તરીકે રૂ 80,000 અને તેના ભાગની પાઘડી પૈકી રૂ 7,200 રોકડા લાવશે.
- (2) નવું નફા-નુકસાન તરીકે પ્રમાણ 4 : 3 : 3 નક્કી કરવામાં આવ્યું.
- (3) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન રૂ 40,000 કરવામાં આવ્યું.
- (4) કામદાર વળતરનો દાવો રૂ 3200 મંજૂર કર્યો.
- (5) રોકાણો રૂ 19,200 માં આહના લઈ જશે.
- (6) રોકાણો પર મળવાનું બાકી વ્યાજ રૂ 2400 નોંધેલ નથી.
- (7) લેણદારોએ લખેલી દેવીહૂંડી રૂ 2000 સ્વીકારેલ જે ચોપડે નોંધેલ નથી.
- (8) જમીન-મકાનની ચોપડે કિંમત તેની બજારકિંમત કરતાં 20% ઓછી છે.
- (9) ચૂકવેલ વીમા-પ્રીમિયમમાં રૂ 4800 આવતા વર્ષના છે.

જરૂરી ખાતાં અને પ્રવેશ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

44. E, F અને G 4 : 3 : 3ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. E તા. 31-3-2022 ના રોજ નિવૃત્ત થાય છે. તે દિવસનું પાકું સરવૈયું નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે છે.

જવાબદારી	રકમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
મૂડી :		પાઘડી	10,000
E 5,000		જમીન-મકાન	6,000
F 5,000		ફ્રી હોલ્ડ મિલકત	3,000
G 5,000	15,000	ફર્નિચર	3,000
સામાન્ય અનામત	2,000	સ્ટોક	6,600
લેણદારો	8,000	દેવાદારો	7,000
દેવીહૂંડી	2,000	રોકડ	400
	27,000		27,000

ભાગીદારી કરારમાં થયેલ જોગવાઈ અને ભાગીદારોએ નક્કી કર્યા મુજબ ભાગીદાર નિવૃત્ત થાય ત્યારે

- (1) પાઘડીની કિંમત રૂ.7,000 નક્કી કરવી.
- (2) જમીન મકાનની રૂ. 7,000 અને ફર્નિચરની રૂ. 2,000 કિંમત નક્કી થઈ.
- (3) સ્ટોક 10% વધુ કિંમતે બતાવેલ છે.
- (4) E ને રૂ.5,000 તરત જ ચૂકવી આપવી અને બાકીની રકમ લોન તરીકે રાખવી.
- (5) F અને G એ E ને ચૂકવવા માટે અને રૂ.2,000 કાર્યશીલ મૂડી તરીકે (રોકડ) રાખવા માટે સરખે હિસ્સે જરૂરી રોકડ લાવવાની રહેશે.

નફા-નુકસાન હવાલા ખાતું, રોકડ ખાતું, મૂડી ખાતાં અને નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

45. સુરભિ લિમિટેડ રૂ. 10નો એક એવા 12,00,000 ઈક્વિટી શેર જાહેર જનતાના બહાર પાડ્યા. કંપનીને 13,50,000 શેર માટે અરજીઓ મળી, બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની મીટિંગમાં શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા. શેર માટેની વધારાની અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવી અને તેના નાણાં અરજદારોને પરત કર્યા. શેર પરની રકમ નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવી હતી.

- અરજી વખતે - શેરદીઠ રૂ. 2.50
મંજૂરી વખતે - શેરદીઠ રૂ. 2.50
પ્રથમ હપતા વખતે - શેરદીઠ રૂ 2.00
છેલ્લા હપતા વખતે - શેરદીઠ રૂ.3.00

શૈલી કે જેના 960 શેર મંજૂર કરેલા છે તે પ્રથમ હપ્તા અને છેલ્લા હપ્તાનાં નાણાં ભરી શકેલ નથી. જ્યારે આગમ કે જેના 1,200 શેર મંજૂર કરેલા છે તે છેલ્લા હપ્તાનાં નાણાં ભરી શકેલ નથી. આ સિવાય બાકીના શેરહોલ્ડર્સ પાસેથી સમયસર બધી રકમ મળી ગઈ હતી.

ઉપરના વ્યવહારો અંગે જરૂરી આમનોંધ કંપનીના ચોપડામાં પસાર કરો. (બાબત જે જરૂરી નથી.)

46.RRR લિમિટેડ કંપનીએ રૂ.10નો એક એવા 2,40,000 ઇક્વિટી શેર,શેરદીઠ રૂ.35 ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. શેરદીઠ નીચે મુજબ રકમ મંગાવવામાં આવી હતી.

અરજી સાથે રૂ.38 (રૂ. 35ના પ્રિમિયમ સહિત)

મંજૂરી વખતે રૂ.3

આખરી હપ્તા વખતે રૂ.4

પુષ્પાએ ધારણ કરેલા 2,000 શેર પર મંજૂરી અને આખરી હપ્તાની રકમ સિવાય બાકીના બધા શેર પર પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી.

કંપનીએ યોગ્ય કાર્યવાહી બાદ પુષ્પાના શેર જપ્ત કર્યા. આ શેર 40 ટકાના પ્રીમિયમથી પુરા ભરાયેલા તરીકે જોશને ફરી વેચ્યા.

ઉપરના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે આમનોંધ પસાર કરો. (બાબત છે. વગર)

SECTION :- F

★ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો .(દરેકના 11 ગુણ)

[22]

47. શુભ અને લાલ એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31.03.2018ના રોજના કાચા સરવૈયા અને હવાલાઓ પરથી વેપાર ખાતું, નફા-નુકસાન ખાતું, નફા-નુકસાનથી ફાળવણી ખાતું, મૂડી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પેઢીનું તા. 31.03.2018ના રોજનું કાચું સરવૈયું

ઉધાર બાકી	રકમ	જમા બાકી	રકમ
ઉપાડ :		મૂડી ખાતાં :	
શુભ	4,800	શુભ	24,000
લાલ	3,200	લાલ	16,000
વ્યવસ્થિત ખરીદી	1,06,000	વેચાણ	2,00,000
માલ સ્ટોક(31-03-2018)	28,000	દેવું	30,000
લેણું	48,000	નમુનાથી વહેચેલ માલ	2,000
મજૂરી - પગાર	10,000	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	14,000
વેપાર ખર્ચા	16,000		
મકાન	50,000		
ફર્નિચર / ફિટીંગ્સ	10,000		
ઓફીસ સાધનો	4,000		
પેકિંગ સામગ્રીનો સ્ટોક	4,000		
રોકડ સિલક	2,000		
	<u>2,86,000</u>		<u>2,86,000</u>

હવાલાઓ :

(1) મૂડી પર 8%લેખે અને ઉપાડ પર 12% લેખે વ્યાજ ગણવાનું છે. શુભે દર માસના અંતે રૂ. 400 અને લાલે તા. 1-10-2017ના રોજ ઉપાડ કર્યો હતો.

(2) રૂ. 10,000ના ઉધાર વેચાણની નોંધ કરવાની બાકી છે તથા માર્ચ 2018ની વેચાણ નોંધનો સરવાળો ભૂલથી રૂ. 2,000 વધુ ગણેલ છે.

(3) રૂ. 2,000ની વધારાની ઘાલખાધ માંડી વાળો અને 5% ઘાલખાધ અનામતથી જોગવાઈ કરો.

(4) રૂ. 4,000 નું ફિટીંગ્સ નકામું થઈ ગયું છે. જેની ચોપડે નોંધ કરવાની બાકી છે.

(5) એક ગ્રાહકને માલ પૂરો પાડવાનો કરાર પૂરો નહિ કરી શકવા બદલ કોર્ટે રૂ. 4000નો દાવો મંજૂર કર્યો છે.

(6) ચૂકવવાણી બાકી મજૂરી રૂ. 2000 મજૂરી ખાતે નોંધ્ય છે. પરંતુ ચૂકવવાની બાકી મજૂરી ખાતું કાચા સરવૈયામાં નોંધવાનું બાકી રહી ગયું છે.

48. નીચેની બાકીઓ સ્ટાર લિમિટેડના ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે. આ બાકીઓ પરથી તા. 31-03-2018ના રોજનું પાકુંસરવૈયું કંપની ધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ III મુજબ તૈયાર કરો. પેઢીનું તા. 31.03.2018ના રોજની બાકીઓ

ઉધાર બાકી	રકમ	જમા બાકી	રકમ
મળવાનું બાકી વ્યાજ	3,000	વેપારી દેવા	30,000
પ્લાન્ટ-ચંત્રો	6,00,000	લાંબા ગાળાની જોગવાઈઓ	60,000
હાથ પર રોકડ	37,000	અનામત અને વધારો	1,10,000
ટ્રેડ માર્ક	20,000	અન્ય ચાલુ જવાબદારીઓ	25,000
દેવાદારો	42,000	ટૂંકા ગાળાના ઉછીના નાણા	24,000
10% ના નર્મદા બોન્ડ	70,000	શેર મૂડી	3,50,000
છુટા ભાગો	18,000	ટૂંકા ગાળાની જોગવાઈ	35,000
ટેલિફોન ડિપોઝીટ	30,000	લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણા	1,20,000
મ્યુચ્યુઅલ ફંડના યુનિટ(કામચલાઉ)	10,000	અન્ય લાંબા ગાળાની જોગવાઈઓ	76,000
	8,30,000		8,30,000

"ALL THE BEST"

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

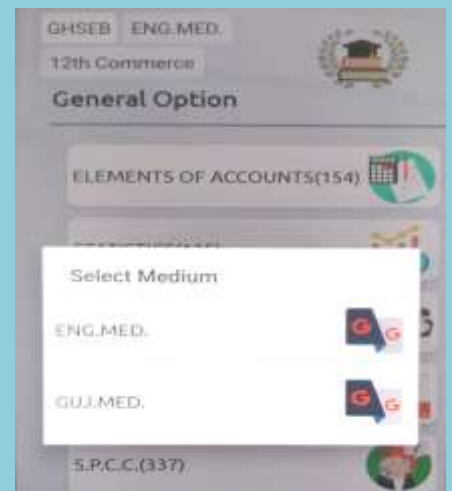
A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are input fields for 'Mobile Number' and 'Password', each with an eye icon for toggling visibility. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

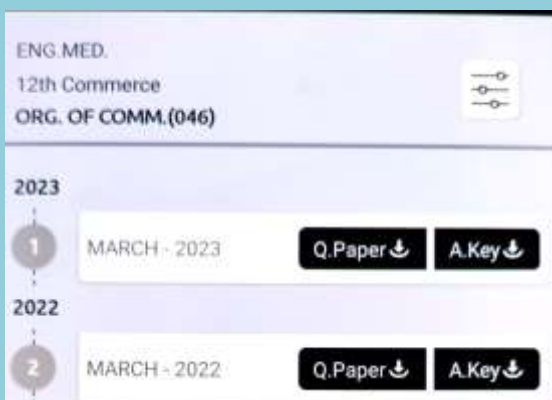
Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. STAT.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A

★ નીચે આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(પ્રત્યેકના 1 ગુણ)

[20]

1. સૂચક આંકની રચનામાં કઈ સરેરાશને શ્રેષ્ઠ સરેરાશ ગણવામાં આવે છે ?

- (A) હરાત્મક મધ્યક (B) સમાંતર મધ્યક
(C) ભારિત મધ્યક (D) ગુણોત્તર મધ્યક

2. કયા સૂચક આંક લોકોના જીવનધોરણનો ખ્યાલ આપે છે ?

- (A) ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનનો સૂચક આંક
(B) જથ્થાનો સૂચક આંક
(C) ફિશરનો સૂચક આંક
(D) જીવનનિર્વાહ ખર્ચનો સૂચક આંક

3. નીચેના પૈકી r ની કઈ કિંમત શક્ય નથી ?

- (A) 0.99 (B) -1.07 (C) -0.85 (D) 0

4. જો $u = \frac{x-A}{c_x}$ અને $v = \frac{y-B}{c_y}$, $c_x > 0$, $c_y > 0$ હોય તો

નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) $r(x, y) \neq r(u, v)$ (B) $r(x, y) > r(u, v)$
(C) $r(x, y) = r(u, v)$ (D) $r(x, y) < r(u, v)$

5. નિયતસંબંધ રેખા કયા બિંદુમાંથી હંમેશાં પસાર થાય છે ?

- (A) $(\bar{x}, \bar{y})$ (B) $(0, \bar{y})$ (C) $(\bar{x}, 0)$ (D) $(0, 0)$

6. Y ની X પરની નિયતસંબંધ રેખાના કિસ્સામાં અનુમાનની તુટિ e શું થાય ?

- (A) $y - \hat{y}$ (B) $\hat{x} - \hat{y}$ (C) $x - \hat{x}$ (D) $\hat{y} - \hat{x}$

7. સામયિક શ્રેણીનો નિરપેક્ષ ચલ જણાવો.

- (A) y_t (B) S_t (C) t (D) x_t

8. સામયિક શ્રેણીના કયા ઘટકનું અનુમાન મેળવવું અશક્ય હોય છે ?

- (A) યાદચ્છિક ઘટક (B) વલણ
(C) મોસમી ઘટક (D) ચક્રીય ઘટક

9. જો $P(A/B) = P(A)$ અને $P(B)$ હોય તો ઘટનાઓ A અને B કેવી ઘટનાઓ કહેવાય ?

- (A) નિરપેક્ષ ઘટનાઓ (B) પૂરક ઘટનાઓ
(C) ચોક્કસ ઘટનાઓ (D) અશક્ય ઘટનાઓ

10. નિદર્શ અવકાશની બે ઘટનાઓ A અને B પરસ્પર નિવારક ઘટનાઓ છે. $P(B - A)$ નીચેના પૈકી કોના બરાબર થશે ?

- (A) $P(A)$ (B) $P(B)$ (C) $P(A \cap B)$ (D) $P(A \cup B)$

11. $n = 4$ તથા $p = \frac{1}{2}$ પ્રાયલવાળા દ્વિપદી વિતરણ માટે $p(x)$ નું મૂલ્ય x ની કઈ કિંમત માટે મહત્તમ બનશે ?

- (A) 0 (B) 2 (C) 3 (D) 4

12. એક દ્વિપદી વિતરણનો મધ્યક 5 તથા વિચરણ $\frac{10}{7}$ છે. તો આ વિતરણ કેવું બનશે ?

- (A) ધન વિષમ (B) ઋણ વિષમ
(C) સંમિત (D) વિતરણ વિશે કશું જ કહી શકાય નહિ

13. પ્રમાણિત પ્રમાણ ચલ માટે ચતુર્થક વિચલનની લગભગ કિંમત નીચેના પૈકી કઈ છે ?

- (A) $\frac{2}{3} \sigma$ (B) $\frac{2}{3}$ (C) $\frac{4}{5} \sigma$ (D) $\frac{4}{5}$

14. પ્રમાણ ચલ માટે મધ્યક અને પ્રથમ ચતુર્થક અનુક્રમે 11 અને 3 છે, તો ત્રીજા ચતુર્થકની કિંમત નીચેના પૈકી કઈ હશે ?

- (A) 8 (B) 14 (C) 19 (D) 10

15. એક પ્રમાણ ચલ માટે સરેરાશ વિચલનની અંદાજિત કિંમત 20 છે, તો તે વિચરણની ચતુર્થક વિચલનની કિંમત નીચેના પૈકી કઈ હશે ?

- (A) $\frac{25}{3}$ (B) $\frac{32}{3}$ (C) 24 (D) $\frac{50}{3}$

16. $\lim_{x \rightarrow 3} 3x - 1$ ની કિંમત શું હોય ?

- (A) 9 (B) 10 (C) $\frac{4}{3}$ (D) 8

17. $\lim_{x \rightarrow 4} \sqrt{4x + 9}$ ની કિંમત શું હોય ?

- (A) 5 (B) 25 (C) $\frac{7}{4}$ (D) 7

18. $y = ax + b$, જ્યાં a અને b અચળ સંખ્યા હોય, તો $\frac{dy}{dx}$ શું થાય ?

- (A) a (B) b (C) $a + b$ (D) 0

19. $x = a$ આગળ વિધેય વધતું હોય, તો નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ કયો ?

- (A) $f'(a) < 0$ (B) $f'(a) > 0$ (C) $f'(a) = 0$ (D) $f'(a) > 0$

20. કોઈ એક વિધેય $x = a$ આગળ ન્યૂનતમ થવા માટેની જરૂરી અને પર્યાપ્ત શરતો કઈ છે ?

- (A) $f'(a) = 0$, $f''(a) < 0$ (B) $f'(a) > 0$, $f''(a) > 0$
(C) $f'(a) = 0$, $f''(a) < 0$, $f'''(a) > 0$ (D) $f'(a) < 0$, $f'''(a) > 0$

વિભાગ - B

★ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) [10]

21. જીવનનિર્વાહ ખર્ચના સૂચક આંકની વ્યાખ્યા આપો.

22. વિકીર્ણ આકૃતિની મુખ્ય મર્યાદા શું છે ?

23. નિયતસંબંધ રેખાના સંદર્ભમાં તુટિ એટલે શું ?

24. સામાયિક શ્રેણીના ઘટકોનાં નામ લખો.

25. A અને B ની તફાવતઘટના $A - B$ ની વેન આકૃતિ દોરો.

26. બર્નોલી પ્રયત્નોમાં સફળતા અને નિષ્ફળતાની સંભાવના વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.

27. પ્રમાણ ચલનો આકાર કેવો હોય છે ?

28. 'પ્રામાણિત પ્રાસાંક માપના એકમથી મુક્ત હોય છે.' આ વિધાન સારું છે કે ખોટું ?
29. $x \rightarrow a$ નો અર્થ સમજાવો.
30. સીમાંત ખર્ચની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ - C

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 7 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [14]

31. એક કામદારની વર્ષ 2015 માં માસિક સરેરાશ આવક ₹ 16,000 હતી અને વર્ષ 2016 માં વધીને ₹ 20,000 થઈ, વર્ષ 2015 ની સરખામણીમાં વર્ષ 2016 માટે આવકનો સૂચક આંક શોધો.
32. કાર્લપિયર્સનની રીતની ધારણાઓ લખો.
33. સમજાવો : નિશ્ચાયકતાનો આંક
34. સામયિક શ્રેણીનું વલણ એટલે શું ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
35. આપેલ ઘટના માટે વેન આકૃતિ દોરી તેની વ્યાખ્યા લખો :
છેદઘટના
36. એક દ્વિપદી વિતરણ માટે પ્રમાણિત વિચલન 0.8 છે, તથા નિષ્ફળતાની સંભાવના $\frac{2}{3}$ છે, તો આ વિતરણનો મધ્યક શોધો.
37. નીચેનાને અંતરાલ અને સામીપ્ય સ્વરૂપમાં દર્શાવો : $|x + 5| < 0.1$
38. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{2}{3x+k} = \frac{1}{7}$ હોય તો k ની કિંમત શોધો.
39. આમદાની વિધેય $90x - \frac{x^2}{2}$ હોય, તો સીમાંત આમદાની શોધો.

વિભાગ - D

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 8 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [24]

40. જો $\sum p_1q_0 : \sum p_0q_0 = 5 : 3$ અને $\sum p_1q_1 = 3 : 2$ હોય, તો લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરના સૂચક આંક ગણો.
41. જો લાસ્પેયર અને પાશેના સૂચક આંકોના ગુણોત્તર 4 : 5 હોય અને ફિશરનો સૂચક આંક 150 હોય, તો પાશેનો સૂચક આંક ગણો.
42. નોકરી માટે આવેલા પાંચ ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યુને આધારે બે નિષ્ણાતોએ આપેલા ક્રમ (3, 5), (5, 4), (1, 2), (2, 3) અને (4, 1) છે. આ માહિતી પરથી ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.
43. ઓનલાઈન શોપિંગની સગવડ આપતી એક કંપનીના છેલ્લા વર્ષના માસિક જાહેરાત - ખર્ચ અને વેચાણની વીગત પરથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે.

વિગત	જાહેરાત ખર્ચ (દસ હજાર Rs.)	વેચાણ (લાખ Rs.)
મધ્યક	10	90
પ્રમાણિત વિચલન	3	12
$r = 0.8$		

આ પરથી વેચાણની જાહેરાતના ખર્ચ પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો.

44. સામાન રીતે ઓછો વરસાદ પડતો હોય તેવા એક વિસ્તારમાં છેલ્લાં દસ વર્ષ દરમિયાન પડેલા સરેરાશ વરસાદ અને કોઈ પાકની પ્રતિ એકર ઊપજની વીગત પરથી નીચેના પરિણામો મળે છે.

વિગત	વરસાદ (સેમી)	પાકની ઊપજ (કિગ્રા)
મધ્યક	18	970
પ્રમાણિત વિચલન	2	38
સહસંબંધાંક = 0.6		

આ પરથી જો સરેરાશ વરસાદ 20 સેમી હોય તો પાકની ઊપજ વિશે અનુમાન કરો.

45. એક સામયિક શ્રેણીના ચલ (y) માટેની નીચેની માહિતી પરથી સુરેખ સમીકરણનું અન્વાયોજન કરો.

$$n = 4, \sum y = 270, \sum ty = 734$$

46. કોઈ તહેવારના દિવસોમાં શાકમાર્કેટમાં બટાકાના લાવ વધે તેની સંભાવના 0.8 છે. ડુંગળીના લાવ વધે તેની સંભાવના 0.7 છે. બટાકા અને ડુંગળી બંનેના લાવ વધે તેની સંભાવના 0.6 છે, તો બટાકા અને ડુંગળી બેમાંથી ઓછામાં ઓછા એકના લાવ વધે તેની સંભાવના શોધો.
47. નિદર્શ અવકાશની ત્રણ ઘટનાઓ A, B અને C પરસ્પર નિવારક અને નિઃશેષ છે. જો $4P(A) = 5P(B) = 3P(C)$ હોય, તો $P(A \cup C)$ અને $P(B \cup C)$ શોધો.
48. નિદર્શ અવકાશની ત્રણ ઘટનાઓ A, B અને C માટે નીચે આપેલી માહિતી પરથી $P(A \cup B \cup C)$ શોધો.
 $P(A) = 0.65, P(B) = 0.45, P(C) = 0.25, P(A \cap B) = 0.25, P(A \cap C) = 0.15, P(B \cap C) = 0.2, P(A \cap B \cap C) = 0.05$
49. એક યાદચ્છિક ચલ X નું સંભાવના - વિતરણ નીચે મુજબ છે :
- $$P(x) = \begin{cases} k(x-1) & x = 2, 3 \\ k; & x = 4 \\ k(6-x); & x = 5 \end{cases}$$
- તો અચળ k ની કિંમત શોધ તથા ચલ X એ યુગ્મ કિંમત ધારણ કરે તે ઘટનાની સંભાવના શોધો.
50. અસતત સંભાવના-વિતરણ એટલે શું ? તેના ગુણધર્મા જણાવો.
51. જો પિઝાની માંગનું વિધેય $p = 150 - 4x$ હોય, તો જ્યારે પિઝાની માંગ 3 હોય, ત્યારે સીમાંત આમદાની શોધો. અને તેનું અર્થઘટન કરો.

વિભાગ - E

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 3 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) [12]

52. એક પ્રમાણ્ય ચલ X નો મધ્યક 200 અને વિચરણ 100 છે, તો (1) અંતિમ ચતુર્થકોની અંદાજિત કિંમત મેળવો.
(2) ચતુર્થક વિચલનની લગભગ કિંમત મેળવો.
(3) સરેરાશ વિચલનની લગભગ કિંમત મેળવો.

53. શહેરના એક મોલમાં ગ્રાહકે કરેલ ખરીદીની રકમ પ્રમાણ્ય વિતરણને અનુસરે છે અને તેની સરેરાશ Rs. 800 છે. જ્યારે પ્રમાણિત વિચલન Rs. 200 છે. જો યાદચ્છિક રીતે કોઈ એક ગ્રાહક પસંદ કરવામાં આવે, તો નીચેની ઘટનાઓની સંભાવનાઓ મેળવો.
- (1) તેણે કરેલ ખરીદીની રકમ Rs. 850 અને Rs. 1200 ની વચ્ચે હોય.

- (2) તેણે કરેલ ખરીદીની રકમ Rs. 600 અને Rs. 750ની વચ્ચે હોય.

54. કિંમત શોધો : $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2}$ જ્યાં $f(x) = \sqrt{x + 7}$
55. એક વેપારીનું નફાનું વિધેય $5x - 100 - 0.01x^2$ છે. મહત્તમ નફો મેળવવા માટે કેટલા એકમોનું ઉત્પાદન કરવું જોઈએ ?

વિભાગ - F

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) [20]

56. નીચેની માહિતીને આધારે વર્ષ 2014 ને આધાર વર્ષ લઈ વર્ષ 2015 માટે લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરનો સૂચક આંક ગણો.

વસ્તુ	થઈ	ચોખા	દાળ	તેલ	કાપડ	કેરોસીન
	એકમ	કિગ્રા	કિગ્રા	કિગ્રા	મીટર	લિટર
વર્ષ 2014	જથ્થો	20	10	10	6	15
	લાવ (Rs.)	15	20	26.50	24.80	21.25
વર્ષ 2015	જથ્થો	30	15	15	8	25
	લાવ (Rs.)	18	31.25	29.50	30	25

57. નાસ્તા બનાવતી એક સ્થાનિક ગૃહ ઉદ્યોગ કંપની દરેક નાસ્તા 100 ગ્રામના પેકેટમાં વેચે છે. એક નવા પ્રકારની વેફરની કિંમત નિર્ધારણ માટે તેના લાવ અને માંગનો પ્રાથમિક અભ્યાસ કરતાં નીચે મુજબ માહિતી મળે છે.

વેફરનો લાવ (Rs.)	24	26	32	33	35	30
માંગ (હજાર પેકેટ)	27	24	22	20	15	24

આ માહિતી પરથી વેફરનો લાવ અને તેની માંગ વચ્ચે સહસંબંધાંક શોધો.

58. જુદાંજુદાં છ શહેરોના લોકોની માથાદીઠ વાર્ષિક આવક (Rs. માં) અને લાવના સૂચક આંકની વીગત પરથી સહસંબંધાંક શોધો.

શહેર	A	B	C	D	E	F
માથાદીઠ વાર્ષિક આવક (Rs.)	32,000	29,000	40,000	36,000	30,000	39,000
લાવનો સૂચક આંક	120	100	250	180	110	220

59. કાર બનાવતી કંપનીના કારના એક મોડેલ માટે કાર વપરાશના સમય અને કારના સરેરાશ વાર્ષિક નિલાવ ખર્ચ વચ્ચેના સંબંધનો અભ્યાસ કરવા માટે નીચે મુજબ માહિતી મેળવવામાં આવી.

કાર	1	2	3	4	5	6
કાર - વપરાશનો સમય (વર્ષ) x	3	1	2	2	5	3
સરેરાશ વાર્ષિક નિલાવ ખર્ચ (હજાર Rs.) y	10	5	8	7	13	8

આ પરથી Y ની X પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો. જ્યારે કાર - વપરાશનો સમય 5 વર્ષ હોય ત્યારે વાર્ષિક નિલાવખર્ચનું અનુમાન અને તેની તુટિ શોધો.

60. એક દેશના ખાંડ ઉત્પાદનની પાછલાં 6 વર્ષાની નીચે પ્રમાણે નોંધાયેલી માહિતી પરથી ન્યૂનતમ વર્ગોની રીતે ઉત્પાદનના વલણનું સુરેખ સમીકરણ મેળવો. વર્ષ 2016 - 17 તેમજ 2017 - 2018 ના ઉત્પાદન માટે વલણનાં અનુમાનો શોધો.

વર્ષ	2009 - 10	2010 - 11	2011 - 12	2012 - 13	2013 - 14	2014 - 15
ખાંડ ઉત્પાદન (કરોડ ટન)	29.2	34.2	35.4	36.4	33.6	37.7

61. ફૂડ તેલના સાપ્તાહિક લાવની (USD પ્રતિ બેરલમાં) માહિતી નીચેના કોષ્ટકમાં આપેલ છે. ચાર સપ્તાહની ચલિત સરેરાશનો ઉપયોગ કરીને વલણ શોધો.

માસ	માર્ચ 2016				એપ્રિલ 2016				મે 2016			
સપ્તાહ	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
ફૂડ તેલનો લાવ	35.92	38.50	39.44	39.46	36.79	39.72	40.36	43.73	45.92	44.66	46.21	48.45

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. STAT.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

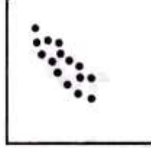
વિભાગ - A

★ નીચે આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(પ્રત્યેકના 1 ગુણ)

[20]

1. એક વસ્તુનો ભાવ આધારવર્ષની સરખામણીમાં ચાલુ વર્ષમાં 4.5 ગણો વધે છે, તો ભાવ સૂચક આંક કેટલો થાય ?
(A) 45 (B) 450 (C) 550 (D) 350
2. જીવનનિર્વાહ ખર્ચના સૂચક આંકની રચનામાં કયા ભાવ ધ્યાનમાં લેવાય છે ?
(A) બજાર ભાવ (B) જથ્થાબંધ ભાવ
(C) સરેરાશ ભાવ (D) છૂટક ભાવ
3. જો $r(x, y) = -0.5$ હોય, તો $r(x, -y)$ ની કિંમત કેટલી થાય ?
(A) 0.5 (B) -0.5 (C) 1 (D) 0
4. જો X અને Y વચ્ચે નીચે મુજબ વિકિર્ણ આકૃતિ મળે તો તે બે ચલ કેવો સહસંબંધ ધરાવે છે ?

- (A) સંપૂર્ણ ધન સહસંબંધ
(B) આંશિક ધન સહસંબંધ
(C) સંપૂર્ણ ઋણ સહસંબંધ
(D) આંશિક ઋણ સહસંબંધ
5. નિયતસંબંધ રેખા કયા બિંદુમાંથી હંમેશાં પસાર થાય છે ?
(A) $(\bar{x}, \bar{y})$ (B) $(0, \bar{y})$ (C) $(\bar{x}, 0)$ (D) $(0, 0)$
6. જો Y ની X પરની નિયતસંબંધરેખા $2x + 3y - 50 = 0$ હોય તો b_{yx} ની કિંમત કેટલી થાય ?
(A) $\frac{3}{2}$ (B) $-\frac{3}{2}$ (C) $-\frac{2}{3}$ (D) 2
7. 'હડતાળને કારણે કોઈ એક કંપનીના ઉત્પાદનમાં થયેલો ઘટાડો' કઈ વધઘટ દર્શાવે છે ?
(A) યાદચ્છિક (B) વલણ (C) મોસમી (D) ચક્રીય
8. સામાયિક શ્રેણીનું યોગનીય મોડેલ કેવી રીતે દર્શાવાય છે ?
(A) $y_t = T_t + S_t + C_t - R_t$
(B) $y_t = T_t + S_t + C_t + R_t$
(C) $y_t = T_t \times S_t + C_t \times R_t$
(D) $y_t = S_t + C_t + R_t$
9. સંભાવનાની પ્રશિષ્ટ વ્યાખ્યા બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?
(A) ગાણિતિક વ્યાખ્યા
(B) પૂર્વધારણાયુક્ત વ્યાખ્યા
(C) આંકડાશાસ્ત્રીય વ્યાખ્યા
(D) ભૌમિતિક વ્યાખ્યા

10. પ્રાકૃતિક સંખ્યાઓ 1 અને 20 વચ્ચેની સંખ્યાઓમાંથી એક સંખ્યા યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે, તો તે સંખ્યા 5 ની ગુણક હોવાની સંભાવના કેટલી થાય ?
(A) $\frac{1}{2}$ (B) $\frac{1}{6}$ (C) $\frac{1}{5}$ (D) $\frac{1}{3}$
11. નીચેનામાંથી કયો ચલ એ અસતત ચલનું ઉદાહરણ બનશે ?
(A) વિદ્યાર્થીની ઊંચાઈ (B) વિદ્યાર્થીનું વજન
(C) વિદ્યાર્થીનું બ્લડપ્રેશર (D) વિદ્યાર્થીનું જન્મવર્ષ
12. એક અસતત ચલ X ના સંભાવના - વિતરણ માટે $E(X) = 5$ તથા $E(X^2) = 35$ છે, તો આ વિતરણનું વિચરણ શું થાય ?
(A) 40 (B) 30 (C) 20 (D) 10
13. n અને p પ્રાયલવાળા દ્વિપદી વિતરણ માટે એક પણ સફળતા ન મળે તે ઘટનાની સંભાવના માટેનું સૂત્ર નીચેના પૈકી કયું છે ?
(A) $nC_0 p^n q^0$ (B) $nC_0 p^0 q^n$
(C) $nC_0 p q^n$ (D) $nC_0 p^n q$
14. પ્રમાણિત પ્રમાણ ચલના મધ્યક અને વિચરણ નીચેનાં પૈકી કયાં છે ?
(A) મધ્યક = 0, વિચરણ = 1 (B) મધ્યક = 1, વિચરણ = 0
(C) મધ્યક = 0, વિચરણ = 0 (D) મધ્યક = 1, વિચરણ = 1
15. પ્રમાણ વક્રમાં μ થી જમણી બાજુના પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ કેટલું હોય છે ?
(A) 0 (B) 0.5 (C) 1 (D) -0.5
16. પ્રમાણ વિતરણનાં 99 % અવલોકનો સામાન્ય રીતે નીચેના પૈકી કઈ સીમામાં હોય છે ?
(A) $\mu \pm 1.96 \sigma$ (B) $\mu \pm 2 \sigma$
(C) $\mu \pm 3 \sigma$ (D) $\mu \pm 2.575 \sigma$
17. $\lim_{x \rightarrow -2} 10$ ની કિંમત શું હોય ?
(A) 10 (B) -2 (C) 8 (D) અનિયત
18. $N(5, 0.02)$ ને માનાંક સ્વરૂપ કયું છે ?
(A) $|x + 5| < 0.02$ (B) $|x - 0.02| < 5$
(C) $|x - 5| > 0.02$ (D) $|x - 5| < 0.02$
19. $y = ax + b$, જ્યાં a અને b અચળ સંખ્યા હોય, તો $\frac{dy}{dx}$ શું થાય ?
(A) a (B) b (C) a + b (D) 0
20. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનું સૂત્ર કયું છે ?
(A) $-\frac{p}{x} \cdot \frac{dx}{dp}$ (B) $\frac{p}{x} \cdot \frac{dx}{dp}$ (C) $-\frac{x}{p} \cdot \frac{dp}{dx}$ (D) $-\frac{p}{x} \cdot \frac{dp}{dx}$

વિભાગ - B

✦ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) [10]

21. સ્પષ્ટ ભાર આપવાની બે પ્રચલિત રીત જણાવો.
22. વિકિર્ણ આકૃતિમાં બધાં જ બિંદુઓ એક જ સુરેખા પર આવેલાં હોય તો r ની કિંમત શું થાય ?
23. નિયત સંબંધાંક $b > 0$ નું અર્થઘટન કરો.
24. સામયિક શ્રેણીના કયા ઘટકોને લીધે ચલમાં અલ્પકાલીન વધઘટ થાય છે ?
25. નિદર્શ અવકાશની બે ઘટનાઓ A અને B માટે $A \cap B = \emptyset$ અને $A \cup B = U$ હોય તો $P(A \cap B)$ અને $P(A \cup B)$ ની કિંમતો જણાવો.
26. અસતત યાદચ્છિક ચલની વ્યાખ્યા આપો.
27. પ્રામાણ્ય વક્રનો આકાર કેવો હોય છે ?
28. પ્રામાણ્ય વિતરણ માટે મધ્યક અને પ્રથમ ચતુર્થક અનુક્રમે 11 અને 3 છે. ત્રીજા ચતુર્થકની કિંમત શોધો.
29. -5 નું 0.001 સામીપ્યને માનાંક સ્વરૂપમાં દર્શાવો.
30. $f(x) = 9x^2 - 8x + 6$ હોય, તો $f'(x)$ મેળવો.

વિભાગ - C

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 7 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [14]

31. સૂચક આંકની રચનામાં ભાર એટલે શું ? ભારના પ્રકાર જણાવો.
32. કાર્લ પિયર્સનની ધારણાઓ લખો.
33. જો $b_x = 0.8$ હોય, તો u અને v માટે b_{vu} શોધો.
(i) $u - x - 105$ અને $v = y - 90$
(ii) $u = \frac{x-1400}{100}$ અને $v = \frac{y-750}{50}$
34. આલેખની રીતના ગુણો જણાવો.
35. અશક્ય ઘટના અને ચોક્કસ ઘટનાનાં ઉદાહરણો આપો.
36. ચલ X નું સંભાવના વિતરણ નીચે મુજબ હોય તો અચળ C શોધો.

x	2	3	4	5
$p(x)$	0.2	0.3	$4C$	C

37. જો $N(3, b) = (2.95, k)$ હોય, તો b અને k ની કિંમત શોધો.
38. વિવૃત અંતરાલની વ્યાખ્યા આપો.
39. વ્યાખ્યાની મદદથી $y = ax + b$ (a અને b અચળ સંખ્યા છે)નું વિકલિત મેળવો.

વિભાગ - D

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 8 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [24]

40. પાંચ જુદી-જુદી વસ્તુઓના ભાવ અને ભાર અંગેની નીચેની માહિતી પરથી વર્ષ 2011ને આધારે 2016નો સૂચક આંક ભારિત સરેરાશની રીતે ગણો.

વસ્તુ	ભાર	ભાવ (Rs.)	
		વર્ષ 2011	વર્ષ 2016
A	40	160	200
B	25	400	600
C	5	50	70
D	20	10	18
E	10	2	3

41. અચલ આધારે સૂચક આંક શોધવાની રીતના ગુણ અને મર્યાદા જણાવો.

42. એક શાળાના વિદ્યાર્થીઓમાંથી દસ વિદ્યાર્થીઓનો નિદર્શ લઈ તેમની ઊંચાઈ સેમીમાં (X) અને વજન કિગ્રામાં (Y)ની માહિતી પરથી નીચેની વિગતો મળેલ છે.

$$\bar{x} = 160, \bar{y} = 55, \sum xy = 90000, s_x = 25, s_y = 10$$

43. પિતાની ઊંચાઈ સેમીમાં (X) અને પુત્ર વચના પુત્રની ઊંચાઈ સેમીમાં (Y) વચ્ચેનો સંબંધ જાણવાના પ્રયોગમાં એક નિદર્શમાં છ પિતા-પુત્રની જોડ પસંદ કરવામાં આવે છે. તે પરથી મળતાં પરિણામો નીચે મુજબ છે :
 $\sum x = 1020, \sum y = 990, \sum (x - 170)^2 = 60, \sum (x - 165)^2 = 105, \sum (x - 170)(y - 165) = 45$ આ માહિતી પરથી પુત્ર આ પુત્રની ઊંચાઈ (Y)ની પિતાની ઊંચાઈ (X) પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો.

44. ગુજરાતના જુદા જુદા તાલુકામાં પડેલ સરેરાશ વરસાદ (સેમીમાં) અને મકાઈની ઊપજ (કિલોગ્રામ પ્રતિ હેક્ટર) વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા એકઠી કરેલી માહિતી પરથી નીચેનાં પરિણામો મળે છે :

વિગત	વરસાદ (સેમી)	મકાઈની ઊપજ (કિલોગ્રામ પ્રતિ હેક્ટર)
		y
મધ્યક	82	180
વિચરણ	64	225
સહસંબંધાંક = 0.82		

- જ્યારે વરસાદ 60 સેમી પડે ત્યારે થતી મકાઈની ઊપજનું અનુમાન મેળવો.

45. એક સામયિક શ્રેણીના y માટેની નીચેની માહિતી પરથી સુરેશ સમીકરણનું અન્યાયોજન કરો.

$$n = 6, \sum y = 501, \sum tv = 1762$$

46. એક સંખ્યા પસંદ કરવાના યાદચ્છિક પ્રયોગનો નિદર્શ અવકાશ $U = \{1, 2, 3, \dots, 120\}$ છે અને આ નિદર્શ અવકાશનાં પરિણામો સમસંભાવી છે. આ સંખ્યા,

(1) 3ની ગુણક હોય.

(2) 4ની ગુણક હોય.

- (3) 3 અને 4 બંનેની ગુણક હોય તેની સંભાવના શોધો.
47. કોઈ સમૂહનો વ્યક્તિ સમાચારપત્ર X વાંચતો હોય તેની સંભાવના 0.55, સમાચારપત્ર Y વાંચતો હોય તેની સંભાવના 0.69 અને સમાચારપત્ર X અને Y બંને વાંચતો હોય તેની સંભાવના 0.27 છે. આ સમૂહમાંથી પસંદ કરેલ એક વ્યક્તિ, (1) સમાચારપત્રો X અને Y પૈકી ઓછામાં ઓછું એક સમાચારપત્ર વાંચતો હોય. (2) સમાચારપત્રો X અને Y પૈકી એક પણ સમાચારપત્ર વાંચતો ન હોય. (3) સમાચારપત્રો X અને Y પૈકી ફક્ત એક જ સમાચારપત્ર વાંચતો હોય તેની સંભાવના શોધો.
48. એક યાદ્રિક પ્રયોગના નિર્દર્શ અવકાશની કોઈ બે ઘટનાઓ માટે $P(A) = \frac{2}{3}$, $P(B) = \frac{3}{5}$ અને $P(B/A) = \frac{3}{4}$ હોય તો $P(A/B)$ મેળવો.
49. એક યાદ્રિક ચલ Xનું સંભાવના-વિતરણ નીચે મુજબ વ્યાખ્યાયિત છે.
 $p(x) = \frac{k}{(x+1)!}$, $x = 1, 2, 3$; $K =$ અચળાંક, તો તે પરથી (i) અચળાંક K શોધો. (ii) $P(1 < X < 4)$ મેળવો.
50. અસતત સંભાવના-વિતરણ એટલે શું? તેના ગુણધર્મો જણાવો.

SECTION :- F

★ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (6માંથી કોઈ 4) [20]

56. નીચે આપેલી માહિતી પરથી વર્ષ 2016 માટે લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરના સૂચકાંક ગણો

વસ્તુ	જથ્થો		લાવ ₹	
	વર્ષ 2015	વર્ષ 2016	વર્ષ 2015	વર્ષ 2016
A	25 કી.ગ્રા	32 કી. ગ્રા.	42	45
B	15 લિટર	20 લિટર	28	30
C	10 નંગ	20 નંગ	30	36
D	8 મીટર	15 મીટર	20	25
E	30 લિટર	36 લિટર	60	65

57. નીચેની માહિતી પરથી વસ્તીની ગીચતા અને મૃત્યુદર વચ્ચે સહસંબંધાંક મેળવો. (કાર્લ પિયર્સનની પદ્ધતિ)

ગીચતા (ચો. કિમી. દીઠ) X	200	500	400	700	600	300
મૃત્યુદર (દર હજારે) y	10	12	10	15	9	12

58. એક વિદેશી ફળની સ્થાનિક બજારમાં ખૂબ જ અનિશ્ચિત માંગ જોવા મળે છે. ફળોનો એક વિકેતા તે વિદેશી ફળનો લાવ અને પુરવઠા વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા નીચે મુજબ છેલ્લા દસ મહિનાના સરેરાશ લાવ અને પુરવઠાની વિગતો મેળવે છે.

સરેરાશ એકમ દીઠ લાવ (₹)	65	68	43	38	77	48	35	30	25	50
પુરવઠો (સો એકમો)	52	53	42	60	45	41	37	38	25	27

આ માહિતી પરથી સરેરાશ લાવ અને પુરવઠા વચ્ચે ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.

59. એક કંપનીની કાર સર્વિસ સેન્ટરમાં અકસ્માત પામેલી કારના સમારકામ માટે લાગતો સમય અને સમારકામના ખર્ચ વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા માટે નીચે મુજબ માહિતી એકઠી કરવામાં આવી છે :

કારના સમારકામનો સમય (માનવ કલાકો)	32	40	25	29	35	43
સમારકામનું ખર્ચ (હજાર ₹)	25	35	18	22	28	46

આ પરથી Y (સમારકામનું ખર્ચ) ની x (સમારકામનો સમય) પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો. જો કારને સમારકામ માટે 50 કલાક લાગતા હોય, તો તેના સમારકામના ખર્ચનું અનુમાન મેળવો.

51. $f(x) = x^4 - 4x^2 + 3x^2 + x + 1$ માટે $f''(0)$ મેળવો.

SECTION :- E

★ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (4માંથી કોઈ પણ 3) [12]

52. શહેરના એક મોલમાં ગ્રાહકે કરેલ ખરીદીની રકમ પ્રમાણ-વિતરણને અનુસરે છે અને તેની સરેરાશ ₹ 800 છે. જ્યારે પ્રમાણિત વિચલન ₹ 200 છે. જો યાદૃષ્ટિક રીતે કોઈ એક ગ્રાહક પસંદ કરવામાં આવે, તો નીચેની ઘટનાઓની સંભાવનાઓ મેળવો.

(1) તેણે કરેલી ખરીદીની રકમ ₹ 850 અને ₹ 1200ની વચ્ચે હોય.

(2) તેણે કરેલી ખરીદીની રકમ ₹ 600 અને ₹ 750ની વચ્ચે હોય.

53. એક પ્રમાણ ચલ Xનો મધ્યક અને વિચરણ અનુક્રમે 400 અને 900 મળે છે, તો આ વિતરણ માટે ચોથો દશાંશક અને 90મો શતાંશક શોધો.

54. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{\sqrt{x} - \sqrt{2}}$ કિંમત શોધો.

55. એક ઉત્પાદકના ઉત્પાદન-ખર્ચનું વિધેય $C = 100 + 0.015x^2$ અને આમદાની વિધેય $R = 3x$ છે, તો નફાનું વિધેય શોધો. ઉત્પાદકે મહત્તમ નફા માટે કેટલા એકમોનું ઉત્પાદન કરવું જોઈએ ?

60. રેલવેના એક વિભાગમાં જુદાં જુદાં વર્ષોમાં થયેલ માલની હેરફેર વિશેની માહિતી નીચે આપેલ છે. સુરેખ સમીકરણનું અન્વાયોજન કરીને વર્ષ 2017 ની કિંમતનું અનુમાન કરો.

વર્ષ	2011	2012	2013	2014	2015
હેરફેર થયેલ માલ (ટન)	180	192	195	204	202

61. એક રાજ્યના ખાદ્ય-તેલના વપરાશના જથ્થાના સૂચકાંક નીચેના કોષ્ટકમાં આપેલ છે. પાંચ વર્ષીય ચલિત સરેરાશોન આધારે વલણ શોધો.

વર્ષ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
સૂચકાંક	115	121	119	120	117	119	120	118	116	124	125

ALL THE BEST

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. STAT.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A

1. જીવનનિર્વાહ ખર્ચના સૂચક આંકની રચનામાં કયા ભાવ ધ્યાનમાં લેવાય છે?

- (A) બજાર ભાવ (B) જથ્થાબંધ ભાવ
(C) સરેરાશ ભાવ (D) છૂટક ભાવ

2. જો આધાર વર્ષ 2023ના સાપેક્ષમાં વર્ષ 2024માં નાણાની ખરીદશક્તિ 0.75 હોય તો વર્ષ 2024 માટે ભાવનો સૂચક આંક કેટલો હોય?

- (A) 750 (B) 175 (C) 133.33 (D) 275

3. સહસંબંધાંક r નો વિસ્તાર શું છે?

- (A) $-1 < r < 1$ (B) 0 થી 1
(C) $-1 \leq r \leq 1$ (D) -1 થી 0

4. ક્રમાંક સહસંબંધની રીતમાં જો પ્રત્યેક અવલોકનની જોડ માટે પ્રચલિત સંકેતોમાં $R_x = R_y$ હોય, તો r ની કિંમત શું થાય?

- (A) 0 (B) -1 (C) 1 (D) 0.1

5. નિયતસંબંધ રેખા કયા બિંદુમાંથી હંમેશાં પસાર થાય છે?

- (A) $(\bar{X}, \bar{Y})$ (B) $(0, \bar{Y})$ (C) $(\bar{X}, 0)$ (D) $(0, 0)$

6. બે ચલ વચ્ચેના નિયતસંબંધના સભ્યાસમાં નિશ્ચાયકતાનો આંક એટલે શું?

- (A) બે પ્રમાણિત વિચલનોનો ગુણાકાર
(B) સહસંબંધાંકનો વર્ગ
(C) સહવિચરણનો વર્ગ
(D) બે વિચરણોનો ગુણાકાર

7. 'ચોમાસામાં કોઈ એક કંપનીના છત્રીના વેચાણમાં થયેલો વધારો કઈ વધઘટ દર્શાવે છે?

- (A) યાદૃષ્ટિક (B) વલણ
(C) મોસમી (D) ચક્રીય

8. સામયિક શ્રેણીનો નિરપેક્ષ ચલ જણાવો.

- (A) y_t (B) S_t (C) t (D) x_t

9. નીચે જણાવેલ યાદૃષ્ટિક પ્રયોગો પૈકી કયા યાદૃષ્ટિક પ્રયોગનો નિર્દર્શ અવકાશ અનંત છે?

- (A) બે પાસા ઉછાળવા
(B) ઓફિસમાંથી બે કર્મચારીઓ પસંદ કરવા
(C) ઇલેક્ટ્રિક બલ્બનું આયુષ્ય કલાકમાં માપવું
(D) 52 પત્તામાંથી એક પતું પસંદ કરવું

10. લીપ વર્ષ ન હોય તેવા વર્ષના ફેબ્રુઆરી માસમાં 5 સોમવાર આવે તેની સંભાવના કેટલી થાય?

- (A) 0 (B) $\frac{1}{7}$ (C) $\frac{2}{7}$ (D) $\frac{3}{7}$

11. નીચેનામાંથી કયો ચલ એ સતત ચલનું ઉદાહરણ છે?

- (A) કોઈ એક સ્થળે બનતા અકસ્માતની સંખ્યા

(B) વર્ષ દરમિયાન વરસાદ પડ્યો હોય તેવા દિવસોની સંખ્યા

(C) દિવસ દરમિયાનનું મહત્તમ તાપમાન

(D) કુટુંબમાં બાળકોની સંખ્યા

12. એક અસતત ચલ X ના સંભાવના - વિતરણ માટે $E(X) = 5$ અને $E(X^2) = 35$ છે, તો આ વિતરણનું વિચરણ શું થાય?

- (A) 40 (B) 30 (C) 20 (D) 10

13. એક દ્વિપદી વિતરણનો મધ્યક 6 તથા વિચરણ $\frac{12}{7}$ છે તો આ વિતરણ કેવું બનશે?

- (A) ધન વિષમ (B) ઋણ વિષમ
(C) સંમિત (D) વિતરણ વિશે કશું જ કહી શકાય નહીં

14. પ્રમાણિત પ્રમાણ ચલના મધ્યક અને વિચરણ નીચેનાં પૈકી કયા છે?

- (A) મધ્યક = 0, વિચરણ = 1
(B) મધ્યક = 1, વિચરણ = 0
(C) મધ્યક = 0, વિચરણ = 0
(D) મધ્યક = 1, વિચરણ = 1

15. પ્રમાણ વક્રમાં μ થી જમણી બાજુના પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ કેટલું હોય છે?

- (A) 0 (B) 0.5 (C) 1 (D) -0.5

16. પ્રમાણ વિતરણ માટે મધ્યક અને પ્રથમ ચતુર્થક 15 અને 11 છે, તો ત્રીજા ચતુર્થકની કિંમત નીચેના પૈકી કઈ હશે?

- (A) 8 (B) 14 (C) 19 (D) 10

17. $|x - 5| < 0.25$ ને સામીપ્ય સ્વરૂપ કયું છે?

- (A) $N(0.25, 5)$ (B) $N(-5, 0.25)$
(C) $N(-5, -0.25)$ (D) $N(5, 0.25)$

18. જો $y = 10 - 3x$ હોય અને $x = 3$ હોય, તો y કઈ કિંમતને અનુલક્ષે છે?

- (A) 1 (B) 9 (C) 19 (D) 7

19. $y = ax^n$, જ્યાં a અચળ સંખ્યા હોય તો $\frac{dy}{dx}$ ની કિંમત શું થાય?

- (A) nx^{n-1} (B) anx^{n-1} (C) 0 (D) anx^{n+1}

20. માંગની મુલ્ય સાપેક્ષતાનું સૂત્ર કયું છે?

- (A) $-\frac{p}{x} \cdot \frac{dx}{dp}$ (B) $\frac{p}{x} \cdot \frac{dx}{dp}$
(C) $-\frac{x}{p} \cdot \frac{dp}{dx}$ (D) $-\frac{p}{x} \cdot \frac{dp}{dx}$

વિભાગ - B

◆ નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : [10]

21. ફુગાવાનો દર શોધવા માટે કયા સૂચક આંકનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે? ફુગાવાનો દર શોધવાનું સૂત્ર આપો.

22. સહસંબંધની વ્યાખ્યા આપો.

23. સરેખ નિયતસંબંધ મોડેલ જણાવો.
 24. સામયિક શ્રેણીનું વલણ માપવાની રીતોનાં નામ લખો.
 25. ઘટનાની વ્યાખ્યા લખો.
 26. અસતત ચાદ્રિછિક ચલની વ્યાખ્યા આપો.
 27. પ્રામાણ્ય-વિતરણની વિષમતા કેટલી હોય છે ?
 28. પ્રામાણિત પ્રામાણ્ય વક્ર એ પ્રામાણિત પ્રામાણ્ય ચલની કઈ કિંમતની બંને બાજુઓ સંમિત હોય છે ?
 29. 0 નું 0.09 સામીપ્યને અંતરાલ સ્વરૂપમાં દર્શાવો.
 30. $y = a^n$, a અચળ સંખ્યા છે, તો $\frac{dy}{dx}$ મેળવો.

વિભાગ - C

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (નવમાંથી કોઈ પણ સાત) (દરેકના 2 ગુણ) [14]

31. આધારવર્ષ એટલે શું ? તેની પસંદગીમાં મુખ્ય કઈ બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ ?
 32. કાર્લ પિયસનની રીતની ધારણાઓ લખો.
 33. જો $\bar{x} = 30$, $\bar{y} = 20$ અને $b = 0.6$ હોય તો Y ની X પરની નિયતસંબંધ રેખાનો અંતઃખંડ શોધો અને તે રેખાનું સમીકરણ લખો.
 34. સામયિક શ્રેણીનું યોગનીય મોડેલ વર્ણવો.
 35. આપેલ ઘટના માટે વેન આકૃતિ દોરી તેની વ્યાખ્યા લખો : યોગ ઘાટના
 36. એક સંમિત દ્વિપદી વિતરણ માટે જો $n = 4$ હોય, તો $P(4)$ મેળવો.
 37. $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^7 + 128}{x + 2}$ ની કિંમત શોધો.
 38. $x \rightarrow 0$ નો અર્થ સમજાવો.
 39. વ્યાખ્યાની મદદથી $f(x) = k(k$ અચળાંક છે) નું વિકલિત મેળવો.

વિભાગ - D

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (બારમાંથી કોઈ પણ આઠ) (દરેકના 3 ગુણ) [24]

40. પ્રશ્નનો જવાબ આપો : જો $\sum p_1q_0 : \sum p_0q_0 = 3 : 2$ અને $\sum p_1q_1 : \sum p_0q_1 = 5 : 3$ હોય, તો I_L , I_P અને I_F શોધો.
 41. અચલ આધાર અને પરંપરિત આધારની રીત વચ્ચેનો તફાવત આપો.

વિભાગ - E

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (ચારમાંથી કોઈ પણ ત્રણ) (દરેકના 4 ગુણ) [12]

52. શહેરના એક પેટ્રોપંપ પર થતું પેટ્રોલનું દૈનિક વેચાણ પ્રામાણ્ય - વિતરણને અનુસરે છે અને તેના મધ્યક રસમને પ્રમાણિત વિચલન અનુક્રમે 33,000 લિટર અને 3,000 લિટર છે. (1) કોઈ એક માસ દરમિયાન પેટ્રોલપંપ પરથી પેટ્રોલનું દૈનિક વેચાણ 30,000 થી ઓછું થયું હોય તેવા દિવસોની ટકાવારી મેળવો. (2) મે માસના કેટલા દિવસો દરમિયાન પેટ્રોલનું વેચાણ 32,000 લિટર અને 35,000 લિટરની વચ્ચે હોઈ શકે ?
 53. એક પ્રામાણ્ય ચલ X નો મધ્યક 400 અને વિચરણ 900 મળે છે, તો આ વિતરણ માટે ચોથો દર્શાશક અને 90 મો શતાંશક શોધી તેનું અર્થઘટન કરો.
 54. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 2x - 3}{x^2 - 5x + 6}$ ની કિંમત શોધો.
 5. એક રમકડું Rs. 20 ની કિંમતે વેચાય છે. આવાં x રમકડાં બનાવવાનો કુલ ખર્ચ $C = 1000 + 16.5x + 0.001x^2$ Rs. થાય છે. કેટલાં રમકડાં બનાવવાથી મહત્તમ નફો થાય ?

42. આપેલી વિગતો પરથી સહસંબંધાક r શોધો : $n = 20$, $Cov(x, y) = -50$, $S_x = 15$, $S_y = 8$
 43. કૂટુંબની વાર્ષિક આવક (X) અને મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં કુટુંબનું વાર્ષિક રોકાણ (Y) એ બે ચલો વચ્ચેનો અભ્યાસ કરવા એક શહેરમાંથી મેળવેલો 100 કૂટુંબોની નિર્દર્શ માહિતીનો સાર નીચે દર્શાવ્યો છે.
 $X =$ કુટુંબની વાર્ષિક આવક (લાખ Rs. માં)
 $Y =$ કુટુંબનું મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં વાર્ષિક રોકાણ (હજાર Rs. માં)
 $\bar{x} = 5.5$, $\bar{y} = 40.5$, $S_x = 1.2$, $S_y = 12.8$, $r = 0.65$
 આ માહિતી પરથી કુટુંબના મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણની કુટુંબની વાર્ષિક આવક પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો. જો કોઈ કૂટુંબની વાર્ષિક આવક 4.5 લાખ Rs. હોય, તો તેનું મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં વાર્ષિક રોકાણનું અનુમાન મેળવો.
 44. નિયતસંબંધાકના ગુણધર્મો જણાવો અને નિયતસંબંધ રેખા હંમેશાં કયા બિંદુમાંથી પસાર થાય છે તે જણાવો.
 45. એક સામયિક શ્રેણીના ચલ (y) માટેની નીચેની માહિતી પરથી સુરેખ સમીકરણનું અવ્યાયોજન કરો.
 $n = 4$, $\sum y = 270$, $\sum ty = 734$
 46. RUTVA શબ્દના બધા જ અક્ષરોની મદદથી બનતી તમામ ગોઠવણીઓમાં R પ્રથમ સ્થાને આવે તેની સંભાવના શોધો.
 47. એક પેટીમાં કુલ 10 ચિઠ્ઠીઓ છે, જે પૈકી 3 ચિઠ્ઠીઓ ઇનામને પાત્ર છે. કથન નામનો બાળક આ પેટીમાંથી યાદચ્છિક રીતે બે ચિઠ્ઠીઓ ઉપાડે છે. કથનને ઇનામ મળે તેની સંભાવના શોધો.
 48. ડિજિટલ સ્ટોર A માં 6 LED ટી.વી. અને 4 LCD ટી.વી. તથા ડિજિટલ સ્ટોર B માં 5 LED ટી.વી. અને 3 LCD ટી.વી. ડિસ્પ્લેમાં મૂકેલાં છે. બેમાંથી એક સ્ટોરની યાદચ્છિક રીતે પસંદગી કરી તેમાંથી એક ટી.વી.ની પસંદગી કરવામાં આવે, તો તે LCD ટી.વી. હોવાની સંભાવના શોધો.
 49. નીચે આપેલ વિતરણ એ અસતત ચલનું સંભાવના - વિતરણ ક્યારે બને તે નક્કી કરો. તે પરથી $x = 2$ માટેની સંભાવના મેળવો :
 $P(x) = c\left(\frac{1}{4}\right)^x$, $x = 1, 2, 3, 4$
 50. દ્વિપદી વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો.
 51. $f(x) = 4x^3 + 2x^2 + 7x + 9$ હોય, તો x ની કઈ કિંમત માટે $f''(x) = 52$ થાય ?

વિભાગ - F

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (છ માંથી કોઈ પણ ચાર) (દરેકના 5 ગુણ)

[20]

56. નીચે આપેલી માહિતી પરથી વર્ષ 2015 માટેનો આદર્શ સૂચક આંક ગણો.

વસ્તુ	એકમ	આધારવર્ષ 2014		ચાલુ વર્ષ 2015	
		લાવ (Rs.)	જથ્થો	લાવ (Rs.)	જથ્થો
A	20 કિગ્રા	120	10 કિગ્રા	280	15 કિગ્રા
B	5 ડઝન	120	3 ડઝન	140	48 નંગ
C	કિગ્રા	4	5000 ગ્રામ	8	4 કિગ્રા
D	5 લીટર	52	15 લિટર	58	20 લિટર

57. એક સામાન્ય જ્ઞાન માટેની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં અગાઉ છેલ્લા દિવસોની તૈયારીની પરીક્ષાના પરિણામ પર અસર જાણવા લગભગ સમાન બૌદ્ધિક ક્ષમતા ધરાવતા સાત ઉમેદવારોનો એક નિર્દર્શ લઈ નીચે મુજબ માહિતી એકઠી કરવામાં આવે છે :

છેલ્લા ત્રણ દિવસમાં વાચન (કલાક)	25	38	30	28	34	40	36
પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ	65	75	68	70	72	79	75

આ માહિતી પરથી છેલ્લા ત્રણ દિવસમાં વાચનના કલાકો અને પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ વચ્ચે સહસંબંધાંક શોધો અને તેનું અર્થઘટન કરો.

58. વિદ્યાર્થીઓની અર્થશાસ્ત્ર વિષયની સમજ અને તેમની નૃત્યકલા વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા માટે આઠ વિદ્યાર્થીઓનો નિર્દર્શ લઈ તેમની કસોટી કરવામાં આવે છે અને તેમને મળતાં ગુણ નીચે મુજબ છે. આ માહિતી પરથી બંને વિષયોના ગુણ વચ્ચે ક્રમાંક સહસંબંધાંકની ગણતરી કરો.

અર્થશાસ્ત્રમાં ગુણ	60	30	10	20	30	50	30	40
નૃત્યકલામાં ગુણ	80	20	60	40	12	28	20	15

59. કોઈ વસ્તુની માંગ અને તેના લાવ વિશે એકઠી કરેલી નીચેની માહિતી પરથી માંગની લાવ પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો. જો એ વસ્તુનો લાવ Rs. 40 હોય, તો તેની માંગ કેટલી હશે તેનો અંદાજ મેળવો.

લાવ (Rs.)	38	36	37	37	36	38	39	36	38
માંગ (સો એકમો)	12	18	15	12	17	13	13	15	12

60. એક જિલ્લાની પ્રાથમિક શાળાઓમાંથી ધોરણ 1 થી 5 ના વિદ્યાર્થીઓ પૈકી અભ્યાસ છોડનાર વિદ્યાર્થીઓના દર નીચે પ્રમાણે છે :

વર્ષ	2009 - 10	2010 - 11	2011 - 12	2012 - 13	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16
અભ્યાસ છોડનાર વિદ્યાર્થીઓનો દર	3.24	2.98	2.29	2.20	2.09	2.07	2.04

વલણ માટે સુરેખ સમીકરણનું અન્વાયોજન કરી વર્ષ 2016 - 17 તેમજ 2017 - 18 નાં વર્ષોમાં ધોરણ 1 થી 5 ના વિદ્યાર્થીઓમાં અભ્યાસ છોડનાર વિદ્યાર્થીઓના દરનું અનુમાન મેળવો.

61. એક દુકાનમાં માસિક વેચાણ (લાખ Rs. માં) ની નીચેની માહિતી માટે ચાર માસના ચલિત સરેરાશો વડે વલણ શોધો.

લાવ	માર્ચ	એપ્રિલ	મે	જૂન	જુલાઈ	ઓગસ્ટ	સપ્ટેમ્બર	ઓક્ટોબર	નવેમ્બર	ડિસેમ્બર
વેચાણ (લાખ Rs.)	5	3	7	6	4	8	9	10	8	9

All The Best

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

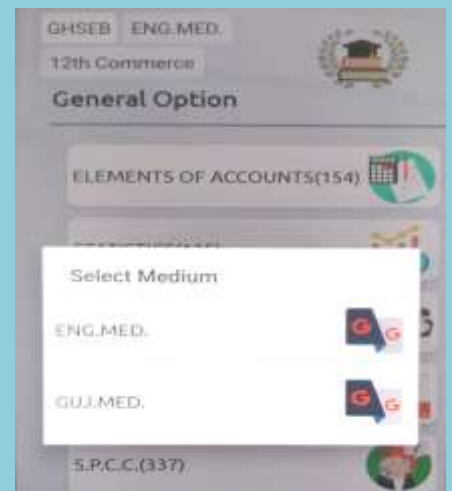
A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are two input fields: 'Mobile Number' and 'Password'. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

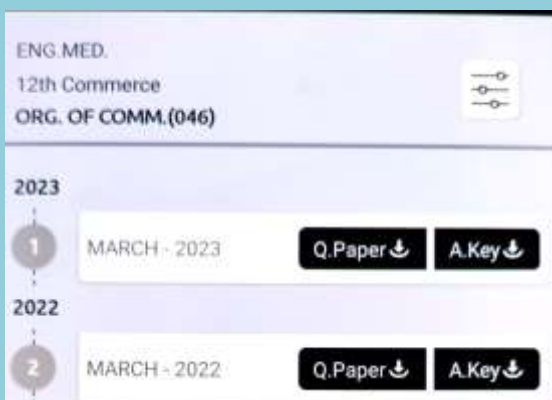
Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. ECO.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ : A

★નીચેના પ્રશ્નોનો યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. [20]

1. આકૃતિ કયા પ્રકારના વિતરણ માટે દોરવામાં આવે છે ?

- (A) સતત (B) અસતત
(C) વિષમ (D) આદર્શ

2. આજના સમયમાં ઇન્ટરનેટ માટે કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) અભ્યાસ માટેનું એક સાધન છે.
(B) અભ્યાસ માટે શિક્ષકની ફરજ બજાવે છે.
(C) શાળાની સંપૂર્ણ અવેજીમાં આવતી સંસ્થા છે.
(D) યુવાનો માટેનું ફક્ત મનોરંજનનું સાધન છે.

3. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા-આંક (PQLI) નું મહત્તમ મૂલ્ય કેટલું હોય છે ?

- (A) 100 થી ઓછું (B) 100 થી વધુ
(C) 100 (D) શૂન્ય

4. આર્થિક વૃદ્ધિનો પ્રશ્ન મુખ્યત્વે કેવાં રાષ્ટ્રોના પ્રશ્નો સાથે સંકળાયેલો છે ?

- (A) વિકસિત
(B) વિકાસશીલ
(C) પછાતદેશે
(D) ત્રીજા વિશ્વના દેશે

5. સરકારે કાયદા દ્વારા વધતા ભાવોને અટકાવ્યા હોય, તો તેવો ભાવવધારો કયા પ્રકારનો કુગાવો છે ?

- (A) દાબેલો કુગાવો (B) ખુલ્લો કુગાવો
(C) દોડતો કુગાવો (D) છૂપો કુગાવો

6. RBI અન્ય બેન્કો પાસેથી અત્યંત ટૂંકા સમયનું ધિરાણ લે તેના દરને શું કહેવાય ?

- (A) રેપો રેટ (B) બેન્ક રેટ
(C) રીવર્સ રેપો રેટ (D) ખુલ્લા બજારનો દર

7. ભારતમાં વેપારી બેન્કમાં મોટે ભાગે કેટલા પ્રકારની થાપણો હોય છે ?

- (A) 2 (B) 6 (C) 10 (D) 3

8. ઇન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ મેડિકલ રીસર્ચ ગ્રામ્યક્ષેત્રે વ્યક્તિની ખોરાકમાં ન્યૂનતમ દૈનિક કેટલી કૅલરી નક્કી કરી છે ?

- (A) 2400 (B) 2300 (C) 2200 (D) 2100

9. ભારતમાં વર્ષ 2014-16 ના સમયગાળામાં કુપોષિત વ્યક્તિઓનું ટકાવારી પ્રમાણ કેટલું છે ?

- (A) 23.7% (B) 15.2% (C) 11.2% (D) 20.5%

10. પ્રવર્તમાન વેતન દરે કામ કરવાની ઈચ્છા, શક્તિ અને તેયારી હોવા છતાં કામ ન મળે તેવી વ્યક્તિ.

- (A) બેરોજગાર (B) ગરીબ
(C) ફાજલ (D) કામદાર

11. કયા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિ બેરોજગારીમાં વધારો કરે છે ?

- (A) શ્રમપ્રધાન (B) મૂડીપ્રધાન
(C) ખેતપ્રધાન (D) શિક્ષણપ્રધાન

12. 2011માં ભારતની કુલ વસ્તી કેટલી હતી ?

- (A) 36.1 કરોડ (B) 54.8 કરોડ
(C) 121.02 કરોડ (D) 23.8 કરોડ

13. 2011માં ભારતમાં દર 1000 પુરુષોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?

- (A) 930 (B) 950 (C) 940 (D) 970

14. ભારતમાં જંતુનાશક દવાઓનો પ્રતિ હેક્ટર વપરાશ કેટલો છે ?

- (A) 0.5 કિગ્રા (B) 2.5 કિગ્રા
(C) 6.6 કિગ્રા (D) 7 કિગ્રા

15. ભારતના વેપારના પરંપરાગત ભાગીદાર દેશોમાં કયા દેશોનો સમાવેશ કરી શકાય ?

- (A) ઈંગ્લેન્ડ અને રશિય
(B) જાપાન અને ચીન
(C) મધ્ય એશિયાના દેશે
(D) ઓસ્ટ્રેલિય

16. વેપાર દ્વારા શું થાય છે ?

- (A) સાધનોની ગતિશીલતા ઘટે છે.
(B) ઉદ્યોગોની સંખ્યા ઘટે છે.
(C) ઉત્પાદન-પ્રક્રિયા ધીમી પડે છે.
(D) ઉત્પાદનમાં વિવિધતા આવે છે.

17. મોટાપાયાના ઉદ્યોગોમાં કેટલું મૂડીરોકાણ જરૂરી છે ?

- (A) 2 કરોડ (B) 5 કરોડ
(C) 10 કરોડથી વધુ (D) 100 કરોડ

18. વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારનો અમલ ભારતમાં ક્યારે થયો ?

- (A) 1947 (B) 1991 (C) 2000 (D) 2011

19. ONGC ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી હતી ?

- (A) 1947માં (B) 1951માં (C) 1955માં (D) 1959માં

20. આકર્ષણ સ્થળાંતરની અસરો કેવા પ્રકારની હોય છે ?

- (A) નકારાત્મક (B) હકારાત્મક
(C) શૂન્ય (D) સાપેક્ષ

વિભાગ : B

★નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યમાં જવાબ આપો. [10]

21. વૃત્તાંશ આકૃતિ એટલે શું ?

22. 2014માં HDI ના કેટલા દેશોના આંક બહાર પડ્યા છે ?

23. નાણાકીય નીતિનો અર્થ આપો.

24. નાણાકીય નીતિનાં ગુણાત્મક સાધનો એટલે શું ?

25. સાપેક્ષ ગરીબીને માપવા માટે કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ થાય છે?

26. ભારતમાં બેરોજગારીના પ્રમાણની માહિતી ક્યાંથી પ્રાપ્ત થાય છે?

27. ભારતની નિકાસ-આવકમાં ખેતીક્ષેત્રનો ફાળો કેટલો છે ?

28. વિદેશવેપારની દિશા એટલે શું?

29. જાહેર નિગમનો અર્થ આપો.

30. આંતરિક સ્થળાંતર કોને કહેવાય ?

વિભાગ : C

★ નીચેના પ્રશ્નોનોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ 13) [26]

31. આલેખ એટલે શું ? અને તે શા માટે દોરવામાં આવે છે ?

32. અર્થશાસ્ત્રમાં આકૃતિ અને આલેખોનું મહત્વ જણાવો.

33. વિકાસના નિર્દેશકો શું છે ? યાદી આપો.

34. અપેક્ષિત આયુષ્ય એટલે શું?

35. ફુગાવાનાં લક્ષણો જણાવો.

36. સાટાપ્રથાનો અર્થ આપી તેની મર્યાદાઓ જણાવો.

37. બેંક શબ્દનો ઉદભવ શી રીતે થયો ?

38. રેપો રેટ અને રીવર્સ રેપો રેટ એટલે શું ?

39. ગરીબીરેખાની મર્યાદા જણાવો.

40. પ્રધાનમંત્રી કૃષિ સિંચાઈ યોજના ક્યારે અને કયા ઉદ્દેશથી શરૂ કરવામાં આવી ?

41. ઘર્ષણજન્ય બેરોજગારીનો અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.

42. ભારતમાં શ્રમપ્રધાન ઉત્પાદન પદ્ધતિ વધારે અનુકૂળ છે. સમજાવો.

43. શહેરીકરણનો અર્થ આપો.

44. ખેતીના આધુનિકીકરણમાં ઉધોગો કેવી રીતે ઉપયોગી છે ?

45. “આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનું કદ” પારિભાષિક શબ્દ સમજાવો.

46. હૂંડિયામણના દરના સંદર્ભમાં ભારતના રૂપિયાનું મૂલ્ય ક્યારે ઘટે તે ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો.

વિભાગ : D

★ નીચેના પ્રશ્નોનોનાં મુદ્દાસર જવાબ આપો. (કોઈ પણ 8) [24]

47. કમ્પ્યુટર અને ઇન્ટરનેટના ઉપયોગનાં લયસ્થાનો જણાવો .

48. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંકની મર્યાદાઓ ટૂંકમાં સમજાવો.

49. ખઆર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે રાષ્ટ્રીય આવકની ચર્ચા કરો.

50. ગરીબીનું સ્વરૂપ સમજાવો.

51. “હરિયાણી ક્રાંતિના વેગ અને વિસ્તાર દ્વારા બેરોજગારીની સમસ્યા હળવી કરી શકાય.”-સમજાવો.

52. ભારતમાં ઊંચા જન્મદર માટેનાં આર્થિક કારણો (પરિબળો) સમજાવો.

53. કૃષિ-સંશોધનની ચર્ચા કરો.

54. ઉધોગોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરતા ત્રણ મુદ્દા સમજાવો.

55. વેપારતુલા અને લેણદેણતુલા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

56. હૂંડિયામણ-દર પર નોંધ લખો.

વિભાગ : E

★ નીચેના પ્રશ્નોનોનાં વિસ્તૃત જવાબ આપો. (કોઈ પણ 4) [20]

57. ફુગાવાનો અર્થ આપી તેનાં કારણો ચર્ચો.

58. ભારતમાં ગરીબીના કારણો સમજાવો.

59. ભારતમાં જાતિ-પ્રમાણ (દર 1000 પુરૂષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા)ની વિગતે ચર્ચા કરો.

60. નીચે આપેલી આંકડાકીય માહિતીને સાદી સ્તંભ આકૃતિમાં રજૂ કરી તેનું વિશ્લેષણ કરો :

વર્ષ	1931	1961	1991	2001	2011
દર 1000 પુરૂષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા	945	940	936	921	918

61. કૃષિક્ષેત્રની ખેત-ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયો જણાવો.

62. શહેરીકરણની સમસ્યા હળવી કરવાના ઉપાયો સમજાવો.

63. સ્થળાંતરનાં કારણો સમજાવો.

ALL THE BEST

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. ECO.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION-A

★ નીચેના પ્રશ્નોનો યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. [20]

- આકૃતિ કયા પ્રકારના વિતરણ માટે દોરવામાં આવે છે ?
(A) સતત (B) અસતત
(C) વિષમ (D) આદર્શ
- આર્થિક માહિતી અંગેની ડેટા CD કોણ તૈયાર કરે છે ?
(A) ખાનગી પ્રકાશક
(B) શાળાએ
(C) પ્રયોગશાળાઓ, સંશોધન કેન્દ્રો, સરકાર વગેરે
(D) સામાન્ય વ્યક્તિએ
- વિકાસ એક બહુપરિમાણીય પ્રક્રિયા છે. આ વિધાન કોણે રજૂ કર્યું છે ?
(A) ટોડેરે (B) કિન્ડલ બર્જર
(C) માર્શલ (D) મેક્લપ
- કયો ખ્યાલ ગુણાત્મક છે ?
(A) રાષ્ટ્રીય આવકનો વૃદ્ધિ-દર
(B) માથાદીઠ આવકનો વૃદ્ધિ-દર
(C) આર્થિક વૃદ્ધિ
(D) આર્થિક વિકાસ
- “વસ્તુઓ અને સેવાઓના બદલામાં જે સર્વસ્વીકૃત છે તે નાણું છે.”-નાણાંની આ વ્યાખ્યા કોણે આપેલી છે ?
(A) માર્શલ (B) કેઈન્સ
(C) પીગુ (D) રોબર્ટસન
- સંસ્કૃત ભાષા પ્રમાણે બેન્ક શબ્દનો અર્થ શું થાય ?
(A) નાણાંનો પુરવઠો (B) મૂડીનો જથ્થો
(C) મૂડીરોકાણ (D) વ્યવસાય
- ભારતમાં વેપારી બેન્કમાં મોટે ભાગે કેટલા પ્રકારની થાપણો હોય છે ?
(A) 2 (B) 6 (C) 10 (D) 3
- ઇન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ મેડિકલ રીસર્ચ ગ્રામ્યક્ષેત્રે વ્યક્તિની ખોરાકમાં ન્યૂનતમ દૈનિક કેટલી કૅલરી નક્કી કરી છે ?
(A) 2400 (B) 2300 (C) 2200 (D) 2100
- તેડુલર સમિતિની ભલામણો મુજબ વર્ષ 2011-12 માટે શહેરીક્ષેત્રોની ગરીબીરેખા નક્કી કરવા કેટલા રૂપિયા નક્કી કર્યા છે ?
(A) 816 (B) 916 (C) 1000 (D) 2000
- ફરજિયાત સ્વરૂપની બેરોજગારીનો વિચાર કયા શ્રમના પુરવઠાના સંદર્ભમાં કરવામાં આવે છે ?
(A) સક્રિય (B) નિષ્ક્રિય (C) બાળકે (D) વૃદ્ધે

- પ્રવર્તમાન વેતન દરે કામ કરવાની ઈચ્છા, શક્તિ અને તૈયારી હોવા છતાં કામ ન મળે તેવી વ્યક્તિ.
(A) બેરોજગાર (B) ગરીબ (C) ફાજલ (D) કામદાર
- ઈ.સ. 2011 માં ભારતમાં જન્મ-દરનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?
(A) 21.8 (B) 36.8 (C) 72.0
(D) 23.8
- 2011માં ભારતમાં દર 1000 પુરૂષોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?
(A) 930 (B) 950 (C) 940 (D) 970
- નાબાર્ડની રચના કયા વર્ષમાં થઈ ?
(A) 1947 (B) 1969 (C) 1975 (D) 1982
- વેપાર દ્વારા શું થાય છે ?
(A) સાધનોની ગતિશીલતા ઘટે છે.
(B) ઉદ્યોગોની સંખ્યા ઘટે છે.
(C) ઉત્પાદન-પ્રક્રિયા ધીમી પડે છે.
(D) ઉત્પાદનમાં વિવિધતા આવે છે.
- આજના સમયમાં વિદેશવેપારમાં કયું સાધન સૌથી વધુ ગતિશીલ બન્યું છે ?
(A) મૂડી (B) શ્રમ (C) નિયોજનશક્તિ (D) જમીન
- ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં ઉદ્યોગોનો ફાળો વર્ષ 2013-14 મુજબ કેટલો હતો ?
(A) 16.6 % (B) 27 % (C) 40 % (D) 60 %
- વર્ષ 2011-12માં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે રોજગારીનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?
(A) 10 % (B) 24.3 % (C) 27 % (D) 49 %
- આર્થિક સુધારા કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યા ?
(A) 1990 (B) 1991 (C) 1999 (D) 2008
- આકર્ષણ સ્થળાંતરની અસરો કેવા પ્રકારની હોય છે ?
(A) નકારાત્મક (B) હકારાત્મક
(C) શૂન્ય (D) સાપેક્ષ

SECTION-B

★ આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. [10]

- આલેખ એટલે શું ?
- આર્થિક વૃદ્ધિ એટલે શું ?
- બેન્કનો અર્થ આપો.
- વેપારી બેન્કનો અર્થ આપો.
- ગરીબીરેખા એટલે શું ?
- બેરોજગારીનો અર્થ જણાવો.
- રોકડિયા પાકનાં ઉદાહરણ આપો.
- વિદેશ વેપારનું કદ એટલે શું ?
- નાના પાયાના ઉદ્યોગો કયા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે ?

30. વિકાસલક્ષી સ્થળાંતર કોને કહેવાય ?

SECTION-C

✦ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 12) (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)

[24]

31. આકૃતિ એટલે શું અને તે શા માટે દોરવામાં આવે છે ?
32. અભ્યાસ કરવામાં કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી કઈ રીતે ઉપયોગી બને છે ?
33. રાષ્ટ્રીય આવકના નિદેશકની મયાદાઓ જણાવો.
34. વિકાસના નિદેશકો શું છે ? યાદી આપો.
35. ફુગાવાનાં લક્ષણો જણાવો.
36. નાણાંના મૂલ્યસંગ્રહના કાર્યને ચર્ચો.
37. બેંક શબ્દનો ઉદ્ભવ શી રીતે થયો ?
38. વેપારી બેંકનાં ખાતાઓ વિશે જણાવો.
39. ગરીબીનો આવક અભિગમ સમજાવો.
40. સંપૂર્ણ બેરોજગારીનો અર્થ સમજાવો.
41. ઘર્ષણજન્ય બેરોજગારીનો અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.
42. ભારતમાં બેરોજગારીની સમસ્યા માટે બચત અને મૂડીરોકાણનો નીચો દર જવાબદાર છે. ટૂંકમાં સમજાવો.
43. સ્થળાંતરનો અર્થ આપો.
44. વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તાર એટલે શું ?
45. વેપાર તુલાનો અર્થ આપો.
46. “આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનું કદ” પારિભાષિક શબ્દ સમજાવો.

SECTION-D

✦ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 7) (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)

[21]

47. સ્તંભ આકૃતિ દોરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

48. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા એટલે શું ? તેમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

49. આર્થિક વિકાસના નિદેશક તરીકે રાષ્ટ્રીય આવકની ચર્ચા કરો.

50. ગરીબી માટેનાં આર્થિક કારણો સમજાવો.

51. ચક્રીય બેરોજગારીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

52. નીચા મૃત્યુ-દરનાં કારણો જણાવો.

53. પાકની ફેરબદલી સમજાવો.

54. મૂડીરોકાણને આધારે ઔદ્યોગિક માળખું સમજાવો.

55. વેપારતુલા અને લેણદેણતુલા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

56. હૂડિયામણ-દર પર નોંધ લખો.

SECTION-E

✦ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 5) (પ્રત્યેકના 5 ગુણ)

[25]

57. સાટાપ્રથાનો અર્થ આપી સાટાપ્રથાની મયાદાઓ સમજાવો.
58. ગરીબી એટલે શું ? ગરીબીના નિદેશકો સમજાવો.
59. વસ્તી-નિયંત્રણના ઉપાયોની વિગતવાર સમજૂતી આપો.
60. ભારતમાં કૃષિની વર્તમાન સ્થિતિની સમીક્ષા કરો.
61. સ્થળાંતરનાં કારણોની સમજૂતી આપો.
62. ભારતમાં શિક્ષણની સ્થિતિ વિશે સવિસ્તર સમજાવો.
63. નીચે આપેલી આંકડાકીય માહિતીને સ્તંભાકૃતિમાં રજૂ કરી તેનું વિશ્લેષણ કરો.

વર્ષ	1971	1981	1991	2001	2011
ભારતમાં વસ્તી (કરોડમાં)	55	68	85	103	121

ALL THE BEST

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. ECO.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION : A

◆ આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. [20]

- આજના સમયમાં ઇન્ટરનેટ માટે કયું વિધાન સાચું છે ?
A. અભ્યાસ માટેનું એક સાધન છે.
B. અભ્યાસ માટે શિક્ષકની ફરજ બજાવે છે.
C. શાળાની સંપૂર્ણ અવેજીમાં આવતી સંસ્થા છે.
D. યુવાનો માટેનું ફક્ત મનોરંજનનું સાધન છે.
- આલેખ કયા પ્રકારના વિતરણ માટે દોરવામાં આવે છે ?
A. સતત B. અસતત C. વિસ્તાર D. આદર્શ
- 2014માં વિશ્વમાં માનવવિકાસ-આંકની દૃષ્ટિએ ભારતનો ક્રમ કેટલામો હતો ?
A. 127 B. 128 C. 129 D. 130
- 2014માં માનવવિકાસ અહેવાલ મુજબ ભારતની માથાદીઠ આવક કેટલા ડોલર હતી ?
A. 7110 B. 7068 C. 480 D. 5497
- સતત અને સર્વગ્રાહી લાવવધારાની સ્થિતિમાં નાણાંનું મૂલ્ય
A. ઘટે છે. B. વધે છે.
C. સ્થિર રહે છે. D. બદલાતું નથી.
- ટૂંકા ગાળાનું ધિરાણ સૈદ્ધાંતિક રીતે કેટલા સમયગાળા માટેનું હોય છે ?
A. 1 વર્ષ સુધીનું B. 1 થી 3 વર્ષ સુધીનું
C. 1 થી 5 વર્ષ સુધીનું D. 5 થી 15 વર્ષ સુધીનું
- મધ્યસ્થ બેન્ક એટલે શું ?
A. ખાનગી બેન્ક B. દેશની સર્વોચ્ચ બેન્ક
C. સહકારી બેન્ક D. વિદેશી બેન્ક
- વર્ષ 2011-12 ના અંદાજ મુજબ 30 થી 40 ટકાની ગરીબીની શ્રેણીમાં નીચેનામાંથી કયા રાજ્યનો સમાવેશ થાય છે ?
A. પંજાબ B. જમ્મુ-કશ્મીર C. કર્ણાટક D. ઓડિશા
- ભારતમાં વર્ષ 2014-16 ના સમયગાળામાં કુપોષિત વ્યક્તિઓનું ટકાવારી પ્રમાણ કેટલું છે ?
A. 23.7% B. 15.2% C. 11.2% D. 20.5%
- બેરોજગારીના પ્રકારો નક્કી કરવા માટેના ચાર માપદંડો કોણે રજૂ કર્યા છે ?
A. રાજકૃષ્ણ B. મહાલનોબિસ C. કેફન્સ D. રોડાન
- અસરકારક માંગના અભાવે કયા પ્રકારની બેરોજગારી સર્જાય છે ?
A. ધર્ષણજન્ય B. મોસમી C. ચક્રીય D. પ્રદુષ્ણ
- ભારતમાં આયોજનનો આરંભ કઈ સાલમાં થયો ?
A. ઈ.સ. 1901 B. ઈ.સ. 1951 C. ઈ.સ. 1950 D. ઈ.સ. 2000
- વિશ્વમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતો દેશ કયો છે ?
A. ચીન B. ભારત C. ઓસ્ટ્રેલિયા D. અમેરિકા

14. હરિયાણી ક્રાંતિનો ભારતમાં સર્વાંગીપણે ઉપયોગ કયા વર્ષથી શરૂ થયો ?
A. 1961 B. 1966 C. 1969 D. 1991

15. ભારતના વેપારના પરંપરાગત ભાગીદાર દેશોમાં કયા દેશોનો સમાવેશ કરી શકાય ?
A. ઇંગ્લેન્ડ અને રશિયા B. જાપાન અને ચીન
C. મધ્ય એશિયાના દેશો D. ઓસ્ટ્રેલિયા

16. વેપારતુલા એટલે શું ?
A. ચાલુ ખાતાની તુલા B. મૂડી ખાતાની તુલા
C. વસ્તુ વેપારની (દૃશ્ય વેપારની) તુલા
D. સેવા વેપારની (અદૃશ્ય વેપારની) તુલા

17. વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારનો અમલ ભારતમાં ક્યારે થયો ?
A. 1947 B. 1991 C. 2000 D. 2011

18. જાહેરક્ષેત્ર એટલે શું ?
A. લોકો દ્વારા સંચાલિત ક્ષેત્ર B. સરકાર દ્વારા સંચાલિત ક્ષેત્ર
C. સહકારવૃત્તિવાળું ક્ષેત્ર D. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્ર

19. 2011માં ભારતમાં સાક્ષરતાનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?
A. 50 % B. 60 % C. 70 % D. 74.04 %

20. ભારતમાં રેલવેની સૌપ્રથમ શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી ?
A. 1953 માં B. 1853માં C. 1975માં D. 1901 માં

SECTION : B

◆ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) [10]

- સ્તંભ આકૃતિ એટલે શું ?
- માથાદીઠ આવક એટલે શું ?
- મધ્યસ્થ બેન્કનો અર્થ આપો.
- નાણાકીય નીતિનાં પરિમાણાત્મક સાધનો એટલે શું ?
- સાપેક્ષ ગરીબીનો અર્થ લખો.
- કઈ મંદીને વિશ્વ મહામંદી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- અંગ્રેજોના શાસનમાં જમીન મહેસૂલ ઉઘરાવવાની પ્રથાનાં નામ આપો.
- હૂડિયામણનો દર એટલે શું ?
- ભારતમાં કેટલા વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારો છે ?
- ONGC નું પૂર્ણ રૂપ આપો.

SECTION : C

◆ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 12) (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [24]

- આલેખ એટલે શું અને તે શા માટે દોરવામાં આવે છે ?
- ડેટા CD પર નોંધ લખો.
- પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક પરિવર્તનો કયાં કયાં આવે છે તે જણાવો.

34. આર્થિક વૃદ્ધિની મર્યાદાઓ જણાવો.
35. કુળાવાનાં લક્ષણો જણાવો.
36. નાણાંના વિનિમયના માધ્યમ તરીકેના કાર્યને ચર્ચો.
37. બેન્ક શબ્દનો ઉદ્ભવ શી રીતે થયો ?
38. નાણાકીય નીતિનો અર્થ આપો.
39. ગરીબીનો આધુનિક અભિગમ સમજાવો.
40. ભારતમાં શ્રમપ્રધાન ઉત્પાદન પદ્ધતિ વધારે અનુકૂળ છે. સમજાવો.
41. ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં સતત વીજળીની સેવા ઉપલબ્ધ કરવા કઈ યોજના શરૂ કરવામાં આવી તેનો ખ્યાલ આપો.
42. પ્રધાનમંત્રી કૃષિ સિંચાઈ યોજના ક્યારે અને કયા ઉદ્દેશથી શરૂ કરવામાં આવી ?
43. શહેરીકરણ કેટલી રીતે થાય છે તે જણાવો.
44. ઔદ્યોગિકીકરણથી કેવી રીતે સામાજિક માળખામાં ફેરફાર કરી શકાય?
45. “આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનું કદ” પારિભાષિક શબ્દ સમજાવો.
46. લેણદેણની તુલાનો અર્થ આપો.

SECTION : D

- ◆ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 7) (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [21]
47. આકૃતિઓ અને આલેખો દોરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
 48. આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે માથાદીઠ આવકને સમજાવો.
 49. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંકની મર્યાદાઓ ટૂંકમાં સમજાવો .
 50. ગરીબી-નિવારણ માટેના રોજગારલક્ષી કાર્યક્રમો સમજાવો.

“ALL THE BEST”

51. “ખામીયુક્ત શિક્ષણ પદ્ધતિ બેરોજગારી માટે જવાબદાર છે.”- સમજાવો.
52. વસ્તીવિસ્ફોટની વિગતે સમજૂતી આપો.
53. કૃષિનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરતા ત્રણ મુદ્દા ચર્ચો.
54. નાના પાયાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરતી ત્રણ બાબતો ચર્ચો.
55. વિદેશ વેપારનાં કારણો ટૂંકમાં સમજાવો.
56. લેણદેણ તુલા ના ચાલુખાતા અને મૂડીખાતા નો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

SECTION : E

◆ માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 5) (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) [25]

57. નાણાંનો અર્થ આપી નાણાંનાં કાર્યો સમજાવો .
58. ભારતમાં ગરીબી ઘટાડવાના ઉપાયો ચર્ચો.
59. ઊંચા જન્મ-દર માટેનાં કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
60. નીચે આપેલી આંકડાકીય માહિતીને પાસપાસેની સ્તંભ-આકૃતિમાં દર્શાવી વિશ્લેષણ કરો :

ભારતમાં ગ્રામીણ અને શહેરી વસ્તી		
વર્ષ	ગ્રામીણ વસ્તી (કરોડમાં)	શહેરી વસ્તી (કરોડમાં)
1901	21.2	2.6
1951	29.9	6.2
1981	52.4	15.9
2011	83.020	38.0

61. કૃષિ ક્ષેત્રની નીચી ખેત-ઉત્પાદકતાનાં કારણો ચર્ચો.
62. સ્થળાંતરની હકારાત્મક અસરો ચર્ચો.
63. શહેરીકરણની અસરો સમજાવો.

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are input fields for 'Mobile Number' and 'Password', each with an eye icon for toggling visibility. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

A screenshot of the selection screen in the 'My Paper' application. It shows a list of options for 'ENG.MED.', '12th Commerce', and 'General Option'. Below this, there is a section for 'ELEMENTS OF ACCOUNTS(154)' with a calendar icon. A dropdown menu is open, showing 'Select Medium' with options for 'ENG.MED.' and 'GUJ.MED.'.

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

A screenshot of the selection screen in the 'My Paper' application. It shows a list of options for 'ENG.MED.', '12th Commerce', and 'ORG. OF COMM.(046)'. Below this, there is a section for '2023' with a calendar icon. A dropdown menu is open, showing 'Select Year' with options for '2023' and '2022'. Below the year selection, there are buttons for 'Q.Paper' and 'A.Key'.

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. BA.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ : A

✦ આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. [20]

1. અન્ય વ્યક્તિઓ પાસેથી કામ લેવાની કળાને શું કહે છે ?

- (A) આયોજન (B) સંચાલન (C) દોરવણી (D) સંકલન

2. સંચાલનના સિદ્ધાંતો એટલે શું ?

- (A) અનુભવનો નીચોડ છે. (B) સંચાલકો નક્કી કરે છે.
(C) પ્રયોગોથી નક્કી થાય છે. (D) મેનેજરો નક્કી કરે છે.

3. સંચાલનનું સર્વપ્રથમ કાર્ય જણાવો.

- (A) વ્યવસ્થાતંત્ર (B) આયોજન (C) દોરવણી (D) અંકુશ

4. એક કરતાં વધુ વ્યક્તિઓ સમાન ધ્યેયોને સિદ્ધ કરવા સામૂહિક રીતે કાર્ય કરી શકે તે માટે રચવામાં આવતા માળખાને શું કહેવામાં આવે છે?

- (A) આયોજન (B) વ્યવસ્થાતંત્ર (C) અંકુશ (D) દોરવણી

5. કાર્યોના વિભાગીકરણને કારણે નીચેનામાંથી શું શક્ય બને છે?

- (A) વિશિષ્ટીકરણ (B) આયોજન (C) સંકલન (D) દોરવણી

6. કર્મચારીઓ ધંધાકીય એકમની શું છે ?

- (A) મૂડી સમાન છે. (B) જવાબદારી છે.
(C) શક્તિ છે. (D) અમૂલ્ય મિલકત છે.

7. માનવ સંસાધન સંચાલનનું મુખ્ય કાર્ય કયું છે ?

- (A) વેચાણ - વૃદ્ધિ (B) ગુણવત્તા અંકુશ
(C) કર્મચારી આયોજન (D) ઉત્પાદન

8. દોરવણીમાં હુકમો, સૂચનો અને માર્ગદર્શન ઉપરાંત શાનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) સલાહ (B) અંકુશ (C) દેખરેખ (D) તાલીમ

9. દોરવણીની જરૂર કઈ સપાટીએ હોય છે ?

- (A) તળ (B) મધ્ય (C) ઉચ્ચ (D) દરેક સપાટીએ

10. આયોજન અનુસાર કાર્ય થાય છે કે નહિ તે જોવાની કામગીરી સંચાલનનું કયું કાર્ય કરે છે ?

- (A) વ્યવસ્થાતંત્ર (B) તાલીમ (C) દોરવણી (D) અંકુશ

11. સંપત્તિના મહત્તમીકરણનો હેતુ બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?

- (A) સામાજિક કલ્યાણ (B) મૂડીરોકાણ
(C) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય (D) ઇક્વિટી પરનો વેપાર

12. સંપત્તિના મહત્તમીકરણનો અભિગમ કયા ખ્યાલ ઉપર આધારિત છે ?

- (A) નફાકારકતા (B) સામાજિક જવાબદારી
(C) સંપત્તિના વર્તમાન મૂલ્ય (D) રોકડ પ્રવાહ

13. એક વર્ષ કે તેથી ઓછા સમય માટે પાકતી મુદત ધરાવતી જામીનગીરીઓનું બજાર એટલે.....

- (A) મૂડી બજાર (B) પ્રાથમિક બજાર
(C) નાણાં બજાર (D) ગૌણ બજાર

14. સંગઠિત નાણાં બજારનું નિયંત્રણ કોના દ્વારા થાય છે ?

- (A) સેબી (B) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા
(C) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા (D) નાણાકીય સંસ્થાઓ

15. બજારીય સંચાલનમાં માર્કેટિંગ મિશ્ર એટલે શું ?

- (A) પેદાશ, ઉત્પાદન, વિતરણ અને કિંમત
(B) પેદાશ, વાહનવ્યવહાર, બજાર અને ગ્રાહક.
(C) પેદાશ, હરીફો, સરકાર અને અન્ય.
(D) પેદાશ, કિંમત, અભિવૃદ્ધિ અને વિતરણ.

16. બજારીય વિભાવનામાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોય છે ?

- (A) પેદાશ (B) ઉત્પાદન (C) ગ્રાહક (D) નફો

17. ગ્રાહક સુરક્ષાનો કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો ?

- (A) 1956 (B) 1932 (C) 1986 (D) 2015

18. વાલીપણનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

- (A) જવાહરલાલ નહેરૂ (B) સુભાષચંદ્ર બોઝ
(C) ઇન્દિરા ગાંધી (D) ગાંધીજી

19. નીચેનામાંથી કયો હક્ક ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા - 1986 મુજબ નથી ?

- (A) સુરક્ષા (B) પ્રાથમિક જરૂરિયાતો
(C) જાણકારી (D) પસંદગી

20. ઔદ્યોગિક વિકાસ અને નિયમન ધારો કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?

- (A) 1951 (B) 1955 (C) 1969 (D) 1986

વિભાગ : B

✦ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) [10]

21. સંચાલન એટલે શું ?

22. આયોજન ક્યાં - ક્યાં ક્ષેત્રમાં જોવા મળે છે ?

23. વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું ?

24. સત્તા સોંપણી કોને કહેવાય ?

25. નીચેનાં ટૂંકાં રૂપોનું વિસ્તૃત રૂપ આપો. : IIM

26. દોરવણીનો અર્થ આપો.

27. નાણાં બજારના સાધનોની પાકતી મુદત કેટલા સમય માટેની હોય છે?

28. ટ્રેઝરી બિલ કઈ કિંમતે બહાર પાડવામાં આવે છે ?

29. વ્યક્તિગત વેચાણ એટલે શું?

30. મુક્ત અર્થતંત્રમાં કોને બજારનો રાજા કહે છે ?

વિભાગ : C

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 13 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ

ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [26]

31. સંચાલનથી સમાજને કયા લાભ મળે છે ?
32. વૈજ્ઞાનિક સંચાલન એટલે શું?
33. હેતુ - નિર્ધારણ એટલે શું?
34. વિકાસ એટલે શું?
35. ભરતી એટલે શું ?
36. દોરવણીનાં તત્વોની યાદી આપો.
37. અંકુશનો અર્થ આપો.
38. આયોજન અંકુશનો જન્મદાતા છે. - સમજાવો.
39. માલિકના મહત્તમ આર્થિક કલ્યાણનો હેતુ એટલે શું ?
40. અસંગઠિત નાણાં બજાર એટલે શું ?
41. લેબલિંગના ઉપયોગો જણાવો.
42. માલનો સંગ્રહ શા માટે કરવામાં આવે છે ?
43. માર્કેટિંગ મિશ્ર એટલે શું ? તેમાં શેનો સમાવેશ થાય છે ?
44. ઉદારીકરણનો અર્થ સમજાવો.
45. ખાનગીકરણ એટલે શું?
46. ગ્રાહક શોષણ વિશે સમજૂતી આપો.
47. ટ્રસ્ટીશિપના સિદ્ધાંત અને ગ્રાહક સુરક્ષા વિશે નોંધ લખો.

વિભાગ : D

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 8 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ

ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [24]

48. સંચાલનનું મહત્વ જણાવો.
49. 'સંચાલન એક વ્યવસાય છે' - સમજાવો.

50. સંચાલનના સિદ્ધાંતોના મહત્વ અંગે ચર્ચા કરો.

51. આયોજનની ચાર મર્યાદાઓ સમજાવો.

52. અવધિક વ્યવસ્થાતંત્રનાં લક્ષણો જણાવો .

53. કાર્યનુસાર વ્યવસ્થાતંત્ર રચના સહિત સમજાવો.

54. તફાવત લખો : તાલીમ અને વિકાસ

55. "આયોજન અને અંકુશ એક જ સિક્કાની બે બાજુઓ છે." - સમજાવો.

56. ઉદારીકરણ એટલે શું ? ઉદારીકરણના ભાગરૂપે ભારતમાં કયાં પગલાં ભરવામાં આવ્યાં છે ?

57. બજારપ્રક્રિયા અને વેચાણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

58. ટ્રેઝરી બિલ એટલે શું ?

59. નાણાકીય સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો.

વિભાગ : E

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ

ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) [20]

60. સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓની આકૃતિ દોરી તળ સપાટી સંચાલનનાં કાર્યો જણાવો.
61. આયોજન એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
62. કર્મચારી વ્યવસ્થાનું મહત્વ સમજાવો.
63. દોરવણીનો અર્થ આપી લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
64. ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબ ગ્રાહકોની જવાબદારીઓ વર્ણવો.
65. માસ્લોની જરૂરિયાતોનો અગ્રતાક્રમ આકૃતિ સહિત સમજાવો.

ALL THE BEST

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. BA.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ : A

✦ આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. [20]

- જ્ઞાનને અમલમાં મૂકવાની સરળ પદ્ધતિ એટલે શું?
(A) વ્યવસાય (B) વિજ્ઞાન (C) કળા (D) દોરવણી
- વૈજ્ઞાનિક સંચાલન વિચારધારાના પ્રણેતા કોણ છે ?
(A) લ્યુથર ગ્યુલિક (B) ફ્રેડરિક ટેલર
(C) હેનરી ફ્રેયોલ (D) પીટર એફ. ડ્રુકર
- આયોજનની વિધિનો પ્રથમ તબક્કો જણાવો.
(A) હેતુ નિર્ધારણ (B) આધાર સ્પષ્ટ કરવા
(C) વૈકલ્પિક યોજના ઘડવી (D) ગૌણ યોજના ઘડવી
- માવવ સંબંધોને આધારે કુદરતી રીતે રચાયેલું માનવ સંબંધોનું જાળું કયા નામે ઓળખાય છે ?
(A) અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર (B) રૈખિક વ્યવસ્થાતંત્ર
(C) વૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર (D) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર
- તળ સપાટીએ હુકમ મેળવનાર વ્યક્તિને શું કહેવાય છે ?
(A) તાબેદાર (B) ઉપરી (C) પ્રોજેક્ટ મેનેજર (D) અધિકારી
- ઉમેદવારની આવડત કઈ કસોટી દ્વારા નક્કી થાય ?
(A) બુદ્ધિ - કસોટી (B) અભિરુચિ કસોટી
(C) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી (D) ધંધાકીય કસોટી
- બિન - સંચાલકીય કર્મચારીઓની પસંદગીની પ્રક્રિયા કેવી છે ?
(A) મુશ્કેલ છે. (B) ટૂંકી અને સરળ છે.
(C) ખર્ચાળ છે. (D) લાંબી અને વિશિષ્ટ છે.
- નીચેનામાંથી કયું પ્રોત્સાહન નાણાકીય પ્રોત્સાહન છે ?
(A) બઢતી (B) પ્રશંસા
(C) રોજગાર સલામતી (D) કામની કદર અને સન્માન
- નેતૃત્વના અમલ માટે શાનું અસ્તિત્વ હોવું જરૂરી છે ?
(A) નિરીક્ષકો (B) નિયોજકો (C) તાબેદારો (D) સંચાલકો
- નીચેનામાંથી કયું કાર્ય અંકુશનું નથી ?
(A) કાર્યોની પ્રગતિ (B) ધોરણો સાથેની સરખામણી
(C) ઉદ્દેશો નક્કી કરવા (D) વિચલનોની જાણકારી
- મૂડી માળખાના કેટલા પ્રકારો છે ?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
- ડિવિડન્ડ કઈ મૂડી પર ચૂકવાય છે ?
(A) ભરપાઈ થયેલી મૂડી (B) અધિકૃત મૂડી
(C) મંગાવેલી મૂડી (D) કાર્યશીલ મૂડી
- જામીનગીરીઓના ખરીદ - વેચાણમાં કેટલા પ્રકારના ઓર્ડર હોય છે?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
- ડિપોઝીટરીએ તેની કામગીરી શરૂ કરતાં પહેલાં કોની પાસેથી નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર મેળવવું પડે છે ?
(A) શૅરબજાર (B) કેન્દ્ર સરકાર

(C) સેબી (D) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા

- જાહેર સંપર્કમાં ધંધાકીય એકમ કે પેદાશ વિશે બધા જ સહભાગીઓ સમક્ષ હકારાત્મક વલણ ઊભું કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે.
(A) આ વિધાન સાચું છે.
(B) આ વિધાન ફક્ત મધ્યસ્થીઓ માટે જ સાચું છે.
(C) આ વિધાન ફક્ત સંલગ્નિત ગ્રાહકો માટે જ સાચું છે.
(D) આ વિધાન ખોટું છે.
- વધુ પડતા જાહેરાત ખર્ચને કારણે શું થાય છે ?
(A) પેદાશની કિંમતમાં વધારો થાય છે. (B) પેદાશ વધુ આકર્ષક બને છે.
(C) પેદાશ વધુ ગુણવત્તાવાળી બને છે. (D) પેદાશ બધે જ પ્રાપ્ય થાય છે.
- જાહેર હિતની અરજી કઈ કોર્ટમાં થઈ શકે ?
(A) ફોજદારી કોર્ટ (B) દિવાની કોર્ટ
(C) જિલ્લા કોર્ટ (D) સુપ્રીમ કોર્ટ
- કયા પ્રકારના આયોગમાં સભ્યોની નિમણૂક કેન્દ્ર સરકાર કરે છે?
(A) જિલ્લા સ્તર (B) રાજ્ય સ્તર
(C) રાષ્ટ્રીય સ્તર (D) આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તર
- જિલ્લા કક્ષાના ફોરમમાં કેટલા સભ્યો હોય છે?
(A) કુલ ત્રણ (B) ઓછામાં ઓછા ત્રણ
(C) ઓછામાં ઓછા ચાર (D) કુલ બે
- ગ્રાહક સુરક્ષા ધારો કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
(A) 1951 (B) 1955 (C) 1969 (D) 1986

વિભાગ : B

- ✦ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) [10]
- એકમના સંચાલન અંગેની સર્વોચ્ચ સત્તા ધરાવતી સપાટીને કઈ સપાટી કહેવાય છે ?
 - ‘જુઓ અને આગળ વધો’ નો સિદ્ધાંત ક્યારે અપનાવાય છે ?
 - જવાબદારી એટલે શું ?
 - સત્તા સોંપણી કોને કહેવાય ?
 - નીચેનાં ટૂંકાં રૂપોનું વિસ્તૃત રૂપ આપો : HRM
 - માનવીની કઈ જરૂરિયાતો સૌથી વધુ અગ્રતાક્રમવાળી છે ?
 - ભારતની પ્રથમ ડિપોઝીટરી કઈ છે ?
 - ડિપોઝીટરીની સેવાઓ કોના દ્વારા પ્રાપ્ત થાય છે ?
 - બ્રાન્ડિંગ એટલે શું ?
 - સંજ્ઞાનું વિસ્તૃતરૂપ આપો : CCC

વિભાગ : C

✦ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 13 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. [26]

31. બજારીય સંચાલનના મુખ્ય તત્વો કયા છે ?
32. 'Rule of Thumb' કોને કહે છે ?
33. આયોજન ખર્ચાળ છે. શા માટે ?
34. બોદ્ધિક કસોટી અને અલિરુચિ કસોટી દ્વારા શું જાણી શકાય?
35. કર્મચારી વ્યવસ્થા એ માત્ર કર્મચારી કલ્યાણ પ્રવૃત્તિ નથી. શા માટે ?
36. અભિપ્રેરણાથી મજૂર ફેરબદલી દરમાં ઘટાડો થાય છે. કઈ રીતે ?
37. આયોજન અંકુશનો જન્મદાતા છે. - સમજાવો.
38. "અંકુશ એ સતત પ્રક્રિયા છે." - સમજાવો.
39. 'કાર્યશીલ મૂડી એટલે ધંધામાં ચક્રાકારે ફરતી મૂડી.' - સમજાવો.
40. ડિમટિરિયલાઈઝેશન એટલે શું ?
41. લેબલિંગના ઉપયોગો જણાવો.
42. બ્રાન્ડિંગની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
43. વેચાણકર્તાની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
44. ધંધાકીય પર્યાવરણનો સતત અભ્યાસ કેમ જરૂરી છે ?
45. ખાનગીકરણ એટલે શું ?
46. સતત વધતી હરીફાઈ અને કુલ વેચાણમાં પોતાનો ભાગ વધારવા વસ્તુ કે સેવાના ઉત્પાદકો કેવી રીતે ગ્રાહક શોષણ કરે છે ?
47. ટ્રસ્ટીશિપના સિદ્ધાંત અને ગ્રાહક સુરક્ષા વિશે નોંધ લખો.

વિભાગ : D

✦ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 8 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. [24]

48. સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓ વચ્ચેના તફાવતના મુદ્દાઓ લખો.

ALL THE BEST

49. સંકલનનું મહત્વ જણાવો.

50. પીટર એફ. ડ્રુકરનું સંચાલન ક્ષેત્રે પ્રદાન જણાવો.
51. એક ઉપયોગી યોજના અને આકસ્મિક યોજના સમજાવો.
52. સત્તા સોંપણીનાં મૂળ તત્વો વિશે સમજાવો.
53. કાર્યાનુસાર વ્યવસ્થાતંત્ર રચના સહિત સમજાવો.
54. "કર્મચારીઓ એકમના હાથ - પગ સમાન છે." વિધાન સમજાવો.
55. "અંકુશ એ નકારાત્મક કાર્ય નથી." - વિધાનની યથાર્થતા ચકાસો.
56. ખાનગીકરણ એટલે શું ? તેની અસરો જણાવો.
57. બજારપ્રક્રિયા સંચાલનની વેચાણ વિલાવના સમજાવો.
58. 'બહાર પાડેલી નવી જામીનગીરીઓનું બજાર એટલે પ્રાથમિક બજાર' - સમજાવો અને પ્રાથમિક બજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
59. નાણાકીય સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો.

વિભાગ : E

✦ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. [20]

60. માર્કેટિંગ (બજારીય) સંચાલનનો અર્થ આપી તેનાં કાર્યો સમજાવો.
61. આયોજનની મર્યાદાઓ સમજાવો.
62. વિશાળ અર્થમાં ભરતી એટલે શું ? તેના બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો.
63. માસલોની જરૂરિયાતોનો અગ્રતાક્રમ આકૃતિ સહિત સમજાવો.
64. માહિતીસંચારના અવરોધો સમજાવો.
65. ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબની ત્રિસ્તરીય તકરાર નિવારણ માટેની વ્યવસ્થા સમજાવો.

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. BA.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION :- A

★ નીચેના પ્રશ્નોનો યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. [20]

- પ્રવૃત્તિની દષ્ટિએ સંચાલન કેવી પ્રવૃત્તિ છે ?
(A) સર્વવ્યાપી (B) બિનકાર્યક્ષમ
(C) ધ્યેય નિર્ધારણ (D) પારદર્શક
- નીચેનામાંથી કયા પરિબલમાં ફેરફારને કારણે સંચાલનના સિદ્ધાંતોમાં બદલાવ લાવવાની જરૂરિયાત ઊભી થાય છે ?
(A) મિલકતોમાં ફેરફાર (B) મૂડીમાં ફેરફાર
(C) ટેકનોલોજીમાં ફેરફાર (D) સંચાલકોમાં ફેરફાર
- આયોજનને કોની સાથે સંબંધ છે ?
(A) ભૂતકાળ (B) વર્તમાન (C) ઉત્પાદન (D) ભવિષ્ય
- કયા વ્યવસ્થાતંત્રને લશ્કરી વ્યવસ્થાતંત્ર કહે છે ?
(A) શ્રેણિક (B) કાર્યાનુસાર (C) રેખિક (D) અવૈધિક
- નીચેનામાંથી કયા વ્યવસ્થાતંત્રમાં વિભાગ કરતાં કાર્યને વધુ મહત્વ આપવામાં આવે છે ?
(A) રેખિક (B) કાર્યાનુસાર (C) અવૈધિક (D) શ્રેણિક
- પસંદગીની પ્રક્રિયાનો પ્રથમ તબક્કો કયો છે ?
(A) અરજી-પત્રક સ્વીકારવું અને ચકાસણી કરવી.
(B) આવકાર અને પ્રાથમિક મુલાકાત
(C) રૂબરૂ મુલાકાત (D) જરૂરી કસોટીઓ લેવી.
- ઉમેદવારની અરજી મળવા સુધીના કાર્યને શું કહે છે ?
(A) ભરતીનું કાર્ય કહેવાય (B) સામાન્ય કાર્ય કહેવાય
(C) જાહેરાતનું કાર્ય કહેવાય (D) પસંદગીનું કાર્ય કહેવાય
- દોરવણીના કયા તત્વમાં દેખરેખ, નિયમન અને વિશ્લેષણનો સમાવેશ થાય છે ?
(A) નિરીક્ષણ (B) અભિપ્રેરણ (C) નેતૃત્વ (D) તાલીમ
- પ્રોત્સાહન આપીને અપેક્ષિત ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય ?
(A) અભિપ્રેરણ (B) નિરીક્ષણ (C) તાલીમ (D) માર્ગદર્શન
- ઝઅંકુશએ કેવીપ્રક્રિયા નથી?
(A) સતત (B) આંતરિક (C) જડ (D) ગતિશીલ
- નાણાકીય સંચાલન કોની સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
(A) નાણાં કાર્ય (B) નાણાં બજાર (C) મૂડીબજાર (D) શેરબજાર
- રોકાણ અંગેના નિર્ણયો એટલે.....
(A) મૂડી પડતર (B) મૂડી બજેટિંગ
(C) મૂડી માળખું (D) નફાનું પુનઃરોકાણ
- ટ્રેઝરી બિલ ભારત સરકાર વતી કોણ બહાર પાડે છે ?
(A) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (B) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા

- (C) સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (D) નાણાકીય સંસ્થાઓ
- કોમર્શિયલ બિલના સંદર્ભમાં કયું વિધાન ખોટું છે ?
(A) સરકારી જામીનગીરી છે.
(B) ધંધાના વ્યવહારોથી ઉદભવે છે.
(C) વેપારી બેંકો વટાવી આપે છે. (D) હસ્તાંતરણીય સાધન છે.
- બ્રાન્ડિંગનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કયો છે ?
(A) પેદાશ વધુ ટકાઉ બનાવવાનો
(B) પેદાશ કાયદા મુજબ બનાવવાનો
(C) પેદાશની જાહેરાત કરવાનો
(D) હરીફોની પેદાશથી પોતાની પેદાશ અલગ બનાવવાનો.
- જ્યારે ઉત્પાદક ગ્રાહકને સીધું વેચાણ કરતો હોય ત્યારે કેટલી સપાટીવાળી વિતરણ વ્યવસ્થા ઊભી થઈ એમ કહેવાય?
(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) શૂન્ય
- નીચેના વિકલ્પો પૈકી કોનો સમાવેશ ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબની તકરાર નિવારણ સંસ્થામાં થતો નથી ?
(A) લોક અદાલત (B) જિલ્લા કક્ષાનું ફોરમ
(C) રાજ્ય કક્ષાનું આયોગ (D) રાષ્ટ્રીય કક્ષાનું આયોગ
- જિલ્લા કક્ષાના ફોરમમાં કેટલા સભ્યો હોય છે?
(A) કુલ ત્રણ (B) ઓછામાં ઓછા ત્રણ
(C) ઓછામાં ઓછા ચાર (D) કુલ બે
- કયા પ્રકારના આયોગમાં સભ્યોની નિમણૂક કેન્દ્ર સરકાર કરે છે ?
(A) જિલ્લા સ્તર (B) રાજ્ય સ્તર
(C) રાષ્ટ્રીય સ્તર (D) આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તર
- આવશ્યક ચીજવસ્તુઓનો ધારો કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
(A) 1951 (B) 1955 (C) 1969 (D) 1986

વિભાગ : B

- ★ નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યમાં જવાબ આપો. [10]
- સંચાલન કઈ-કઈ પ્રવૃત્તિઓમાં જરૂરી છે?
 - O.B.નું વિસ્તૃત રૂપ આપો.
 - અવેધિક વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું?
 - શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું?
 - નીચેનાં ટૂંકાં રૂપોનું વિસ્તૃત રૂપ આપો : IAT
 - શારીરિક જરૂરિયાતોમાં કઈ જરૂરિયાતોનો સમાવેશ થાય છે?
 - મુંબઈ શેરબજારની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 - ભારતમાં શેરબજારોનું નિયમન કોના દ્વારા થાય છે?
 - વેચાણ-વૃદ્ધિ એટલે શું?

30. ગ્રાહકે ખરીદી કરી છે તેના પુરાવારૂપે શું રજૂ કરવું ફરજિયાત છે?

વિભાગ : C

✦ નીચેના પ્રશ્નોનોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ 13) [26]

31. સંચાલનની ઉચ્ચ સપાટીએ કોનો સમાવેશ થાય છે ?
32. સમાનતાનો સિદ્ધાંત શું સૂચવે છે ?
33. ગૌણ યોજના કોને કહેવાય?
34. તાલીમનો અર્થ આપો.
35. પ્રાતિક્ષા યાદી સમજાવો.
36. નિરીક્ષણનો અર્થ આપો.
37. એકુંશ કઈ રીતે આંતરિક પ્રક્રિયા ગણાય ?
38. અએકુંશ એ ગતિશીલ પ્રક્રિયા છે.-કેવી રીતે ?
39. ઉત્પાદન ચક્ર એટલે શું ?
40. કોલ મની અને નોટિસ મની વચ્ચે મુખ્ય કયો તફાવત છે ?
41. વેચાણકર્તાની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો .
42. બ્રાન્ડિંગની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો .
43. માર્કેટિંગ મિશ્ર એટલે શું ? તેમાં શેનો સમાવેશ થાય છે ?
44. ધંધાકીય પર્યાવરણનાં સામાજિક પરિબલો વિશે જણાવો.
45. ધંધાકીય પર્યાવરણનાં રાજકીય પરિબલો એટલે શું ?
46. ગ્રાહક શોષણ વિશે સમજૂતી આપો.
47. ગ્રાહક જાગૃતિના કાર્યમાં લોક અદાલત કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે ?

વિભાગ : D

✦ નીચેના પ્રશ્નોનોનાં મુદ્દાસર જવાબ આપો. (કોઈ પણ 8) [24]

48. ઉચ્ચ સપાટી સંચાલનનાં કાર્યો જણાવો.
49. નાણાકીય સંચાલનનાં કાર્યો જણાવો.
50. આધુનિક વિચારધારાઓ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
51. કાર્યકારી અને આકસ્મિક યોજના સમજાવો.
52. શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર વિશે નોંધ લખો .
53. સત્તા સૌપણીનાં મૂળ તત્ત્વો વિશે સમજાવો.
54. “તાલીમ ખયાળ છે, પરંતુ તેની ગેરહાજરી વધુ ખર્ચાળ છે.” વિધાન સમજાવો.
55. અંકુશ એ સંચાલનનું છેવટનું કાર્ય છે. શા માટે?
56. ધંધાકીય પર્યાવરણને અસર કરતાં સામાજિક પરિબલો અને સાંસ્કૃતિક પરિબલો વિશે નોંધ લખો.
57. સારા વેચાણકર્તાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
58. મૂડી બજારનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો.
59. કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો.

વિભાગ : E

✦ નીચેના પ્રશ્નોનોનાં વિસ્તૃત જવાબ આપો. (કોઈ પણ 4) [20]

60. સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓ વચ્ચેના તફાવતના કોઈ પણ પાંચ મુદ્દા લખો.
61. આયોજનની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયા સમજાવો
62. તાલીમ એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
63. માહિતીસંચારના અવરોધો સમજાવો.
64. નાણાકીય પ્રોત્સાહનોની સમજ આપો.
65. ગ્રાહકોને કયા પ્રકારની રાહતો ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબ મળી શકે છે ?

ALL THE BEST

ESTD. 2016

GUJARAT

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

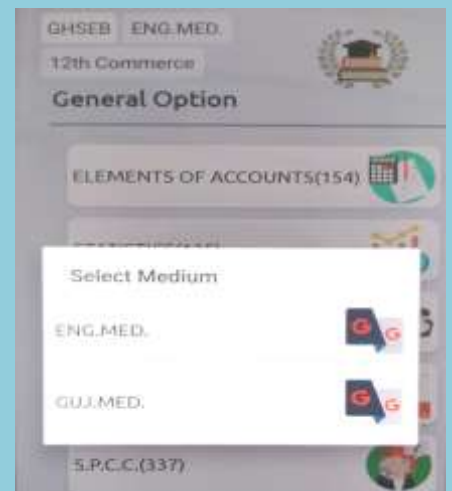
A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are two input fields: 'Mobile Number' and 'Password'. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

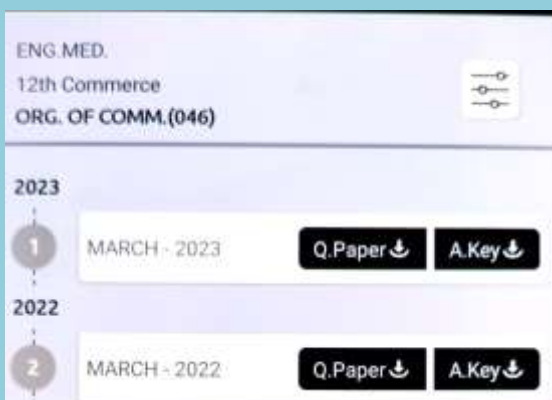
Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. SPCC.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A

★ નીચે આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(પ્રત્યેકના 1 ગુણ) [20]

- ચેકના નાણાંની ચુકવણી અટકાવવા અંગેના પત્રમાં નીચેનામાંથી કઈ વિગત દર્શાવવામાં આવતી નથી ?
(A) ચેકની રકમ (B) ચેકનો નંબર
(C) ચેક લખવાનું કારણ (D) ચેકની તારીખ
- નીચેના પૈકી કયો વિભાગ સરકારી વિભાગ નથી ?
(A) ટેલિફોન વિભાગ (B) રેલ્વે પાર્સલ
(C) તાર - ટપાલ વિભાગ (D) રોડ પાર્સલ
- આંતરવિભાગીય પત્રવ્યવહારમાં કયો પત્ર વિધિસર કે અવિધિસર રીતે લખાય છે ?
(A) બદલીનો પત્ર (B) બઢતીનો પત્ર
(C) મોંમો (D) પરિપત્ર
- નિયતિ આપણી સમક્ષ ઘણી વાર કેવા પકારનાં પ્રશ્નો લાવીને ઊભા કરી દે છે ?
(A) સંભવિત (B) અપેક્ષિત
(C) અનપેક્ષિત (D) એકપણ નહીં
- ઈ-મેઇલમાં જોડાણ તરીકે શું મોકલી શકાય છે ?
(A) લેખિત માહિતી (B) દૃશ્ય માહિતી
(C) ચિત્રો (D) આપેલ તમામ
- રજૂઆત માટે માધ્યમ ઉપરાંત શેની જાણકારી હોવી જરૂરી છે ?
(A) સામાન્ય જ્ઞાનની (B) અંગ્રેજી ભાષાની
(C) કૌશલ્યોની (D) વિદેશી ભાષાની
- જાહેર ભરણાંની સમગ્ર પ્રક્રિયાને કેટલા ભાગમાં વહેંચી શકાય છે ?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
- સામાન્ય રીતે જાહેર ભરણાંની મુદત કેટલા દિવસની હોય છે ?
(A) 1 થી 3 દિવસ માટે (B) 2 થી 4 દિવસ માટે
(C) 3 થી 5 દિવસ માટે (D) 5 થી 7 દિવસ માટે
- કંપની જાહેર ભરણાંમાં નીચેના પૈકી કઈ રીતે શૉર બહાર પાડી શકે નહીં ?
(A) મૂળ કિંમતે (B) પ્રીમિયમથી
(C) વટાવથી (D) એક પણ નહીં
- ભારતમાં કેટલી સંસ્થા ડિપોઝિટરી તરીકે કાર્ય કરે છે ?
(A) પાંચ (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- શૉર ફેરબદલી મંજૂરી અંગેનો ઠરાવ થયા બાદ કેટલા માસમાં નવા શૉરધારકને શૉર ફેરબદલી સાથેનું પ્રમાણપત્ર મોકલવું પડે છે ?
(A) 1 માસ (B) 2 માસ (C) 3 માસ (D) 4 માસ

- કયા પ્રકારના ડિબેચર બહાર પાડતી વખતે કંપની મિલકતો પર સ્થિર કે અસ્થિર બોજ ઊભો કરે છે ?
(A) ગીરો ડિબેચર
(B) સંપૂર્ણ રૂપાંતરણક્ષમ ડિબેચર
(C) બિનરૂપાંતરણક્ષમ ડિબેચર
(D) અંશતઃ રૂપાંતરણક્ષમ ડિબેચર
- ડિબેચર બહાર પાડવા અંગેની જોગવાઈ શેમાં દર્શાવવામાં આવે છે ?
(A) અરજીપત્રમાં (B) નિયમનપત્રમાં
(C) આવેદનપત્રમાં (D) વિજ્ઞાપનપત્રમાં
- શૉર ફાળવણી અંગેની નીતિ નક્કી કરવામાં કોણ જોડાયેલ હોય છે ?
(A) કંપની રજિસ્ટ્રાર (B) સંચાલક મંડળ
(C) પ્રવર્તક (D) જાહેર જનતા
- “ડિરેક્ટર ઓળખકમાંક” ની અરજી મળ્યા બાદ કેટલા માસમાં કેન્દ્ર સરકાર તેની ફાળવણી કરશે ?
(A) એક માસ (B) બે માસ
(C) ત્રણ માસ (D) છ માસ
- સંચાલક રાજીનામાની નકલ સાથે કેટલા દિવસમાં કંપની રજિસ્ટ્રારને જાણ કરે છે ?
(A) 30 (B) 40 (C) 50 (D) 60
- નીચેનામાંથી કઈ સલાનો સમાવેશ ખાસ સલામાં થાય છે ?
(A) લેણદારોની સલા
(B) પ્રથમ વાર્ષિક સામાન્ય સલા
(C) અસાધારણ સામાન્ય સલા
(D) સંચાલકમંડળની સલા
- કંપનીના સંચાલકોની ચૂંટણી કરવા કયો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવે છે ?
(A) સામાન્ય ઠરાવ (B) ખાસ ઠરાવ
(C) બોર્ડ ઠરાવ (D) વટહુકમ
- ફડયાની પ્રક્રિયા કેટલાં વર્ષ કરતાં વધુ ચાલુ રહે તો લિક્વિડેટરે દર વર્ષના અંતે સભ્યો/લેણદારોની સામાન્ય સલા બોલાવવી પડે ?
(A) એક વર્ષ કરતાં વધુ (B) બે વર્ષ કરતાં વધુ
(C) ત્રણ વર્ષ કરતાં વધુ (D) ચાર વર્ષ કરતાં વધુ
- કંપનીમાં લિક્વિડેટરની નિમણૂક અંગેની જાણ કોને કરવામાં આવે છે ?
(A) કંપની રજિસ્ટ્રારને (B) સેક્રેટરીને
(C) પ્રવર્તકોને (D) સરકારી અધિકારીને

વિભાગ - B

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. [10]

21. ક્યા બનાવોની આગાહી કરવી મુશ્કેલ છે ?
22. ઈ - મેઇલ કઈ માહિતી માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
23. સમિતિ અહેવાલમાં નીચેની લીટીમાં કોની સહી હોવી જોઈએ?
24. લોક-ઇન-પિરિયડ કોને કહેવાય છે?
25. કાયદાકીય/ફરજિયાત શૉર-ફેરબદલી એટલે શું ?
26. ડિબેચર બહાર પાડવા માટે કોની મંજૂરી મેળવવી પડે છે?
27. રિડીમેબલ પેફરન્સ શૉર-હોલ્ડરનાં સભ્યપદનો અંત ક્યારે આવે છે ?
28. સંચાલકનું રાજીનામું ક્યારથી અમલમાં આવે છે?
29. Mover અને Secunder એટલે શું ?
30. લિક્વિડેટરની પુનઃનિમણક શા માટે કરવામાં આવે છે?

વિભાગ - C

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 7 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [14]

31. બેન્કને લખવામાં આવતા વિનંતી પત્રોમાં ક્યા પકારના પત્રોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે તેની યાદી આપો.
32. સામાન્ય રીતે સ્થાનિક સંસ્થાઓ સાથે કઈ બાબતો માટે પત્રવ્યવહાર કરવામાં આવતો હોય છે ?
33. ક્યા સંજોગોમાં કર્મચારીના પગારધોરણ તથા નોકરીની અન્ય શરતોમાં કોઈ જ પકારનો ફેરફાર થતો નથી?
34. શેર ડિવિડન્ડ એટલે શું?
35. વિજ્ઞાપનપત્ર એટલે શું?
36. ડિબેચર હોલ્ડરના ગમે તે ચાર અધિકારો જણાવો.
37. શેરજમી દ્વારા કઈ રીતે સભ્યપદનો અંત આવે છે?
38. સંચાલકોનો કંપની સાથેનો સંબંધ-કાનૂની દરજ્જો સ્પષ્ટ કરતાં ધારાકીય પાસાં દર્શાવો.
39. પોક્સી અંગે સેક્રેટરીની કરજો જણાવો.
40. “વિસર્જનની અગાઉની પ્રક્રિયા એટલે કંપનીને ફડચામાં લઈ જવાની પ્રક્રિયા”- સમજાવો.

વિભાગ - D

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [15]

41. ગેરકાયદેસર શેર વહેંચણીમાં ક્યા તત્વોનો અભાવ હોય છે ? સમજાવો.
42. શેર ફેરબદલીનું મહત્વ જણાવો. (કોઈપણ છ)
43. ડિબેચર હોલ્ડર ના અધિકારો જણાવો. (કોઈપણ છ)

44. સભ્ય અને શેરહોલ્ડર વચ્ચેનો તફાવત આપો.

45. સ્વતંત્ર સંચાલક અંગેની જોગવાઈઓ જણાવો.

46. કાર્યસૂચિનું મહત્વ જણાવો.

47. તફાવત આપો : સભ્યો દ્વારા સ્વૈચ્છિક વિસર્જન અને લેણદારો દ્વારા સ્વૈચ્છિક વિસર્જન

વિભાગ - E

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) [16]

48. ગુજરાત રાજ્ય શાળા પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર વતી નવાં પાઠ્યપુસ્તકો તૈયાર કરવા અંગેની મિટિંગ વિશે જે તે વિષયનાં લેખકોને જાણ કરતો ઈ - મેઇલ લખો.
49. શેર વહેંચણીની વિધિ સમજાવો.
50. આંશિક શૉરની ફેરબદલીની વિધિ જણાવો.
51. કંપનીનું સભ્યપદ કોણ મેળવી શકે ?
52. સંચાલક મંડળની બોર્ડની સલામાં ઠરાવ પસાર કરીને કઈ સત્તાઓ ભોગવે છે ?
53. સામાન્ય ઠરાવ એટલે શું ? સામાન્ય ઠરાવ ક્યા હેતુ માટે કરવામાં આવે છે તે લખો.

વિભાગ - F

✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) [25]

54. તમે પંજાબ નેશનલ બેન્ક, સુરતમાં ખાતું ધરાવો છો. તે બેન્કના કોઈ કર્મચારી દ્વારા આપની સાથે અસભ્ય વર્તન થયેલું છે. આ અંગેની ફરિયાદ કરતો પત્ર બેન્ક મેનેજરને લખો.
55. આરોગ્ય વિભાગની કોરોના રસીકરણની કામગીરી અંગે પશંસા અને આભાર વ્યક્ત કરતો પત્ર, આપની શાળા વતી લખો.
56. ભારત સરકાર પાસેથી આયાત પરવાનો મેળવવા અંગેનો પત્ર “Sandoz Chemical Company” વતી લખો.
57. ભરતી માટેની લેખિત પરીક્ષા આપવા માટે હાજર રહેવા જણાવતો પત્ર લખો.
58. ભરતીની પ્રક્રિયામાં સફળ થયેલ ઉમેદવારની અજમાયશી ધોરણે નિયુક્તિ અંગેનો પત્ર લખો.
59. વી. કે ગઢવી સુરત સ્થિતના ઘરમાં આગનો બનાવ બનતા તેમને થયેલ આર્થિક નુકસાન બદલનો દાવો કરતો પત્ર વીમા કંપનીને લખો.
60. ‘શિક્ષક દિન’ ની ઉજવણી અંગેનો સમિતિ અહેવાલ તૈયાર કરો.

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. SPCC.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION :- A

◆ નીચેના 1 થી 20 સુધીના પ્રશ્નમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી

સાચો જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) [20]

- સામાન્ય રીતે બેંકને નીચેના પૈકી કયો પત્ર લખવામાં નથી આવતો ?
(A) શૈક્ષણિક લોન મેળવવા માટે
(B) ખાતુ ખોલવા માટે
(C) ઓવરડ્રાફ્ટ મેળવવા માટે
(D) ચેકના નાણાની ચુકવણી અટકાવવા માટે
- વેપારીએ નિકાસનો પરવાનો મેળવતા કોની મંજૂરી લેવી પડે છે ?
(A) ભારત સરકાર (B) રાજ્ય સરકાર
(C) વિદેશ સરકાર (D) મહાનગર પાલિકા
- કયો પત્ર કોઈ એક કમચારીને નહીં પણ કર્મચારીઓના સમૂહ (જૂથ) ને સંબોધીને લખાય છે ?
(A) મેમો (B) નોટિસ
(C) ખુલાસો માંગતો પત્ર (D) પરિપત્ર
- વીમાની સેવા પુરી પાડતી સંસ્થાનું નામ જણાવો.
(A) IDRA (B) LIC (C) SEBI (D) વીમાધારક
- R.T.G.S. માટે જે ગ્રાહકના ખાતામાં નાણા ટ્રાન્સફર કરવાના છે. તેની બેંકનો કયો નંબર આપવો પડે ?
(A) IFSC (B) ફોન (C) પિન (D) ખાતાનંબર
- ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરીને નીચેના પૈકી શાના દ્વારા મૌખિક અને લેખિતનો સમન્વય કરીને રજૂઆત કરી શકાય ?
(A) વક્તવ્ય (B) વ્યૂહ રચના
(C) પાવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન (D) નિવેદન
- લઘુતમ ભરણા માટે બહાર પાડેલ શેરની ઓછામાં ઓછી કેટલા ટકા અરજીઓ મળવી જોઈએ ?
(A) 80 % (B) 90 % (C) 85 % (D) 95 %
- હકના શેર એટલે ...
(A) કર્મચારીઓને વહેંચણીપાત્ર શેર
(B) સ્થાપકોને વહેંચણીપાત્ર શેર
(C) વર્તમાન શેરહોલ્ડરોને વહેંચણીપાત્ર શેર
(D) અવેજ વગરના શેર
- શેરની અરજ સાથે કેટલા ટકા રકમ જમા કરાવવાની હોય છે ?
(A) 10 % (B) 20 % (C) 15 % (D) 5 %
- શેર હોલ્ડરે વસિયતનામું ન કર્યું હોય અને વારસાદર ન હોય, તો તેનું મૃત્યુ થતા ...
(A) અદાલત વહીવટદારની નિમણૂક કરે.
(B) સરકાર જમ કરે
(C) કંપની શેર જમ કરે (D) શેર ધર્માદા સંસ્થામાં જતા કરે.

- જ્યારે ફરજિયાત હસ્તાંતરણની પ્રક્રિયા પૂરી થઈ ન હોય તો ...
(A) ડિવિડન્ડનો હક ન મળે (B) ડિવિડન્ડ પછી મળે
(C) ડિવિડન્ડનો હક મળે (D) ડિવિડન્ડ કંપનીમાં જમા થાય.
- ડિબેચર ધારકો તેમના હિતોના રક્ષણ માટે કોની નિમણૂક કરી શકે છે ?
(A) વહીવટી અધિકારી (B) એડવોકેટ
(C) શેર ધારક (D) ડિબેચર ટ્રસ્ટી
- કંપની અને ડિબેચરધારક વચ્ચે..... નો સંબંધ સ્થાપિત થાય છે.
(A) દેવાદાર - લેણદાર (B) લેણદાર દેવાદાર
(C) ડિબેચરધારક અને શેરધારક (D) આપેલ ત્રણેય
- કંપની જાહેર જનતાને શેર ભરણા માટે જાહેર આમંત્રણ દ્વારા આપવામાં આવે છે ?
(A) આવેદનપત્ર (B) નિયમનપત્ર
(C) વિજ્ઞાપનપત્ર (D) શેર પ્રમાણપત્ર
- જાહેર કંપનીના ડિરેક્ટરોની કુલ સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા કેટલા ડિરેક્ટર્સ કમ પ્રમાણે નિવૃત્ત થવા પાત્ર છે ?
(A) 1/3 (B) 2/3 (C) 3/4 (D) 1/2
- સંચાલક પોતાનો ઓળખકમાં કેટલી વખત પ્રાપ્ત કરી શકે ?
(A) 3 (B) 2 (C) 2 (D) 1
- સધ્ધરતાનું જાહેરનામું કોણ તૈયાર કરે છે ?
(A) સંચાલકો (B) સરકાર (C) સભ્યો (D) અદાલત
- કંપનીની સભામાં મતદાન દરમિયાન જ્યારે બંને પક્ષોના મત સરખા હોય ત્યારે છેલ્લે કોણ પોતાનો મત જાહેરકરે છે ?
(A) સંચાલકો (B) સેક્રેટરી (C) સભ્યો (D) સભાપતિ
- કંપનીને ફરજિયાત લઈ જવાનો ઠરાવ પસાર થયા બાદ કેટલા દિવસમાં વર્તમાનપત્રમાં જાહેરાત આપવી પડે છે ?
(A) 14 દિવસ (B) 7 દિવસ (C) 15 દિવસ (D) 10 દિવસ
- લિક્વિડેટરની કાર્યવાહીની દેખરેખ રાખવા માટે કોની નિમણૂક કરવામાં આવે છે ?
(A) અદાલત (B) તપાસ કમિટી
(C) સભ્યોની ટીમ (D) સંચાલક મડળ

SECTION :- B

◆ નીચેના આપેલ પ્રશ્ન નંબર 21 થી 30 ના એક વાક્યમાં જવાબ

આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) [10]

- કયા પત્રમાં મોટા ભાગે સંબોધન અને સમાનપ લખવામાં આવતું નથી ?
- વીમા સેવાનું સૌથી પ્રચલિત સ્વરૂપ કયું છે ?
- મેમો એટલે શું ?
- ઇ-લર્નિંગને અન્ય કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- પ્રથમ સંચાલકોની મુદત ક્યારે પૂરી થાય છે ?

26. વાર્ષિક સામાસલા કયા યોજવી જોઈએ ?
27. સ્વૈચ્છિક વિસર્જન એટલે શું ?
28. ડિમેટ ખાતુ કયાં ખોલવામાં આવે છે ?
29. SEBI નું પુરું નામ જણાવો.
30. તરતો બોજ ક્યારે સ્થિર બને છે ?

SECTION :- C

- ◆નીચેના 31થી 40 સુધીના પ્રશ્નોના કોઈ પણ 7ના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (દરેકના 2 ગુણ) [14]
31. બેંકને લખવામાં આવતા વિનંતીપત્રના નામ જણાવો.
(ગમે તે ચાર)
 32. સામાન્ય રીતે કઈ બાબતો માટે સરકારી વિભાગો સાથે પત્રવ્યવહાર કરવામાં આવે છે ?
 33. ગેરકાયદેસર શેર વહેંચણી એટલે શું ?
 34. SEBI ની માર્ગદર્શિકા મુજબ અરજદારોનું વર્ગીકરણ જણાવો.
 35. ડિબેચર બહાર પાડવાની વિધિ જણાવો.
 36. નોટીસ દ્વારા સૂચવેલ પ્રસ્તાવમાં કઈ રીતે ફેરફાર કરી શકાય ?
 37. કંપનીનો ધંધો બંધ રાખવાના કયા વ્યાજબી કારણો અદાલતને જણાય તો અદાલત કંપનીને ફડયામાં જવાનો હુકમ કરશે નહીં ?
 38. સંપૂર્ણ રૂપાંતર ડિબેચર બાદ ડિબેચર હોલ્ડર લેણદાર મટી માલિક બને છે ? વિધાન સમજાવો.
 39. સ્વતંત્ર સંચાલક અંગેની વધુમાં વધુ મુદત કેટલી હોઈ શકે ?
 40. સભ્ય દ્વારા સ્વૈચ્છિક ફડયા/વિસર્જનના વિધિમાં ઠરાવ અને ઠરાવની જાહેરાત વિશે સમજાવો.

SECTION :- D

- ◆નીચેના 41થી 47 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકના 3 ગુણ) [15]
41. હકના શેરના ત્યાગપત્ર દ્વારા ભાગલા પાડવાની ટૂંકનોંધ લખો.
 42. ડિમેટખાતામાં શેર ક્યારે જમા કે ઉધાર થાય છે ?
 43. કંપનીનું સભ્યપદ મેળવવાની રીત ટૂંકમાં જણાવો.
 44. સલાનોંધમાં સમાવેશ થતી બાબતો જણાવો.
 45. વૈકલ્પિક સંચાલકોની નિમણૂક ક્યારે કરવામાં આવે છે ?
 46. ટ્રિબ્યુનલ મારફત ફરજિયાત ફડયા/વિસર્જનના સંજોગો જણાવો. (ગમે તે ત્રણ)

47. સ્વૈચ્છિક શેર ફેરબદલી અને ફરજિયાત શેર ફેરબદલી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. (ગમે તે ત્રણ)

SECTION :- E

- ◆નીચેના 48થી 53 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેકના 4 ગુણ) [16]
48. ઇ- ઓકશન વિશે વિગતવાર નોંધ જણાવો.
 49. નોબલ વિધાલય આઈમાતા વતી DELL કોમ્પ્યુટર મેન્યુફેક્ચરિંગ, હૈદરાબાદને 50 કોમ્પ્યુટર ખરીદવા માટેનો ઓર્ડર આપતો ઇ-મેઇલ લખો.
 50. શેર હસ્તા મંગાવવાની વિધિ સમજાવો.
 51. સંચાલકોની દિવાની જવાબદારી સમજાવો.
 52. કંપની ડિરેક્ટર્સની વિવિધ સલાઓ વિશે જણાવો.
 53. સભ્યપદના અંતના સંજોગો/કારણો જણાવો.

SECTION :- F

- ◆નીચેના 54થી 60 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (દરેકના 5 ગુણ) [25]
54. બેંકમાં લોકર સુવિધા મેળવવા માટેનો પત્ર મણીલાલ શાહ, ભરૂચ વતી લખો.
 55. તમારી શાળાની આસપાસ પાન મસાલા અને ગુટખાનું વેચાણ થઈ રહ્યું છે. જેને બંધ કરવા માટે નોબલ વિધાલય, સુરતના આચાર્યશ્રીને જાણ કરતો પત્ર લખો.
 56. વિનયભાઈ ચોકસી તેમની કંપનીમાંથી સ્વૈચ્છિક સેવા નિવૃત્તિ લેવા માંગે છે. આ અંગે વિનંતી કરતો પત્ર લખો.
 57. પ્રિતી શુક્લાને પટેલ ચાર્ટડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એન્ડ કંપની તરફથી લેખિત પરીક્ષામાં હાજર રહેવા અંગે જણાવતો પત્ર લખો.
 58. શ્રી પુનમચંદ રાવત પોતાના વીમા પ્રિમીયમની મુદતમાં ફેરફાર કરવા ઇચ્છે છે, તેની વિનંતી કરતો પત્ર LICઓફિસરને લખો.
 59. બેંકની મુલાકાત બાદ તે અંગેની રજૂઆત કરતો વ્યક્તિગત અહેવાલ લખો.
 60. પાવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન અંતર્ગત સ્લાઇડ શો તૈયાર કરવા માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

"ALL THE BEST"

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. SPCC.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A

★ નીચે આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(પ્રત્યેકના 1 ગુણ)

[20]

- અગ્નિશામક દળની સેવા એ કેવી સેવા કહી શકાય ?
(A) ખાનગી (B) જાહેર ઉપયોગી
(C) સરકારી (D) અર્ધ સરકારી
- કર્મચારીઓને વ્યવસ્થાતંત્રએ ઘડેલ આચારસંહિતા વિશેની માહિતીથી માહિતગાર કરવા કયો પત્ર લખાય છે ?
(A) મેમો (B) પરિપત્ર (C) નોટિસ (D) અરજીપત્ર
- બેન્કમાં લોકર સુવિધા મેળવવા અંગે લખાતા પત્રને કેવા પ્રકારનો પત્ર કહી શકાય ?
(A) વિનંતી પત્ર (B) ફરિયાદ પત્ર
(C) આદેશ પત્ર (D) પ્રશંસાપત્ર
- આરોગ્ય સાથે સંકળાયેલી વીમા પોલિસીને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) જીવન વીમો (B) મેડિકલેઈમ વીમો
(C) સામાન્ય વીમો (D) પાક વીમો
- આરટીજીએસ માટે જે ગ્રાહકના ખાતામાં નાણાં ટ્રાન્સફર કરવાનાં છે તેની બેન્કનો કયો નંબર આપવો પડે છે ?
(A) મોબાઈલ (B) ફોન
(C) પિન (D) આઈએફએસસી
- પેઝન્ટેશનમાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોવું જોઈએ ?
(A) પ્રેક્ષકો (B) અધિકારીઓ
(C) નેતાઓ (D) રજૂઆતકર્તા
- કયા દસ્તાવેજ દ્વારા જાહેર ભરણા માટે આમંત્રણ આપવામાં આવે છે ?
(A) આવેદનપત્ર (B) વિજ્ઞાપનપત્ર
(C) નિયમનપત્ર (D) નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર
- શેરની કેવી વહેંચણી શરૂઆતથી જ રદબાતલ છે ?
(A) અનિયમિત (B) ગેરકાયદેસર
(C) જાહેર ભરણા પહેલાંની (D) ખાનગી ધોરણે
- ત્યાગપત્ર શેની શાથે સંકળાયેલ છે. ?
(A) શૌર જમીન
(B) સ્થાપકોનાં રાજીનામાં
(C) હકના શેર
(D) અરજીના નાણાં પરત કરવા
- શેરધારકને અદાલત નાદાર જાહેર કરે તો
(A) મરજિયાત હસ્તાંતરણ થાય.
(B) ફરજિયાત હસ્તાંતરણ થાય.
(C) હસ્તાંતરણ થઈ શકે નહીં.
(D) ભવિષ્યમાં હસ્તાંતરણ થાય.

11. શેરફેરબદલીમાં જો વાંધાઅરજી હોય તો

- (A) કોઈ વાંધો આવતો નથી.
 - (B) પછી ફેરબદલી થાય.
 - (C) વાંધાને અવગણવામાં આવે છે.
 - (D) કંપની દ્વારા ફેરબદલી મંજૂર કરવામાં આવે નહીં.
12. કંપની ફડયા/વિસર્જન થાય ત્યારે ડિબેચરધારકોને નાણાં મેળવવાનો હક મળે છે.
(A) અગ્રિમ (B) છેલ્લે ચુકવણી (C) જવાબદારી (D) શૂન્ય
13. કંપની અને ડિબેચરધારકો વચ્ચેના કરારને શું કહે છે ?
(A) ડિબેચર ટ્રસ્ટ ડીડ (B) વિશ્વાસ સંપાદન કરાર
(C) જામીનગીરી કરાર (D) હિત-રક્ષણ કરાર
14. સ્વેટ ઇક્વિટી શરધારણ કરનારને...
(A) સભ્યપદ મળતું નથી.
(B) સભ્યપદ મળે છે.
(C) અંશતઃ સભ્યપદ મળે છે.
(D) સભ્યપદ સ્થગિત થાય છે.
15. કંપનીમાં સ્વતંત્ર સંચાલકોની સંખ્યા કેટલી હોવી જોઈએ?
(A) 1/4 (B) 2/3 (C) 3/4 (D) 1/3
16. સ્ટેક હોલ્ડર સબંધી સમિતિ રચવાની કરજ કોની છે ?
(A) શેર હોલ્ડર (B) સેક્રેટરી
(C) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ (D) બધા લેગા મળીને
17. કંપનીએ બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ (સંચાલકમંડળ)ની વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી કેટલી સલાઓ બોલાવવી જોઈએ ?
(A) પાંચ (B) ત્રણ (C) ચાર (D) બે
18. સભ્યોને સલા અંગેની જાણકારી આપવા માટે કરવામાં આવતા પરિપત્રને શું કહે છે ?
(A) કાર્યસૂચિ (B) નોટિસ (C) સલાનોંધ (D) ગણસંખ્યા
19. સધ્યરતાનું જાહેરનામું કોણ તૈયાર કરે છે ?
(A) સંચાલકો (B) લેણદારો (C) સભ્યો (D) અદાલત
20. ઓફિશીયલ લિક્વિડેટર પોતાનો મત કોને જણાવે છે ?
(A) સંચાલકોને (B) ટ્રિબ્યુનલને
(C) સભ્યોને (D) લેણદારોને

વિભાગ - B

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. [10]

- પ્રીમિયમ એટલે શું?
- ઇ-કૉમ્યુનિકેશનનાં મુખ્ય પ્રકાર જણાવો.
- મૌખિક રજૂઆત કયા સ્વરૂપે કરી શકાય ?
- વેચાણ માટેની દરખાસ્ત કોને કહે છે?
- કંપનીના જન્મ કેવી રીતે થયો ?
- ડિબેચર એટલે શું?

27. સભ્ય થવા માટે શું આવશ્યક છે?
28. સંચાલક કોને કહેવાય?
29. સભા એટલે શું?
30. સામાન્ય રીતે કંપની ઘંઘો સમેટી લેવાનું ક્યારે નક્કી કરે છે?

વિભાગ - C

- ✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 7 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [14]
31. બેન્ક પત્રવ્યવહારને ટૂંકમાં સમજાવો.
 32. 'સ્થાનિક સંસ્થાઓ' અન્ય કયા નામથી ઓળખાવી શકાય ?
 33. મૌનો મુખ્ય હેતુ શો છે?
 34. શેર સોંપણીના સંજોગો જણાવો.
 35. અંશતઃ રૂપાંતરણક્ષમ ડિબેન્ચર એટલે શું?
 36. 'વ્યક્તિ શૅરહોલ્ડર હોય પરંતુ સભ્ય ન હોય' -વિધાન સમજાવો.
 37. મેનેજિંગ ડિરેક્ટરે શું કાર્ય કરવાનું હોય છે?
 38. મતાધિકાર પર ક્યારે નિયંત્રણ મૂકી શકાય ?
 39. કંપનીની પ્રાથમિક સભા અને અહેવાલ વિશે સમજાવો.
 40. ગેરકાયદેસર શૅર-વહેંચણી એટલે શું?

વિભાગ - D

- ✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [15]
41. અનિયમિત શેર -વહેંચણીની અસરો સમજાવો.
 42. ડિમેટ ખાતામાં શેર ક્યારે જમા થાય ?
 43. ડિબેન્ચર ફેરબદલીની વિધિ જણાવો :
 44. સભ્ય અને શેરહોલ્ડર વચ્ચેનો તફાવત આપો.
 45. સંચાલકોની દીવાની જવાબદારીઓ સમજાવો.
 46. સભાનોંધના હેતુ દર્શાવો.
 47. સ્વૈચ્છિક ફરિયાદનાં સંજોગો જણાવો.

વિભાગ - E

- ✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) [16]
48. ઘોરણ 12ના અભ્યાસક્રમની જાણકારી આપતો ઈ-મેઇલ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણબોર્ડ, ગાંધીનગર વતી શાળાના આચાર્યશ્રીઓને લખો.
 49. શેર-હપતા અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈઓ જણાવો.
 50. સંપૂર્ણ શેરની ફેરબદલીની વિધિ જણાવો.
 51. કંપનીનું સભ્યપદ મેળવવાની વિવિધ રીતો જણાવો.
 52. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ડિરેક્ટર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 53. સામાન્ય ઠરાવ અને ખાસ ઠરાવ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.

વિભાગ - F

- ✦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) [25]
54. સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા અને ભારત સરકાર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી જન-ધન યોજનાની માહિતી મેળવવા માટેનો પત્ર બેન્કનામેનેજરને લખો.
 55. દ્વારકા સ્થિત યુવા વિકાસ નામની સેવાલાવી સંસ્થાને આપની શાળામાં કારકિર્દી માર્ગદર્શન આપવા માટે વિનંતી કરતો પત્ર લખો.
 56. તમારા વિસ્તારમાં ટ્રાફિકની સમસ્યા વધી રહી છે. તેના નિરાકરણ માટે વધુ ટ્રાફિક પોલીસ ફાળવવાની વિનંતી કરતો પત્ર લખો.
 57. એક કર્મચારી ફરજના સમય દરમિયાન કામનાં સ્થળ પર હાજર ન હતા. આ અંગેનો ખુલાસો માગતો નોટિસ સ્વરૂપે પત્ર લખો.
 58. સ્વૈચ્છિક સેવા નિવૃત્તિ (વી.આર.એસ.) અંગે વિનંતી કરતો પત્ર લખો.
 59. શ્રીપૂનમચંદ રાવતના અવસાન બાદ તેમની પોલીસી પર મળવાપાત્ર રકમ મેળવવા માટે તેમના વારસદાર તરફથી પત્ર લખો.
 60. સિવિલ હોસ્પિટલની મુલાકાત બાદ તે અંગેની રજૂઆત કરતો વ્યક્તિગત અહેવાલ તૈયાર કરો.

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

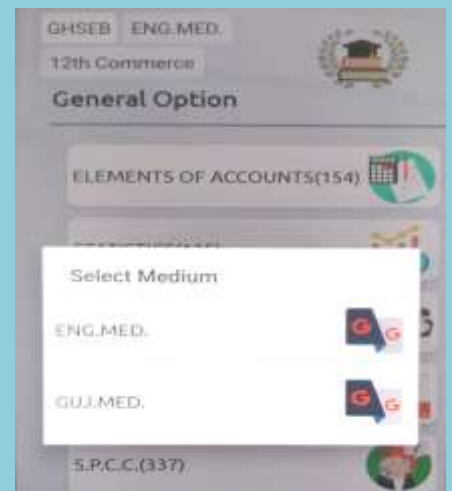
A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are two input fields: 'Mobile Number' and 'Password'. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

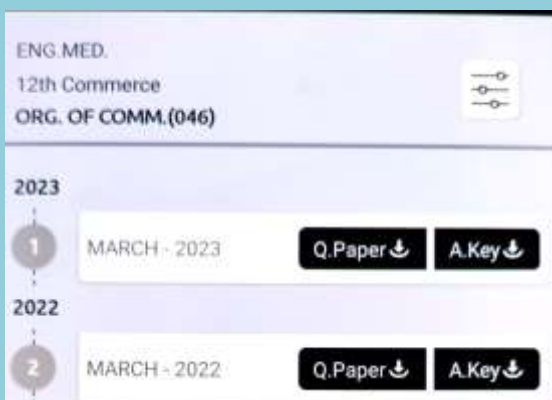
Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. ENGLISH
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION :- A

◆Write whether the sentences are true or false : [04]

1. Sojourner believes that women have the strength to deal with any type of problems.
2. The customer should turn on GRUDGE.EXE and RESENTMENT.COM to install love properly.
3. When we breathe, there is microscopic movement of the cranial bones.
4. Sergeant Morris put a spell on the paw.

◆ Find and write the nearest meanings : [03]

5. Acknowledged : notorious, well - known, rejected, knowledgeable
6. Vigorous : tough, vigilant, lethargic, weak
7. aspiration : inspiration, disappointment, encouragement, ambition

◆Select the most appropriate language functions from the brackets and write them against the given sentences : [03]

- (expressing choice, expressing result, talking about thing in relation to something, expressing suggestion)
8. Shraddha acts too fearfully to oppose any one.
9. Harsh follows the same Strategies as his friend has suggested.
10. I would rather listen to old Hindi songs than watch a Hindi movie.

◆Select the most appropriate responses : [04]
(Focusing given functions)

11. Raju : Why did you not prepare the apple juice ?
Jagu : (Expressing condition in the past)
(A) I could not prepare the juice because you forgot to bring the apples.
(B) If you had brought apples yesterday, I would have prepared the juice for you.
(C) Unless you forget to bring the apples, I am able to prepare the juice for you.
(D) Bring the apples first otherwise I can not prepare the juice.

12. Jayu : How is your smart phone ?

Kishu : (Comparing)

- (A) It is better than any other smart phones.
- (B) Very few phones are slim as I have.
- (C) It is really slim and impressive.
- (D) it is slimmer than any other phone.

13. Liza : Mr. Mehta's temperament is quite hot to deal with. Don't you think so ?

Maitri : (Indicating contrast)

- (A) I think, you're wrong in your opinion.
- (B) His temperament is too hot to deal with any situation.

(C) However hot his temperament is, he is noble at heart.

(D) In spite of his temperament is hot, he is soft at heart.

14. Tarak : How strangely Natukaka behaves !

Jethalal : (Making supposition)

- (A) He behaves like the owner of the shop.
- (B) He behaves as if he were the owner of the shop.
- (C) He behaves if he were the owner of the shop.
- (D) Sometimes he behaves rudely.

◆Select the most appropriate questions to get the underlined words/phrases as their answers [04]

15. You should think twice before you speak.

- (A) When should you think ?
- (B) How often should you think before you speak ?
- (C) How should you think before you speak ?
- (D) What should you do before you speak ?

16. Cramming answers will not lead you to success.

- (A) What will not lead you to success ?
- (B) Whom will you lead to success ?
- (C) What will lead you to success ?
- (D) Why will cramming answers not lead you to success ?

17. She reads 'The Times of India' regularly to enrich her vocabulary.

- (A) Who reads 'The Times of India' regularly to enrich her vocabulary ?
- (B) How does she read 'The Times of India' ?
- (C) What does she read to enrich her vocabulary ?
- (D) Why does she read 'The Times of India' regularly ?

18. Owing to her brilliant result, she will be selected in the company.

- (A) What will be her result ?
- (B) How will she be selected in the company ?
- (C) Why will she be selected in the company ?
- (D) Who will be selected in the company ?

SECTION :- B

◆Read the extracts and answer the questions : [12]

My brother and I were at a very young, impressionable age when our father married a secondtime. He would often arrogantly parade into the house with his new wife. Mother was helpless. There was nothing she could do about it, but Nani fought with her, and scooped the two of us into her arms and brought us into her house, saying, 'You want to rot here, do so... But I am not letting my grandchildren stay here to get thrashed by their stepmother.'

19. What was the reason behind leaving of his father at early age ?

20. Why did Nani take us to her home ?

The function of education, then, is to help you from childhood not to imitate anybody, but to be yourself all the time. And this is the most difficult thing to do; whether you are ugly or beautiful, whether you are envious or jealous, always to be what you are, but understand it. To be yourself is very difficult because you think that you are ignoble, and that if you could only change what you are into something noble it would be marvellous: but that never happens.

21. Education teaches to be original. True or False ?

22. so it is not easy to be oneself.

John J. Dumont, a nearby plantation owner, purchased her next. during her tenure with his family shemarried and had five children in 1827, after NY had passed an emancipation act freeing its slaves, sheprepared to take her family away. But Dumont began to show reluctance to this, so she ran away with,only her youngest child. She finally wound up in New York City. She worked at menial job and through some friends came under the sway of a religious fanatic named Mathias.

23. What did the emancipation act say ?

24. What was her occupation ?

It is important for all of us to think in terms of first reducing out emissions of CO₂ or Carbonfootprints. The carbon footprint is a subset of the ecological footprint. A Carbon footprint is the total setof greenhouse gas emissions caused by an organization, event, product or person. Greenhouse gases can beemitted through transport, land clearance and the production and consumption of food, fuels, manufacturedgoods, materials, wood, roads. Buildings, and services.

25. The more we produce carbon, the deeper our carbon footprint is. True of false ?

26. What are the causes of Greenhouse gases ?

Headache has become such a confirmed habit that a huge trade has developed in providing a cure for it. Some people feel lost unless they carry a tube of some headache remedy in their pockets all the time, and opticians give glasses guaranteed to relieve headache. These are instances to show that mankind easily begins to believe in its myths.

27. Why has the trade developed in providing a cure for headache ?

28. Give an example that shows peoples' myths.

And now an amazing thing happened. The ants at the top began climbing down in to the pit backward, each holding the tail end of another ant in front. In this way an ant-chain was soon formed which slowly dropped down the steep side. When it reached the ants waiting with their loads, they easily climbed up the chain and came out at the top. Such behavior, showing the adeptness of ants has been noticed and studied by many.

29. Any type of occupation needs skills. (Replace the underlined word with a word from the passage.)

30. Rewrite the correct sentence.

a. The ants hold the mouth of the other ants to form a chain.

b. The ants hold tails of the other ants and climb up the pit.

c. The ants hold tails of the other ants to form a chain.

31. Write any one short note focusing on the questions : [03]

Love-a Driving Force

- What is the condition to get love ?
- Do past experiences cause any problem in getting love ?
- What should we do to forget our past experiences ?
- Which are the things to be deleted from our life if we want to gain love ?
- Why is it important to love onself for getting love ?
- What will happen when love enters in your life ?

OR

The title 'The Adjustment'

- How did Nani adjust with Nana ?
- How did Nani's daughter adjust ?
- What adjustment did the children make ?
- How did Nana adjust himself in Nani's absence ?
- How can the family adjust with the new form of Nana, according to the doctor ?

◆ **Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets : (Question no. 32 to 34) [03]**

32 TO 34. (SMILE.MPG, LOVE, HEART, CONTENETMENT.COM)

Hey, my _____ is filling up with really neat files. _____ is playing on my monitor right now and it shows that WARMTH.COM, PEACE.EXE and _____ are copying themselves all over my HEART.

SECTION :- C

◆ **Read the following Passages and answer the questions : [05]**

For last several years, I have been talking about my freedom. I remember the day when you objected to my dress and hair. That day you appeared to me like an 'evil dictators' (absolute rulers), who would never understand my style, my personality. The next day, you did not allow me to go cut. I was fiercely-angry on you. We were on opposite sides and there seemed no meeting grounds. Now, when I recall this incident, I also remember how you appreciated my choice when we had to buy a gift for Asmi. I also recall how after getting angry on me for the bad report card for a few hours, both of you came into my room and explained what I should do to score more marks. I have both the types of memory but now I would prefer to remember the best. The little and big mishaps between us were just thoughtless reactions.

Questions :

35. On Which bases did the writer think that his parents did not understand his style ?
36. Give an example which shows positive side of the writer's parents ?
37. Which type of memory did the writer keep with him for his growth ?

By the time I reached high school, I was so stressed out by the thought of answering question and doing group projects that my self-confidence problem would get in the way of my ability to study. I was nervous and agitated about being wrong and how people would react to me. My school and work started to suffer. Because of my inferiority complex, I couldn't go out. I was afraid of even going for shopping. I couldn't speak to people or make decisions : I had myself away and felt like a real loser.

Questions :

38. What problems did the narrator feel when he reached high school ?
39. How did narrator's inferiority complex stop his growth ?
40. Read the following passage and write its summary.

Suggest a suitable title to it: [eS]

Kalah was a small and beautiful village with a population of only 200. We took shelter in a Sarai, a small house with a kitchen and a hall, constructed for the pilgrims (people who make a journey to holy place). The evening was very cold with temperature around 7- 8°C degree temperature. It further dropped at night to 2 – 3 °C. Our cook, who has joined us from Tyoricooked food for us. We had a welcome hot dinner followed by a sound sleep in the warmth of our sleeping bags. The morning in Kalah was beautiful. Everyone was at ease as it was an acclimatization (to become used to the conditions) halt. It was a rich mix in the true sense of the term as there were painters, writers, photographers, ornithologists and adventure lovers. Someone took a sketch book and a pencil and started sketching beautiful wooden house of the village.

- Read the news clipping and answer the questions : [05]

New Delhi : Giving an "important message", Prime minister Narendra Modi on Wednesday announced that India has successfully tested its first anti satellite missile system, code – named 'Mission Shakti'. "India has entered its name as an elite space power. An anti-satellite weapon ASAT, successfully targeted a live satellite on a low earth orbit (LEO)," P.M. Modi said.

The Prime Minister also stated that shooting down a LEO satellite is a rare achievement and was completed successfully within three minutes of launch. The mission was led by the Defense Research and Development Organisation (DRDO), aimed at

strengthening India's overall security.

The LEO satellite was orbiting at an altitude of 300 km. P.M. Modi said.

The Prime Minister also said that India's action was not directed against any country and no international laws or treaties were breached. The mission was highly complex one and was conducted at extremely high speed with remarkable precision, P.M. Modi said. It shows outstanding scientists and the success of our space programme, headed.

Questions :

41. What is this news Clip about ?
42. Why is the Mission Shakti considered as a rare achievement ?
43. Who led the Mission Shakti ? Why ?
44. At what height was the LEO satellite orbiting ?
45. How was the mission, according to P.M. ?

◆ Read the stanzas and answer the questions : [06]

Where words come out from the depth of truth
Where tireless Striving stretches its arms towards
perfection

Where the clear stream of reason has not lost its
way

Into the dreary desert sand of dead habit

Where the mind is led forward by Thee

Into ever-widening thought and action

Into that heaven of freedom, my father, let my
country awake.

Questions :

46. Name the qualities the poet wishes to see in his countrymen.
47. Who referred to as "Thee" and "my Father" ?
48. What does the poet refer by 'dead habit' ?

Return the heaven's greeting

In robes of white

Bathed in golden light

Where earth and sky are meeting.

And the mountain dews

And mellow hues

Paint her cheeks with fairy fingers

Questions :

49. What does the Queen of Himalaya wear ?
50. How does the nature paint the cheeks of Kangchenjunga ?
51. Write two pairs of rhyming words from the above stanza.

SECTION :- D

◆ Do as directed : [4]

52. Bhakti saw an accident at the crossroads. The driver drove the bus carrying school children very fast. She called the ambulance for help quickly. Start like this : An accident was seen
53. A National park had a defined boundary, through which no person could get into without permission. The visitors could observe the park by vehicle which routed through defined trails. Start like this : A National Park has a

54. Render the following dialogue into indirect speech : [03]

"Let's visit the science exhibition", said Rajvi.

"What a good suggestion ! We'll surely go", said Dhyey.

"Thank you."

"Is it worth-visiting ?"

"Certainly."

◆ Complete the sentences choosing the correct option : [05]

55. Soniya studies so seriously

(Expressing result)

- (A) as she misses to watch her favourite TV serial.
- (B) that she forgets to have her breakfast.
- (C) that she could forget to invite me.
- (D) as her brother does.

56. Wear such a T - shirt (Talking about thing in relation to something)

- (A) as is printed.
- (B) which is attractive.
- (C) so you can be easily identified.
- (D) A & B

57. Mihir counts the currency notes (Expressing the manner of action)

- (A) as if he were a cashier.
- (B) as fast as a banker.
- (C) as a cashier does.
- (D) as he is a money lender.

58. When I was young, (Expressing habitual action in the past)

- (A) I used to bunk the class.
- (B) I protected the tree near by his home.
- (C) I stood first in the running race.
- (D) I was punished by my teacher.

59. Dharm will either (Expressing alternative choice)

- (A) go to circus or to the cinema house.
- (B) like his gift than his suggestion.
- (C) enjoy Kathiyavadi dish rather than Punjabi dish.
- (D) accept or reject his friend's proposal.

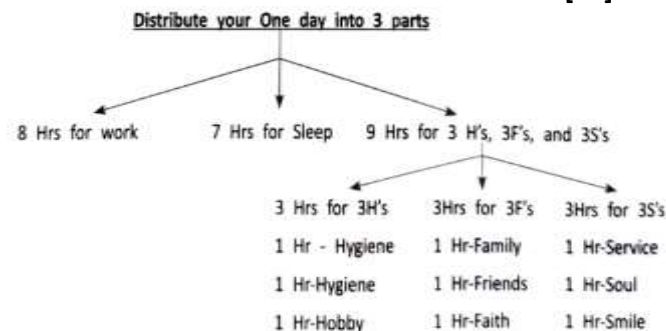
60. Combine the following sentences to make a meaningful sentence : [03]

The cheque did not get cleared. The cheque was drawn to be in favour of her friend. Smita had insufficient balance in her bank account.

61. to 64 - Complete the passage choosing the correct option from the brackets : [04]

His presence is always a cause of(irritate, irritation, irritated) to her. It is because he has insulted her several times without (any, some, every) reason. She makes herself (take, to take, took) any responsibility without his help. She is now able to handle (a, an, the) worst situation.

65. Study the following tree diagram and describe it in about 80 words : [05]

66. Write a Paragraph in about 150 words using the key words : [08]

Women Empowerment :

(Points : What is women empowerment ? - problem with women empowerment - remedies for the upliftment of women - role of family in women empowerment - government's efforts for the progress of women - things still need to do for women empowerment)

OR

Importance of Forests :

(Points : different types of stress - benefits of trees : water scarcity/oxygen /global/day today life/cutting of trees duty of government-role of common men)

OR

Stress management :

(Points : What is stress ? - raise mental capacity - rational decision - avoid over thinking - develop positivity - believe in 'I can' - practice meditation)

67. You are invited to speak on Importance of Yoga.

Draft a speech in about 100 words : [06]

(Points : What is yoga ? a holistic exercise, physical development, mental development, spiritual development, gives long and healthy life)

OR

Dhyey Prajapati from 'Shantam', Block no. 10, Akashganga society, Junagadh wants to apply for the post of an accountant to the manager, KRS Health Care, Shivaji road, Pune-411002.

68. You are Mehul Prajapati from Vanganga society, Vadodara. Your PAN card provided to you is mis-spelt in name.

Mail to tininfo@nsdl.co.in. in about 100 words. [05]

OR

You visited an old-age home in your city last week. Prepare a brief report on it in about 100 words. (Points : Name - place - date - How many old persons live there - their daily routine - their problems - what you felt)

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. ENGLISH
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION :- A

♦ Write whether the sentences are True or False: [4]

1. Judicious and calibrated use of water is the need of the hour.
2. Mineral Kind is an alpine-like valley in the Sierra Mountains.
3. The red ants give out a sweet, honey-like liquid.
4. Sergeant Morris encouraged Mr White to make a wish from the Monkey's Paw.

♦ Find and write the nearest meanings: [3]

5. frustrated : excited, annoyed, exhilarated, elated
6. yelled: cried, shouted, laughed, moaned
7. equivalent: different, unequal, same, unlike

♦ Select the most appropriate language-functions from the brackets and write them against the given sentences: [3]

(Showing purpose, Expressing suggestion, Showing contrast, Talking about a person in relation to something)

8. Bolt is fastest runner in the world.
9. In spite of my denial, he went to a movie.
10. You should consult the doctor soon in this case.

♦ Select and write the most appropriate responses : [4]

11. Akshay: Didn't you attend the lecture till end?

Chintan (Giving reason)

- (A) Perhaps you have some wrong information
- (B) Who told you?
- (C) Yes, I had left before it started.
- (D) Yes, I had an urgent call from my home.

12. Student: What should I do next, sir?

Lab Teacher: (Giving Instruction)

- (A) Take the measurement first.
- (B) You should take the measurement first.
- (C) Don't ask me anything in this regard.
- (D) Wait, I will come to you soon.

13. Rahul : How does Anaya sing?

Vinanti: (Supposition)

- (A) She sings like an accomplished singer.
- (B) She sings very nicely.
- (C) She sings as if she were Neha Kakkar.
- (D) She sings quite melodiously.

14. Ankur: They have lost everything in this flood.

Vandita : (Expressing contrast)

- (A) However, they have not lost their courage.
- (B) Yes, it's a great havoc.
- (C) It's a great tragedy.
- (D) I feel greatly sorry for them.

♦ Select and write the most appropriate questions to get the underlined words/phrases as their answers: [4]

15. Walt was a complex man.

(A) What kind of man was Walt?

(B) What was Walt?

(C) Who was a complex man?

(D) Was Walt a complex man?

16. The United States is in the northern hemisphere.

(A) What is the United States?

(B) How is the United States?

(C) Where is the United States?

(D) In which hemisphere is the United States ?

17. Interested candidates must get their names registered.

(A) When must interested candidates get their names registered?

(B) What must interested candidates do?

(C) Who must get their names registered?

(D) Why must interested candidates get their names registered?

18. They are an overworked, misunderstood class.

(A) Who are they?

(B) What is their class?

(C) What class are they?

(D) How are they?

SECTION :- B

♦ Read the extracts and answer the questions:[12]

Walt studied cartooning in Chicago, and then started a little animated-cartoon company in Kansas City that flopped. I was in Los Angeles when Walt, just 21, decided to try his luck in Hollywood. I met him at the station. He was carrying a cheap suitcase that contained all of his belongings. We borrowed \$ 500 from an uncle and Walt started a cartoon series called Alice in Cartoonland.

19. Where did Walt start a little animated-cartoon company?

20. Why did Walt borrow some money from an uncle?

My brother and I were at a very young, impressionable age when our father married a second time. He would often arrogantly parade into the house with his new wife. Mother was helpless. There was nothing she could do about it, but Nani fought with her, and scooped the two of us into her arms and brought us into her house, saying, "You want to rot here, do so... But I am not letting my grandchildren stay here to get thrashed by their stepmother."

21. What does the term 'Impressionable' in this passage suggest?

22. What was Nani's firm decision when their son-in-law got remarried?

Even large animals like tigers and elephants live in fear of them. Often if a python unable to move after swallowing his dinner, happens to be in the path of the marching line, then these creatures eat both the python and the animal in its stomach. The villagers of Africa tell stories about babies who have been eaten by ants and these stories may be true, When an army of the driver ants enters a house, the people flee into the forest and stay there until the ants have passed. When the people come back, they find that every insect and spider in the house has been cleared away.

23. What is the benefit of driver ants to the villagers?

24. What happen with the arrival of driver ants?

All the machinery of the system has been set in motion. Above the complaint and din of the protest from the workers is heard the voice of authority.

"Friends" It says, "fellow workmen, patriots", your country is in danger! There are foes on all sides of us. There is nothing between us and our enemies except the Pacific ocean and the Atlantic ocean.

25. The complaints and protest go unheard? How?

26. How are the workers frightened?

Headache has become such a confirmed habit that a huge trade has developed in providing a cure for it. Some people feel lost unless they carry a tube of some headache remedy in their pockets all the time, and opticians give glasses guaranteed to relieve headache. These are instances to show that mankind easily begins to believe in its myths

27. Why has the trade developed in providing a cure for headache ?

28. Give an example that shows people's myths.

The workers know they have no enemies except their masters. They know that their citizenship papers are no warrant for the safety of their wives and children. They know that honest sweat, persistent toil and years of struggle bring them nothing on to worth fighting for. Yet, deep down in their foolish hearts they believe they a country. Oh blind vanity of slaves!

29. They know that honest sweat, continuous toil and years of struggle bring them nothing on to worth fighting for.

(Replace the underlined word with a word from the passage.)

30. Rewrite the correct sentence:

- The workers know that their only enemies are their masters.
- The workers know that their enemies are other than their masters.
- The workers know that their masters can never be their enemies.

31. Write any one short note on the questions: [3]

The Techniques to Reduce Stress

- What are the different techniques to reduce stress?
- What is the first technique? How it works?
- What are the benefits of the first technique?
- What is the second technique? How it works?
- What are the benefits of the second technique?

- Why should we do mental exercise regularly?

The Driver Ants

- Why are these ants called 'Driver Ants'?
- Are they completely blind?
- Which large animals live in fear of Driver Ants?
- When do the people flee into the forest?
- How long do they stay in the forest?
- What do they find after coming back from the forest?

✦ Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets: [3]

(tensed, breathe, nervous system, cerebrospinal fluid)

When we 32, there is a microscopic movement of the cranial bones which in turn allows the 33 to move freely through the spinal column and the skull. When 34 or upset and don't breathe deeply enough, this can result in bones in the skull becoming slightly stuck together so that the fluid cannot circulate properly. the skull becoming slightly stuck together so that the fluid cannot circulate properly.

SECTION :- C

✦ Read the passage and answer the questions: [5]

There was once a king. If anyone committed a serious crime in the kingdom the king did not condemn (give punishment) him to death. Instead, the criminal would be taken to a large arena (a place for public events). All the people would come to see the show. In the arena there were two doors. Behind one door, there was a fierce and hungry tiger. Behind the other, there was a beautiful young girl. The man would not know which door was which. He would have to choose one of the two doors. If he chose well, he had to marry the girl. If he chose badly...the tiger would eat him.

The king had a very beautiful daughter. One day he found out that she had fallen in love with a poor young soldier in his army. The king was very angry. The soldier was arrested and taken to the arena. The princess knew which door concealed (hid) the tiger and which one concealed the beautiful girl. However, she was a very jealous princess and did not want soldier to marry the girl behind the door. Neither did she want to see her lover killed by the tiger.

- What punishment was not given for a serious crime in the kingdom?
- What was the arrangement for punishment in the arena?
- When was the king very angry?
- What was the confusion for the princess?
- Pick out the words from the passage which mean :
(i) the other option/alternative (ii) fearful of being displaced

40. Read the following passage and write its summary.

Suggest a suitable title to it: [5]

Before the final game, life was ordinary, daily routine. Each day I woke up with a mental list of tasks I had to complete before the end of the day. May life wasn't too complicated class, soccer (football) practice,

studying and sleep. Often I returned home from soccer field after heavy practice to study until the early hours of the morning.

Having acclimatized well to my daily routine. I never imagined it would be altered. However, my life changed the day on the final game. It was the last game of the tournament, and winner would achieve 'championship'. My team has been under vigorous physical training for the past four years in anticipation of this day. But emotionally we were ready as well. I was ready. I entered the game with the mindset that the title was in our hands. We deserved it because our desire to win was great!

◆ **Read the news-clipping and answer the questions given below:** [5]

Unseasonal rains impact power demand this summer

Power consumption dipped to 134.20 BU in May 2023 from 135.15 BU in the same month last year
June 12, 2023, New Delhi

Peak power demand met or the highest supply of electricity touched an all-time high of 223.23 GW on June 9, showing the waning impact of unseasonal rains on consumption, government data showed.

The power ministry had estimated that the peak power demand to touch 229 GW during this summer in April only. The unseasonal rains affected the demand and brought down temperature during summer, resulting in fewer use of cooling appliances like air conditioners which guzzle electricity, experts say. The power ministry had in advance asked all imported coal-based power plants to run at full capacity from March 16, 2023 to June 15, 2023 to meet any unprecedented rise in demand and consumption of electricity in the country.

The government data shows that peak power demand met was 215.97 GW in April and 221.34 GW in May this year. The consumption of power dipped in March and remained almost flat in April this year. Power consumption dipped to 126.82 billion units (BU) in March this year from 128.47 BU in the same month a year ago. It was almost flat at 132.15 BU in April 2023 compared to 132.02 BU in the same month last year. Consumption of power again dipped to 134.20 BU in May 2023 from 135.15 BU in the same month last year.

41. What is this report about?

42. What affected the demand of power supply?

43. Mention the chief reason for less power demand

44. What had all imported coal-based power plants been asked to do? Why?

45. What is the full form of BU in this report?

◆ **Read the stanzas and answer the questions given below:**

[6]

And the Himalaya's Queen,
Calm and serene.

Returns the heaven's greeting
in robes of white,

Bathed in golden light

Where earth and sky are meeting.

46. Which adjectives are used for the Kanchenjunga?

47. Which clothes does Kanchenjunga wear?

48. Pick out two pairs of rhyming words from the above stanza.

In other days I used to be

A poet through whose pen

Innumerable songs would come

To win the hearts of men;

But now through new-got knowledge

Which I had not had so long

I have ceased to be the poet

And have learned to be the song

49. What was the narrator in his bygone days? What did he do at that time?

50. What was the poet's new-got knowledge?

51. What did the poet's songs do?

SECTION :- D

◆ **Do as directed :** [4]

52. Sanjana requests you to look at the picture. What do you notice? Isn't it funny ?

There is a monkey who has a newspaper in his hand and is reading it.

Start like this: Sanjana requested...

53. Some ants keep other ants as slaves. Their slaves are taken from a type of black ant. When the red ants want slaves, they ambush the nests of the black ants and abduct some of their eggs.

Start like this: Other ants are kept...

54. Render the dialogue into Indirect Speech: [3]

Manan: Hey, buddy. Did you watch the IPL match yesterday?

Shreyansh: Yes, I am cricket buff, you know? This time our team will make the Kangaroos follow on. The win is ours!

◆ **Complete the sentences choosing the correct options:** [5]

55. Arya will either..... (Expressing alternative choice)

(A) like to watch a cricket match.

(B) leave the school rather than working in a lab.

(C) accept the proposal or reject it immediately.

(D) prefer to help her mother in the kitchen.

56. The clerk behaves (Making supposition)

(A) as if he were a manager

(B) as if he was a manager

(C) as if he is a manager

(D) as if he should be a manager

57. Mr Pancholi is such a helpful person..... (Showing result)

(A) as is ever ready to help others

(B) as never refuses to help others

(C) that he is ever ready to help others

(D) that he never help others

58.I would surely have attended the party. (Expressing condition in past)

(A) Had I invited her

(B) If she invites me

(C) If she has invited me

(D) If she had invited me

59. he missed the bus. (Expressing contrast)
(A) Since he ran fast (B) But he ran fast
(C) Though he ran fast (D) However he ran fast

60. Combine the following sentences to make a meaningful sentence: [3]

Mr Joseph was a principal in a primary school. The school was in Anand district. He was pious, kind and helpful. Many students and parents appreciated him for his work.

◆ Complete the passage choosing the correct options from the brackets: [4]

Sport is 61 (a, an, the) integral part of a healthy life. It is one way 62 (by, with, at) which we amuse ourselves, compete with each other 63 (and, but, or) stay fit. Among the various sports such as hockey, football and tennis, cricket appears to be 64 (much, more, some) appealing national entertainment today.

SECTION :- E

65. Here is a page of the diary of a well-known athlete. Read the details and write a paragraph on it in about 80 words: [5]

July 7, 2023, Friday		
No.	Event	Time
1.	Coaching	7.00 am.
2.	Snacks and tea	9.00 a.m.
3.	Inauguration of a sports meet	9.30 am.
4.	Attending a seminar	10.30 a.m.
5.	Lunch	12.30 p.m.
6.	Press conference	3.30 p.m.
7.	Practice	5.30 p.m.
8.	Visiting a club	7.30 onwards

66. Write a Paragraph in about 150 words using the key words: [8]
Positive Attitude

(Points: current age of hurry and worry-steps taken to remove stress - developing positive attitude towards life-teaches to keep balance in ups and downs-nourish courage, flexibility - adaptiveness, acceptance - key to happiness)

My Favourite Cartoon Character

(Points: name of the show-main character-theme/story-special features of the character that attract you)

OR

Say No to Junk Food

(Points: makes us lazy-obese-disease-prone - makes us dull - lack of concentration-poor in studies)

67. Shravan Trivedi from 6. Urjanagar. Ahmedabad wants to apply at Surya Builders, Naroda. Ahmedabad for the post of an accountant. Write an application on his behalf. [6]

OR

In the school assembly hall, you are going to deliver a speech on cleanliness. Draft a speech using the given points in about 100 words:

(Points: undertaken campaign-cleanliness in village-places to clean - making surroundings hygienic-sprinkling insecticides-placing garbage bins - bringing about awareness among people by putting up signboards, etc.)

68. Madhuben Patel (madhuben_patel@2mail.com) writes an e-mail to Ahmedabad Municipal Corporation (complaint_amc@ymail.com) complaining about the insufficient roadlights in her locality. Draft an e-mail on her behalf. [5]

OR

Write a report on how your school celebrated 'Environment Day' in about 100 words :

(Points: June 5-World Environment Day-person/guest presided over-activities carried out-speeches delivered-constructive and viable suggestions-conclusion)

ALL THE BEST

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. ENGLISH
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

SECTION :- A

◆Write whether the sentences are true or false : [04]

1. Helen Keller gave the speech at Carnegie Hall on January 5, 1916.
2. Walt's idea of starting an amusement park seemed to be a silly idea.
3. Nana's son-in-law got remarried.
4. The first step to install love is to close one's heart.

◆ Find and write the nearest meanings : [03]

5. Vow: forgive – oath – promise – assure
6. Survive: strengthen – exist – remember – tribute
7. Gaped: muted – stammered – staggered – panted

◆Select the most appropriate language functions from the brackets and write them against the given sentences : [03]

- (habitual action in past, comparing, showing contrast, suggestion)
8. Kundan was one of the cleverest students in my school.
 9. I used to get up early when I had to appear in school exam.
 10. You should go to a doctor to take treatment of your illness.

◆Select the most appropriate responses : [04]

11 . Crimson: How rudely Jenifer speaks!

Joe: (making supposition)

- (a) He behaves like the president.
- (b) He behaves as if he were the president.
- (c) He behaves if he were the president.
- (d) Sometimes he behaves strangely.

12. Liza: Mr. Mehta's temperature is quite hot to deal with. Don't you think so?

Sara: (indicating contrast)

- (a) I think, you're wrong in your opinion.
- (b) His temperature is too hot to deal with.
- (c) However hot his temperature is, he is noble at heart.
- (d) In spite of his temperature is hot, he is soft at heart.

13. Bravo: who could you manage to repair this fan?

Chris: (past habit)

- (a) It started working as soon as I touched it.
- (b) I know how to repair it.
- (c) I used to repair many apparatus in my college days.
- (d) It's not a difficult job for me.

14. Joe: what do you think about Zara?

Joseph: (showing result)

- (a) She is a good student so that she can get failed.
- (b) She is very dull student.

- (c) She is so active that she can get the desired marks.

- (d) She is dull enough to pass the exam.

◆Select the most appropriate questions to get the underlined words/phrases as their answers [04]

15. Kishor went to his friend to borrow a book.

- (a) What did Kishor do?
- (b) Why did Kishor go to his friend?
- (c) Where did Kishor go to borrow a book?
- (d) Why does Kishor go to his friend?

16 . Neha reads a story book daily.

- (a) What does Neha read daily?
- (b) How does Neha read daily?
- (c) Whom did Neha read daily?
- (d) Who reads a story book?

17. I have taught English.

- (a) Who has taught English?
- (b) What have I taught?
- (c) When have I taught English?
- (d) What have you taken just now?

18. A dark river flows into the dark cave.

- (a) Where is a dark river flowing?
- (b) Where did a dark river flow?
- (c) Where does a dark river flow?
- (d) What is flowing into the dark river?

SECTION :- B

◆Read the extracts and answer the questions : [12]

It is important for all of us to think in terms of first reducing our emissions of CO₂ or carbon footprints. The carbon footprint is a subset of the ecological footprint. A carbon footprint is the total set of greenhouse gas emissions caused by an organization, event, product or person. Greenhouse gases can be emitted through transport, land clearance, and the production and consumption of food, manufactured goods, material, wood, roads, buildings and services.

19. What is the carbon footprint?

20. How are greenhouse gases produced?

The son, who pleads headache, may want to keep away not only his friends and officers but would like his wife not to press him too much to fulfill his promise to take her out; the little man who pleads headache has definitely skipped his homework, and would like the tutor to be sent away. As I have already said, it will not do at all to be bluntly truthful on all occasions.

21. How is headache used by a son and a child?

22. What is suggested by the writer?

If you look at what you actually are and understand it, then that very understanding there is a transformation. So freedom lies, not in trying to become something different, nor in doing whatever you happen to feel like doing, nor in following the authority of tradition of your parents, of your teachers, but in understanding what you are from moment to moment.

23. What is transformation, according to the writer?

24. What does freedom lie in?

Your parents, your teachers and your own desires want you to be identified with something or other in order to be happy, secure. But to be intelligent, must you not break through all the influences that enslave and crush you?

25. What do our parents, teachers and own desires want us to be?

26. What is required to be intelligent?

About the age of 9, she was auctioned off to an Englishman named John Nealy. The Nealys understood very little of her Dutch jargon and as a result, she was often brutally punished for no real reason.

27. What happened with Sojourner at the age of 9?

28. Why was Sojourner Truth brutally punished?

Eventually Nealy sold her to a fisherman who owned a tavern in Kingston, NY. Here she acquired the idiomatic expressions which came to mark her speech.

29. Who purchased her from Nealy?

30. What did Sojourner Truth acquire at the fisherman's house?

◆ **Write any one short note. [03]**

31. The green and renewable resources

(Saving energy - role of NGOs - to save paper - electricity government)

OR

Walt's journey from 'horse to mouse'.

(complex man - first money - company - Hollywood Oswald - Mickey)

◆ **Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets : (Question no. 32 to 34) [03]**

(gloomy, encounter, conquer, extravagance)

Aryan is rally a very industrious person. No one will find him sitting(32)..... He is always ready to (33)..... with any tough situation. He does not believe in(34).....

SECTION :- C

◆ **Read the Passages and answer the questions. [05]**

40. My heart stood still. It dawned on me that success was within the reach. And at 1:07 p.m. on 23rd May 1984, I stood on top of Everest, the first Indian woman to have done so.

Questions:

35. How long ago did this event take place ?

36. Why did the narrator's heart stand still?

37. Which matter is pride for the narrator ?

There is the greatest difference in the world between conquering by power and conquering by kindness. The former is like building a dam across a stream of water. It may stop its flow for a little while, but presently the dam will give way, and then the stream will rush on with more force and fury than ever. Conquering by power is like changing a lion; conquering by kindness keeps the lion from doing harm, by changing his nature and turning him into a lamb.

Questions:

38. What is the result of conquering by kindness ?

39. What is the result of conquering by power ?

Someone took a sketch book and a pencil and started sketching beautiful wooden house of the village.

◆ **Read the following passage and write its summary.**

Give a suitable title to it. [5]

40. Body language is an integral (fundamental) part of the selection criteria at a job interview. A candidate may not be aware that there is someone among the interview panel who is studying his/her body language. Body language is read by observing the body posture (pose), the eye movements and the rhythm of breathing. One of the skills a human resource manager should possess is the ability to read the body language. This would help him while conducting interviews or imparting training to employees. Reading body language is a skill that could be acquired through training and practice.

• **Read the news clipping and answer the questions : [05]**

New Delhi : Giving an "important message", Prime minister Narendra Modi on Wednesday announced that India has successfully tested its first anti satellite missile system, code – named 'Mission Shakti'. "India has entered its name as an elite space power. An anti-satellite weapon ASAT, successfully targeted a live satellite on a low earth orbit (LEO)," P.M. Modi said.

The Prime Minister also stated that shooting down a LEO satellite is a rare achievement and was Completed successfully within three minutes of launch. The mission was led by the Defense Research and Development Organisation (DRDO), aimed at strengthening India's overall security. The LEO satellite was orbiting at an altitude of 300 km. P.M. Modi said.

The Prime Minister also said that India's action was not directed against any country and no international laws or treaties were breached. The mission was highly complex one and was conducted at extremely high speed with remarkable precision, P.M. Modi said. It shows outstanding scientists and the success of our space programme, headed.

Questions :

41. What is this news Clip about ?

42. Why is the Mission Shakti considered as a rare achievement ?

43. Who led the Mission Shakti ? Why ?

44. At what height was the LEO satellite orbiting ?
45. How was the mission, according to P.M. ?

◆ **Read the stanzas and answer the questions : [06]**

Where words come out from the depth of truth
Where tireless Striving stretches its arms towards
perfection

Where the clear stream of reason has not lost its way
Into the dreary desert sand of dead habit
Where the mind is led forward by Thee
Into ever-widening thought and action
Into that heaven of freedom, my father, let my
country awake.

46. Name the qualities the poet wishes to see in his countrymen.
47. Who referred to as "Thee" and "my Father" ?
48. What does the poet refer by 'dead habit' ?

Return the heaven's greeting

In robes of white

Bathed in golden light

Where earth and sky are meeting.

And the mountain dews

And mellow hues

Paint her cheeks with fairy fingers

49. What does the Queen of Himalaya wear ?
50. How does the nature paint the cheeks of Kangchenjunga ?
51. Write two pairs of rhyming words from the above stanza.

SECTION :- D

◆ **Do as directed :** [4]

52. Bhakti saw an accident at the crossroads. The driver drove the bus carrying school children very fast. She called the ambulance for help quickly.

Start like this : An accident was seen

53. A National park had a defined boundary, through which no person could get into without permission. The visitors could observe the park by vehicle which routed through defined trails.

Start like this : A National Park has a

54. Render the following dialogue into indirect speech : [03]

"Let's visit the science exhibition", said Rajvi.

"What a good suggestion ! We'll surely go", said Dhyey.

"Thank you."

"Is it worth-visiting ?"

"Certainly."

◆ **Complete the sentences choosing the correct option :** [05]

55. When I was in the school ____ (Expressing habitual action in the past)
(A) I used to read in the library.
(B) I grew some trees.
(C) I was scolded by my mother.
(D) I broke the bench in the classroom.
56. If it rains this afternoon. ____ (Expressing condition)
(A) we will play cricket.
(B) we will not play cricket.

- (C) we will be play cricket.
(D) we will not be played cricket.

57. Shlesha is SO studious ____ (Expressing result)

- (A) as she forgets to take meal.
(B) that she forgets to take meal.
(C) that she could forget to take meal.
(D) as her sister does.

58. Sardar Patel was one of ____ (Expressing comparison)

- (A) the great leader of India.
(B) the greatest leader of India.
(C) the greatest leaders of India.
(D) a greatest leader of India.

59. If the players had played well, ____ (Condition in past)

- (A) we had won the world cup.
(B) we would win the world cup.
(C) we have won the world cup.
(D) we would have won the world cup.

60. Combine the following sentences to make a meaningful sentence : [03]

The cheque did not get cleared. The cheque was drawn to be in favour of her friend. Smita had insufficient balance in her bank account.

61. to 64 - Complete the passage choosing the correct option from the brackets : [04]

His presence is always a cause of (irritate, irritation, irritated) to her. It is because he has insulted her several times without (any, some, every) reason. She makes herself (take, to take, took) any responsibility without his help. She is now able to handle (a, an, the) worst situation.

65. Study the following tree diagram and describe it in about 80 words : [05]

the students of science (Std XII 2023 – 24)

	GROUP A				GROUP B				TOTAL
	Comp.	Guj.	San.	Total	Comp	Guj.	Sans.	Total	
Boys	65	23	08	96	91	13	102	206	302
Girls	81	32	02	115	40	33	275	348	463
Total	146	55	10	211	131	46	377	554	765

66. Pollution - A Burning Problem for our country:

(Clues: Types of pollution - reasons global warming - government attempts - population - rigid people - uneducated - effects on kids and old persons)

OR

My Favourite Cricketer - Male/Female :

(Clues: Name - country - born - city - debut batsman/bowler/all-rounder performance at domestic level at international level centuries half centuries why do you like him/her) OR

My Favourite Cartoon Series :

(Clues: Name of the show - main character co-characters creator of the show story line/theme why do you like ? Conclusion.)

★**Answer as requested** [6]

67. You are a class-representative of your class. Prepare a speech in at least 100 words on How the students should make preparation for getting more than 75 percentages in the coming Board's examination.

OR

A well-known school needs a young, experienced and talented teacher in English for the higher secondary section. Apply with your details to the Times of India, Box No: 2605, Navarangpura, Ahmedabad. AakashAgrawal, 'Abhishek', AashirvadAvenue, Ashram

Road, Ahmedabad wants to apply for the same. Apply on behalf of him.

★**Answer as requested** [5]

68. Gayatri Patel has received a damaged mobile phone. Write an E-mail complaining to Amazon for replacing or refund of it.

OR

Prepare a brief report in about 100 words on 'The Environment Day' celebrated at your school. (Clues: Day/date place chief guest guest of honour other guests speech by chief guest inspiration to plant trees protect them importance of the trees - thanks plantation in the school compound.)

"ALL THE BEST"

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

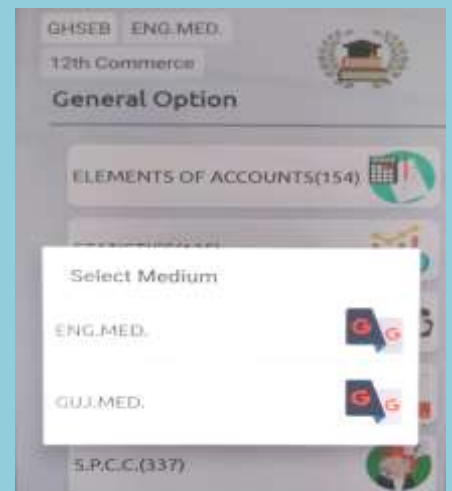
A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are two input fields: 'Mobile Number' and 'Password'. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

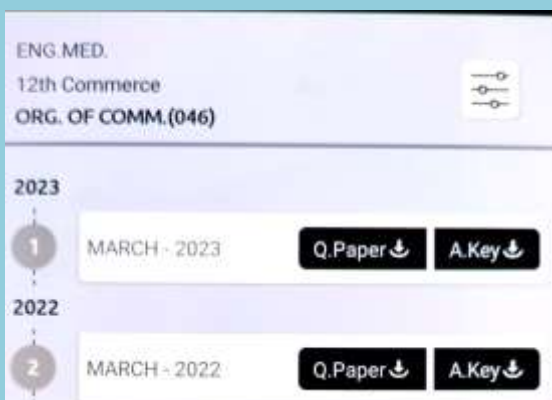
Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

Federation of Academic Association

PAPER - 1

- STD. 12TH GM
- SUB. GUJ.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A(પદ્ય આધારિત)

♦ પદ્ય - નીચેના આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [3]

1. કવિએ કોનું વચન પોતાની કવિતામાં ગોઠવ્યું છે ?

- A. મહમદ પયગંબર B. કૃષ્ણ
C. રામ D. ઇસુ ખ્રિસ્ત

2. દીકરી શેની ઊંડાઈ તાણી શકે તેમ કહે છે ?

- A. કૂવાની B. દરિયાની
C. તળાવની D. નદીની

3. કવિ ઈશ્વરને વૃક્ષમાં કયા સ્વરૂપે જુએ છે ?

- A. ફળરૂપે B. બીજરૂપે
C. ડાળરૂપે D. તેજરૂપે

♦ પદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]

4. 'ભાણી'કાવ્યનો પ્રકાર કયો છે ?
5. 'ઉર્મિલા'કાવ્યના કવિ કોણ છે ?
6. ધના ભગતની સમાધિ કયા આવેલી છે ?

♦ પદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. [4]

7. ભાણી શું માંગીને એકઠું કરે છે ?
8. વિષનો પ્યાલો કોણે આરોગ્યો ?
9. ધના ભગત હૃદયમાં શી ધારણા બાંધે છે ?
10. વરુણ દેવે નળરાજાને શું વરદાન આપ્યું ?

♦ પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 2)[6]

11. ભાણી શા માટે કરતા કરતા કપડા ધુએ છે ?
12. નળ અને દમયંતીનો પ્રસન્ન દાંપત્યપ્રેમ વર્ણવો.
13. રામબાણ કોને કોને વાગ્યા છે ? તેની શી અસરો થઈ છે ?
14. દેવોએ નળ અને દમયંતીને પ્રસન્ન થઈને ક્યાં કયા વરદાન આપ્યા ?

♦ નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 1) [4]

15. ભાણીની કરુણ પરિસ્થિતિનું વર્ણન કરો. OR
15. બાની વેદના તમારા શબ્દોમાં લખો.

વિભાગ - B(ગદ્ય આધારિત)

♦ નીચેના આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [3]

16. ભોજાએ રહેઠાણમાં શું બનાવ્યું છે ?

- A. કૂબો B. મુપડી C. વાડો D. ઘર

17. મણિલાલ જ્યારે ઘરે પહોંચ્યા ત્યારે હીરા શું કરતી હતી ?

- A. ભેંસ દોલતી હતી B. રાવજીને રમાડતી હતી
C. રસોઈ બનાવતી હતી D. કામ કરતી હતી

18. રામજી સકપાલ કોણ હતા ?

- A. બાબાસાહેબના ભાઈ B. બાબાસાહેબના મિત્ર
C. બાબાસાહેબના પિતા D. બાબાસાહેબના પુત્ર

♦ ગદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]

19. વિનોબા ભાવેનું મૂળ નામ શું હતું ?

20. 'સૌજન્યશીલ પ્રભાશંકર'પાઠનો પ્રકાર કયો છે ?

21. 'આંસુભીનો ઉજાસ'કૃતિનો પ્રકાર કયો છે ?

♦ ગદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. [4]

22. બાળપણથી જ વિનોબાનું મન કયા બે સ્થળે જવા તલસતું હતું ?
23. ભાવસિંહજીને શ્રી પ્રભાશંકર પ્રત્યે કેવું આદરમાન હતું ?
24. બ્રિટીશ મુલ્સદિઓના ક્યાં ગોળમેજી પરિષદ બોલાવી હતી ?
25. ભગવાનજીભાઈ દેવરાજના બા-બાપુને શું સમજાવી શક્યા ?

♦ ગદ્ય - પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 2)[6]

26. શાક સમારતા - સમારતા ગાંધીજીએ વિનોબાને શું કહ્યું ?
27. મેટ્રિક સુધીનો અભ્યાસ કરનાર પટ્ટણીએ કેવી કેવી ઉચ્ચ સિદ્ધિઓ મેળવી હતી ?
28. સામાજિક સમરસતાના નિર્માણમાં બાબાસાહેબનું યોગદાન જણાવો.
29. વસુધામાં કેળવણી પામેલ યુવાનોએ કેવા-કેવા કાર્યો કરવાના છે ?

♦ ગદ્ય-નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 1) [4]

30. વિનોબા ભાવેની ભુદાનયાત્રાનો પરિચય આપો.
31. 'પ્રભાશંકરમા બધા જ પ્રકારના લોકોને પ્રેમથી જીતી લેવાની તાકાત હતી' આ વિધાનની સદ્રષ્ટાંત ચર્ચા કરો.

વિભાગ - C

♦ નીચેના શબ્દોને સમાનાર્થી રૂપે સામ સામે જોડીને લખો. (કોઈ પણ ચાર) [2]

31. નમ્રતા	-	અવિનયી	-	ખમીસ
32. ભાસ	-	કુડતું	-	જંગલી
33. આભુષણ	-	વિનય	-	છાપ
34. અસહ્ય	-	અલંકાર	-	સાલસતા
35. પહેરણ	-	ખ્યાલ	-	ઘરેણાં

♦ નીચેના વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ બદલાય નહિ તે રીતે ફરીથી લખો. (કોઈ પણ ચાર) [2]

36. આજે આ કમાડ બંધ.
37. હવે તમારો પંથનિષ્કંટક થયો.
38. આપણે હળાહળ ધોળ્યું.
39. એમની બુદ્ધિપ્રતિભા તથા કાર્યશક્તિ આકર્ષક હતા.
40. એમાં સાચી રાષ્ટ્રભક્તિ હતી.

♦ નીચેના શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (કોઈ પણ ચાર) (કોઈ પણ 4) [2]

41. કોઈપણ વસ્તુનો પોતાના ઉપયોગાર્થે સ્વીકાર અને સંઘરો ન કરવો તે
42. કપડાંનો ફાટેલો ટૂકડો

43. બુદ્ધિ ઉપર ગુજારો કરનાર
44. ગિરિ (પર્વત) ને ધારણ કરનાર
45. પારકાનું હિત કરનાર

◆ **નીચેના તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ ભાષાના માન્ય અર્થ લખો.[1]**

46. ભણી 47. વેળુ

◆ **નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો (કોઈ પણ 2)[1]**

48. ભાસણ 49. દીવાળિ 50. શોષીત

◆ **નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌસમાં દર્શાવેલ સુચના પ્રમાણે લખો.(કોઈ પણ છ) [3]**

51. એમણે એ પત્રનો મને ખુબ જ સરસ જવાબ આપ્યો (નિપાત શોધીને લખો)
52. મારી પાસે બાકી રહેલી છેલ્લી પાઈ એ લઈ જશે (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય નિપાત લખો)
53. ત્યાં બાપુના એક ભાષણની ગરમાગરમ ચર્ચા ચાલ્યા કરતી હતી (વિશેષણ શોધીને લખો)
54. આ ભાષણને થઈ એક મહિનો વીતી ગયો હતો (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિશેષણ લખો)
55. મોરબીના વાઘજી ઠાકોરને લખી મંજૂરી મેળવી પ્રભાશંકરનેબોલાવ્યા (કૃદંત શોધીને લખો)
56. બ્રિટીશ રાજ્યમાં ન્યાયની ભાવના નો છે (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય કૃદંત લખો)
57. મંજૂરીનો હુકમ લખવા આજ્ઞા કરી (કૃદંત શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો)

◆ **૩ઠીપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (any 2) [2]**

58. જોખી જોખીને બોલવું
59. ઠરીઠામ બેસવું
60. કામ પાર પડવું

◆ **વાક્યોમાં કૌસમાં દર્શાવેલ સુચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો.ANY 3 [3]**

61. હું ત મને મહેમાન ગૃહે લઈ જાઉં. (લેખનરૂઢિની દ્રષ્ટીએ વાક્ય સુધારો.)
62. વૃદ્ધ પિતાની આખો પહેલા ચમકી ગઈ. (ભાષાશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સુધારીને લખો)
63. બિલાડી દીવાલ ખાવા માટે ઉપર ચઢી. (પદક્રમ અને પદસંવાદની દૃષ્ટિએ ગોઠવીને ફરી લખો)
64. દેવરાજ દબતામાં બોલ્યો. (વાક્યમાં પ્રત્યય સુધારો.)

◆ **નીચેના સંયુક્ત - સંકુલ વાક્યોને સાદા વાક્યોમાં ફેરવીને લખો.(કોઈ પણ બે) [2]**

65. એણે હજારેક વાર નિર્ણય કર્યો હશે કે ફરી આવું બનવા ન દેવું.
66. હવે નવું લઈ આવો ત્યારે મને સાથે લઈ જજો.
67. અમારો પરિવાર ધનવાન નહોતો છતાં ઘરનું વાતાવરણ કોઈ પણ સાંસ્કૃતિક દૃષ્ટિએ, સુરક્ષિત પરિવારને શોભે એવું હતું.

◆ **નીચેના સાદા વાક્યોને સંયુક્ત - સંકુલ વાક્યોમાં ફેરવીને લખો.(કોઈ પણ બે) [2]**

68. મિત્રો કોઈ અવિનય લાગે. મિત્રો મને ક્ષમા કરજો.

69. પ્રચારાર્થેજઈએ. અગાઉથી શું કહેવું તે વિચારી ન રાખવું.ભગવાન જ તમને પ્રેરણા આપશે.
70. દેવરાજ કેમ્પના સ્ટેશને ઊતર્યો. એને સૌ પહેલાં એની બાની યાદી ખાવી.

વિભાગ - D

◆ **નીચેના પાઠ્યેતરપદના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક - બે વાક્યમાં લખો. [5]**

1. રજાઓ દિવાળી તણી થઈ પૂરી, ને ઘરમહીં દહાડાઓ કેરી સ્ખલિત થઈ શાંતિ પ્રથમની વસેલાં ધંધાર્થે દૂરસુદૂર સંતાન નિજનાં જવાનાં કાલે તો, જનકજનનીને ઘરતણાં સદાનાં ગંગામાસ્વરૂપ ઘરડા ફોઈ, સહુએ લખાયેલો કર્મે વિરહ મિલને તે રજનીએ નિહાળ્યો સૌ વચ્ચે નિયત કરી બેઠો નિજ જગા ઉવેખી એને જરઠવળી વાટે સુઈ ગયાં સવારે ભાભીનું ભર્યું ઘર થઈ ગયું શાંત સઘળું બપોરે બે ભાઈ અવર ઉપડ્યા લઈ નિજની નવોઢા ભર્યાઓ પ્રિય વચન મંદ સ્મિતવતી, વળાવી બા આવી નિજ સકલ સંતાન ક્રમશઃ ગૃહવ્યાપી જોયો વિરહ, પડી બેસી પગથિયે

પ્રશ્નો:

71. દિવાળીની રજાઓ પૂરી થતાં ઘરમાં કેવું વાતાવરણ થઈ ગયું ?
72. જવાની આગલી રાત્રે ભેગા થયેલા કુટુંબીઓ વચ્ચે કોણ આવીને બેસી ગયું ? તેના પ્રત્યે ઘરના બધા કેવી રીતે વર્તે છે?
73. સવારે ભાઈ વિદાય થતાં ઘરની અડધી વસ્તી ગઈ એમ બા શા માટે કહે છે ?
74. બીજા બે ભાઈઓની પત્નીઓ માટે બા એ કયું વિશેષણ વાપર્યું છે ? શા માટે ?
75. કાવ્યનું યોગ્ય શીર્ષક આપો.

◆ **નીચેના પાઠ્યેતર ગદ્ય ખંડને આધારે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક - બે વાક્યોમાં લખો. [5]**

1. "લોકતંત્રના અનેક આધારો છે. એ બધામાં એક મુખ્ય અને મહત્વનો આધાર હોય તો તે પ્રત્યેક વ્યક્તિએ વિશાળલોકસમુદાયના હિતમાં પોતાના અંગત સ્વાર્થ અને લાભ મેળવવાની દૃષ્ટિને જતી કરવી તે છે, જો આપણે આપણા સમગ્રઈતિહાસના વિશાળ ફલકનું ઊડતી નજરે અવલોકન કરીશું તો ચે એ જણાયા વિના નહિ રહે કે આપણા દેશમાં સારાનરસાનોવિચાર કર્યા વિના બીજાના હિતના ભોગે સ્વાર્થ સાધવાની વૃત્તિએ હંમેશાં સર્વનાશ નોતર્યો છે. આજે પણ આપણે શું જોઈએછીએ? નાના-મોટા અમલદારો પોતાની જવાબદારી પ્રત્યે બેપરવાઈથી વર્તે છે. જ્યાં જુઓ ત્યાં ઓછું કામ કરવાની ભાવના છે.કેળવણી પામેલા લોકોમાં પણ બીજાનું હિત વિચારવાની ભાવના ક્યાં દેખાય છે? આ બધું આખરે આપણને ક્યાં દોરી જશે?

આપણે ત્યાં લોકોનું રાજ્ય સ્થપાયું છે, પણ એને માટેનો મજબૂત પાયો નખાયો નથી, એ એક વિવાદથી પર એવું સત્ય છે."

- પૂ. સુખલાલજી

પ્રશ્નો.

76. લોકતંત્રનો મહત્વનો, મુખ્ય આધાર કયો છે?
77. કઈ વૃત્તિએ આપણા દેશમાં સર્વનાશ નોતર્યો છે?
78. અમલદારશાહીમાં કઈ ભાવના જોવા મળે છે ?
79. આપણા દેશ માટે વિવાદથી પર એવું કયું સત્ય લેખક બતાવે છે?
80. ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

◆ નીચેના ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. [5]

81. “મેં નાનપણ થી જોયું છે કે સત્ય બોલવું, સત્યની ઘોષણા કરવી અને સત્ય શોધવું એ મનુષ્યને માટે સહજ છે, સ્વાભાવિક છે. સત્ય નિષ્ઠા ખરું જોતા કેળવવી પડતી નથી. સમાજ અને ખાસ કરીને મા-બાપો બાળકોમાં જાણ્યે-અજાણ્યે અસત્ય નિષ્ઠાઉપજાવે છે, કેળવે છે. એ અસત્યનિષ્ઠા દ્રઢમૂળ થયા પછી જ્યારે માણસ પસ્તાય છે ત્યારે માણસને મૂળ સ્વાભાવિક સ્થિતિ પર આવવા માટે પ્રયત્ન કરવો પડે છે : અસત્યનિષ્ઠા ઉતારવાનો ! એમાં જો ફાવ્યો તો સત્યનિષ્ઠા એની મેળે પ્રગટ થાય છે, કેમ કે એ પહેલેથી ત્યાં હતી જ . નાના બાળકો જેવું જુએ છે, સમજે છે અને ઈચ્છે છે તેવું સીધેસીધું પોતાને આવડે તેવી ભાષામાં બોલીજાય છે. એ આગળ જતા અગવડ રૂપ જણાય, ત્યાં મૂંઝાય છે. કેટલાક બાળકો તો ઘણું મૂંઝાયા છતાં એમને સત્યને બદલે બીજું કહેવું એ સુઝતું નથી- અરે, સત્યની માંગણી થાય ત્યારે મૂંગા બેસી જવું અને બચી જવું એ પણ એમને માટે અશક્ય છે. કોઈ તાંત્રિક મંત્ર બોલે અને સાપ લાચારીથી પોતાના દરમાંથી બહાર આવે, કેમન આવે, આવ્યા વગર રહે જ નહિ, તેવી રીતે માનસ સત્યની માંગણી આગળ સ્વાભાવિક રીતે મંત્રમુગ્ધ થઈ જેમતેમ સત્યનો એકરાર કરી બેસે છે. એ બળ છે સત્યનું અને અખંડ સત્યવ્રત પાળીને સત્યમૂર્તિ થયેલ મૂર્તિનું.”

◆ નીચેના ગદ્યખંડને કાળકથન રીતી પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી કરીથી લખો. [5]

82. જ્યારે જન્મટીપ ની સજા માણસને ધીમે ધીમે ખતમ કરે છે. હું તમારી સાથે સમંત નથી થયો. દેહાંત દંડ માણસને તત્કાળ ખતમ કરે છે. યજમાન બેન્કરે પોતાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો. જન્મટીપ કરતા મૃત્યુ દંડ વધુ નૈતિક અને માનવતાભરી સજા છે. મને એવું લાગે છે કે અન્ય સજાઓ કરતા દેહાંતદંડની સજા વધારે સારી છે.

વિભાગ - D

◆ નીચેની વિગત આધારે અરજી લેખન કરો. [5]

83. ગુજરાત શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર દ્વારા ગુજરાતની ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓ માટે સુંદર હસ્તાક્ષરસ્પર્ધાઓજવામાં આવી છે. એ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે બોર્ડના અધ્યક્ષને પત્ર લખો.

◆ નીચે આપેલ સુચના મુજબ રૂપાંતર કરો. [5]

84. કેટલાક મનુષ્યો નિત્ય યુવાન હોય છે. દેહવૃદ્ધિ થાય, છતાં એમનો ઉત્સાહી આત્મા તો સદાયે યૌવનથી થનગની રહ્યો હોય છે, ને શક્તિ લાવારસની પેઠે ધૂમાધૂમ કરી રહી હોય છે. એમની ઈચ્છાશક્તિ અદમ્ય હોય છે ને આદર્શ મહાન હોય છે. જગત જેવું છે તેવું કદી એમને સંતોષ આપી શકતું નથી.

અથવા

84. નીચે આપેલ શબ્દ્યાદી નો ઉપયોગ કરી 80 શબ્દોમાં

ભાવાત્મક ગદ્ય લખો.

‘ભૃષ્ટાચાર’વિશે ભાવાત્મક ગદ્યમાં લખો.

શબ્દ્યાદી : જૂનો રોગ - અપ્રામાણિકતા - લાંચરુશવત - સામાજિક જીવન પર નસર - રાજકારણીઓ - દરેક ક્ષેત્રમાં વ્યાપકતા - લાચારી - નિષ્ઠિયતા - નીતિમતાનો નભાવ - ભૃષ્ટાચાર એ જ સદાચાર

85. નીચે આપેલ વિગતો પરથી આશરે 250

શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (કોઈપણ એક) (કોઈપણ 1) [10]

1. ખરાબ કરવાની કળા...

[મુદ્દા: 1. પ્રસ્તાવના 2. શ્રી રામનારાયણ પાઠકનો પ્રસિદ્ધ લેખ 3. ખરાબ કરવાની કળાનાં ક્ષેત્રો, અને ઉદાહરણો 4. સૌંદર્ય દ્રષ્ટિના અભાવનું પ્રતિબિંબ 5. ઉપસંહાર]

2. ચડે પડે જીલ વડે જ માનવી

[મુદ્દા: 1. જીલ વડે ચડતી 2. જીલ વડે પડતી 3. આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધોમાં જીલને મહત્વ 4.

વસ્તુત્વકળાના ફાયદા 5. આધ્યાત્મિક પ્રગતિ 6. જીલ સાથે સ્વાસ્થ્યનો સંબંધ 7. ક્ષણિક અપવાદો]

3. લોકો ઉત્સવપ્રિય હોય છે...

[મુદ્દા: 1. ભારતની ઉત્સવપ્રિય જનતા 2. ઉત્સવો-તહેવારોના પ્રકારો 3. તહેવારો અને ઉત્સવોની ઉપકારકતા 4. તહેવારોનું વિસરાતું જતું મૂલ્ય 5. મૂલ્ય પ્રસ્થાપનની જવાબદારી કોની?]

Federation of Academic Association

PAPER - 2

- STD. 12TH GM
- SUB. GUJ.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A (પદ્ય આધારિત)

♦ પદ્ય - નીચેના આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [3]

1. દીકરી શું વાંચી શકે છે તેમ કહે છે ?

- A. નશીબ B. હસ્તરેખા C. ચોપડી D. કાગળ

2. શ્રીહરિ ક્યાં વ્યાપેલા છે?

- A. બ્રહ્માંડમાં B. હૃદયમાં C. ધરતી પર D. પ્રકૃતિમાં

3. ડાહજનોનો ચુકાદો કોણે સાંભળ્યો ?

- A. રાજાએ B. તેનાં ઘરના સભ્યોએ
C. ઓલિયાએ D. તેનાં પતિએ

♦ પદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]

4. 'લવના અબોલા' કાવ્યનો પ્રકાર કયો છે ?

5. 'પથ્થર થરથર ધ્રુજે' કાવ્યના કવિ કોણ છે ?

6. 'રામબાણ' કાવ્યના કવિ કોણ છે ?

♦ પદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. [4]

7. નાયિકાએ શેનું આંધણ મેલ્યું છે ?

8. ગામના સજ્જનોએ શો ન્યાય કર્યો?

9. રાણાજીએ કોની ઉપર ક્રોધ કર્યો?

10. પોતાને વનમાં જવા માટે લક્ષ્મણ ઉર્મિલાને કયું કારણ બતાવે છે ?

♦ પદ્ય - પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (any 3) [6]

11. 'કાચના કમાડ' શબ્દ દ્વારા નાયિકાની શી વેદના પ્રગટી છે ?

12. ઓલિયાની માનવતા દર્શાવો.

13. કાળરૂપી કુહાડીએ કેવી પરિસ્થિતિ સર્જી છે?

14. છેલ્લું દર્શન એવું કવિ શા માટે કહે છે?

♦ પદ્ય - પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 1) [4]

15. નાયિકાએ મોકલેલ સંદેશ લખો. અથવા

15. 'પથ્થર થરથર ધ્રુજે' કાવ્યમાં શો જીવન-સંદેશ પ્રગટે છે તે જણાવો.

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

♦ ગદ્ય - નીચેના આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [3]

16. વિનોબાજીને ગાંધીજીના પ્રથમ દર્શને શેનો પાઠ મળ્યો ?

- A. શ્રમનો B. ભક્તિનો
C. પ્રામાણિકતાનો D. સત્યનો

17. મણીલાઈની પત્નીનું નામ શું છે ?

- A. મંજુ B. હીરા C. ધીરી D. રાધા

18. શ્રીધર પંત કોણ હતા ?

- A. બાબા સાહેબના પિતા B. તિલકના મિત્ર
C. બાલગંગાધર ટીળકના પુત્ર D. બાબાસાહેબના પુત્ર

♦ ગદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]

19. પ્રફુલ્લ નંદશંકર દવેનું ઉપનામ શું છે?

20. 'મા'ત્માના માણસ' પાઠના સર્જક કોણ છે ?

21. 'સમતા અને બંધુતાના પથદર્શક' પાઠના લેખક કોણ છે?

♦ ગદ્ય - નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. [4]

22. પહેલગામમાં કઈ નદી હતી ?

23. ગાંધીગ્રામમાં પ્રવેશતા જ નાયકને શો પ્રશ્ન થયો ?

24. ઘર નજીક આવતું ગયું તેમ શું આદ્યું જતું ગયું ?

25. માનવ સંસ્કૃતિનો ફાલ કયા ઝાપટાથી બગડી જશે ?

♦ ગદ્ય - પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (any 3) [6]

26. અમરનાથ યાત્રામાં કઈ કઈ સાધન-સામગ્રી સાથે રાખવી જરૂરી છે ?

27. સેલ્વી પંકજમે નાયકનું સ્વાગત કેવી રીતે કર્યું?

28. ભગવાન ભાઈએ દેવાની માને શું આશ્વાસન આપ્યું હતું ?

29. ભાવસિંહજીનાં એક અમલદારને સજા કરવાના ચુકાદાનો પ્રલાશંકરે કેવી રીતે વિરોધ કર્યો ?

♦ ગદ્ય - પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 1) [4]

30. અમરનાથ યાત્રામાં જોવા મળતા પ્રાકૃતિક મનોહર દ્રશ્યો પાઠના આધારે તમારા શબ્દોમાં લખો. અથવા

30. 'સેલ્વી પંકજમ'નું ચરિત્ર - ચિત્રણ કરો.

વિભાગ - C

♦ સમાનાર્થી રૂપે સામ સામે જોડીને લખો. (કોઈ પણ ચાર) [2]

31. ઘર સમાચાર ખબર

32. દૂધ સખી બહેનપણી

33. સમુદ્ર દુગ્ધ ક્ષીર

34. સહિયર આવાસ સદન

35. સંદેશો દરિયો રત્નાકર

♦ નીચેના વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરુદ્ધાર્થી

શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ બદલાય નહિ તે રીતે ફરીથી

લખો. (કોઈ પણ ચાર) [2]

36. ડુંગર ખેડાતો નથી.

37. હું દુઃખ અનુભવી રહ્યો હતો.

38. પંકજમ ની જોડ શોધવી મુશ્કેલ છે.

39. એમાં સાચી રાષ્ટ્રભક્તિ હતી.

40. પાંડવોનો વિજય થયો?

♦ નીચેના શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (કોઈ પણ ચાર) (કોઈપણ 4) [2]

41. રાંધવા માટે એકલું પાણી પહેલેથી તપવા માટે મુકાય છે તે

42. ઘર જેવા સબંધવાળું

43. મોહ પમાડે તેવું

44. હાથમાં પહેરવાનું પાંચવીટીવાળું ઘરેણું

45. લાગણી, બુદ્ધિ કે જીવ વિનાનું

♦ તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ લાપાના માન્ય અર્થ લખો. [1]

46. સૈયર

47. વાયરો

♦ શબ્દોની સાચી જોડણી લખો (કોઈ પણ 2) [1]

48. આગરહ

49 નીસફળ

50. સુસીકસીત

♦ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌસમાં દર્શાવેલ સુચના પ્રમાણે

લખો.(કોઈ પણ છ)

[3]

51. એ હંમેશાં શોષિત, પીડિતજનોના કલ્યાણ અને ન્યાય માટે સંઘર્ષ કરતા રહ્યા (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય કૃદંત લખો)

52. વફાદારી માત્ર પોતાની જ્ઞાતિ પૂરતી જ મર્યાદિત રાખવી એ રાષ્ટ્રદ્રોહ ન કહેવાય? (કૃદંત શોધીને લખો)

53. ડો.બાબાસાહેબ આંબેડકરે મહાડ સત્યાગ્રહની ભૂમિકા રજૂ કરતાં કહ્યું હતું (કૃદંત શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો)

54. એનાથી સવર્ણોને નુકસાન થયું નથી (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય નિપાત લખો)

55. તેમાં ખરી વસ્તુ તો એક માટી જ છે (નિપાત શોધીને લખો)

56. એ વખતે ભરઉનાળામાં પાણીથી ભરેલા માટલા જેવું હતું (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિશેષણ લખો)

57. એના પગ એના ગામ તરફ વળ્યા (વિશેષણ શોધીને લખો)

♦ રૂઢીપ્રયોગનો અર્થ આપી તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (any 2)

[2]

58. આડે આવવું

59. ડાઘા શોધવા

60. આલ ફાટવું

♦ વાક્યોમાં કૌસમાં દર્શાવેલ સુચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ 4) [3]

61. તેણી આંખો રાત્રી ચોળ થઈ ગઈ હતી. (લેખનરૂઢિની દ્રષ્ટીએ વાક્ય સુધારો.)

62. એમણી આંખોમાં આનંદના આંસુ હતા. (લાપાશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સુધારીને લખો)

63. હું જનતાને સેવાને માનું છું. મારો સ્વામી ભગવાનની સાધન પૂજાનું. (પદક્રમ અને પદસંવાદની દૃષ્ટિએ ગોઠવીને ફરી લખો)

64. વેરીઓમાંથી મૂળ રહી ગયાં હોય એમ તમને લાગ્યા કરે છે?(વાક્યમાં પ્રત્યય સુધારો.)

♦ નીચેના સંયુક્ત - સંકુલ વાક્યોને સાદા વાક્યમાં કેરવીને લખો.(કોઈ પણ બે) (કોઈ પણ 2) [2]

65. આ છોકરો બાર વર્ષનો થયો ત્યાં સુધી ગુરુને ઘેર ગયો નહિ.

66. આ વિચાર, આવતાં તો આવી ગયો, પણ એની ભયંકરતાથી ભોજો પોતેધ્રુજી ઉઠ્યો.

67. રામનારાયણ માનતા કે કાવ્યનો વિષય વિચારમય લાગણી કે લાગણીમય વિચાર છે.

♦ નીચેના સાદા વાક્યોને સંયુક્ત - સંકુલ વાક્યોમાં કેરવીને લખો.(કોઈ પણ બે) (કોઈ પણ 2) [2]

68. હું કાદવનું ફૂલ છું. મને હું રજભાત્ર હીન ગણતી નથી. મને એન ગૌરવ છે.

69. ગાડી આવી. તે ભગવાનજીભાઈની સાથે ગાડીમાં બેઠે. એક રોમાંચ અનુભવો.

70. 'સાહેબ, ઈશ્વર દેખાતો નથી. એ ક્યાં રહેતો હશે?'

વિભાગ - D

♦ નીચેના પાઠ્યેત્તર પદ્યના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક - બે વાક્યમાં લખો. [5]

ધ્યારા ગોવિંદ નાં ગુણ ગાશું, રાણાજી !

અમેધ્યારા ગોવિંદ નાં ગુણ ગાશું,

ચરણામૃતનો નિયમ હમારે, નિત્ય ઉઠી મંદિર જાશું રાણાજી,

રાણોજી રુઠશે તો રાજ તજાજશે, પ્રભુજી રૂઠે રે મરી જાશું.

રાણાજી...

વિષના પ્યાલા રાણાજીએ મોકલ્યા, ચરણામૃત કરી લેશું.

રાણાજી...

રામના નામનું જહાજ બનાવશું, તેમાં બેસીને તરી જશું.

રાણાજી...

બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરિધર નાં ગુણ, ચરણકમળ

પરવારીજાશું.

પ્રશ્નો

71. મીરાં કોના ગુણ ગાવાની વાત કરે છે ?

72. મીરાબાઈને કયો નિયમ છે ?

73. રાણાજીએ શું મોકલ્યું ?

74. મીરાં શેમાં બેસીને તરી જવાની વાત કરે છે ?

75. કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

♦ નીચેના પાઠ્યેત્તર ગદ્યખંડને આધારે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક - બે વાક્યોમાં લખો. [5]

ખરેખર આપણે સુકા પાંદડા જેવા ખખડયા કરીએ છીએ, વેળાકવેળાએ કણસ્યા કરીએ છીએ. જીવન આપણે માટેઉપચાર બની ગયું છે, આપણી ચેતનાનો કુવારો હવે ઉચે ઉડી ઉડી શકતો નથી. વૃક્ષો ની અંદર જે જીવન હોય છે, એ ઋતુએઋતુએ બહાર ઉભરાઈ આવે છે. આપણે માણસો વિષે એવું કહી શકીશું ખરા ? આપણી મુઠ્ઠીઓ જકડાતી જાય છે. ખૂલવાનું કેખીલવાનું જાણે આપણે ભૂલતા જઈએ છીએ. આપણે સંસ્કૃતિની મોટી મોટી વાતો કરીએ છીએ એટલું જ , બાકી હજી તો આપણનેપ્રકૃતિની સાથે ચ રહેતા આવડ્યું નથી. આપણે સંસ્કૃતિ ને પ્રકૃતિને વિરોધી શબ્દ માનીને વર્તવા લાગ્યા છીએ એવું તો નથી ને! ઘરમાં વૃક્ષો ઉછેરી શકાય એવી કળા સિદ્ધ કરી ચુકેલા જાપાનવાસીઓને પૂછો કે પ્રકૃતિ અને સંસ્કૃતિ શું છે ? સંસ્કૃતિ પ્રકૃતિ નેભૂલીને ચાલવા જશે તો ભીત ભૂલ્યા જેવું થશે, પ્રકૃતિ એ કોઈનેય મહેરબાની પર નભવાનું આવે ત્યારે જીવનમાં ક્યાંક બધિરતાપ્રવેશી ગઈ છે. એમ માનવું પડે સંસ્કૃતિ તો હંમેશા પ્રકૃતિની ગોદમાં પાંગરી છે. વૃક્ષો, અને શાસ્ત્રો આની સાક્ષી પુરાશે. હુંપ્રકૃતિભાણી પાછા વળવામાં જીવનનો નવોન્મેષ જોઉં છું.

76. આપણે કેવી રીતે ખખડયા કરીએ છીએ ?

77. આપણે શું ભૂલતા જઈએ છીએ ?

78. આપણને ક્યારેલા આવડતું નથી.

79. લેખક શેમાં નવોન્મેષ જુએ છે ?

80. ગદ્યખંડ ને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

◆ નીચેના ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. [5]

81. “મેં નાનપણ થી જોયું છે કે સત્ય બોલવું, સત્યની ઘોષણા કરાવી અને સત્ય શોધવું એ મનુષ્યને માટે સહજ છે, સ્વાભાવિક છે. સત્ય નિષ્ઠા ખરું જોતા કેળવવી પડતી નથી. સમાજ અને ખાસ કરીને મા-બાપો બાળકોમાં જાણે-અજાણે અસત્ય નિષ્ઠા ઉપજાવે છે, કેળવે છે. એ અસત્યનિષ્ઠા દ્રઢમૂળ થયા પછી જ્યારે માણસ પસ્તાય છે ત્યારે માણસને મૂળ સ્વાભાવિક સ્થિતિ પર આવવા માટે પ્રયત્ન કરવો પડે છે : અસત્યનિષ્ઠા ઉતારવાનો ! એમાં જો ફાવ્યો તો સત્યનિષ્ઠા એની મેળે પ્રગટ થાય છે, કેમ કે એ પહેલેથી ત્યાં હતી જ. નાના બાળકો જેવું જુએ છે, સમજે છે અને ઈચ્છે છે તેવું સીધેસીધું પોતાને આવડે તેવી ભાષામાં બોલી જાય છે. એ આગળ જતા અગવડ રૂપ જણાય, ત્યાં મૂંઝાય છે. કેટલાક બાળકો તો ઘણું મૂંઝાયા છતાં એમને સત્યને બદલે બીજું શું કહેવું એ સુઝતું નથી- અરે, સત્યની માંગણી થાય ત્યારે મૂંગા બેસી જવું અને બચી જવું એ પણ એમને માટે અશક્ય છે. કોઈ તાંત્રિક મંત્ર બોલે અને સાપ લાચારીથી પોતાના દરમાંથી બહાર આવે, કેમન આવે, એ પણ આવ્યા વગર રહે જ નહિ, તેવી રીતે માનસ સત્યની માંગણી આગળ સ્વાભાવિક રીતે મંત્રમુગ્ધ થઈ જેમતેમ સત્યનો એકરાર કરી બેસે છે. એ બળ છે સત્યનું અને અખંડ સત્યપ્રત પાળીને સત્યમૂર્તિ થયેલ મૂર્તિનું.”

◆ નીચેના ગદ્યખંડને કાળકથન રીતી પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી ફરીથી લખો. [5]

82. “તમે જાણો છો? આ બાળકોને સર્વ રીતે તૈયાર કરવામાં અમે અમારાથી બને એટલું બધું કરીએ છીએ. મોટા ભાગે સફળતા મળી છે અમને, એમની બુદ્ધિ ને બીજી શક્તિઓને લક્ષમાં લઈ એને લાયક તાલીમ આપવા અમે પૂરો પ્રયત્ન કરીએ છીએ; પરંતુ કેટલાંક બાળકોની બાબતમાં અમે નિષ્ફળ પણ ગયાં છીએ. તમને એક નક્કર દાખલો આપું. પંકજમ્ એ આ સંસ્થાની આગવી સિદ્ધિ છે. એ કાદવનું કમળ છે. તમે પંકજના મિત્ર છો. એનું નામ અમ્માએ જાણીબૂઝીને આ રાખ્યું છે? તમે પંકજમના મિત્ર છો. અમને એનું મોટું ગૌરવ છે.”

◆ નીચેની વિગત આધારે અરજી લેખન કરો. [5]

83. ગુજરાત શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર દ્વારા ગુજરાતની ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓ માટે સુંદર હસ્તાક્ષરસ્પર્ધા યોજવામાં આવી છે. એ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે બોર્ડના અધ્યક્ષને પત્ર લખો.

◆ નીચે આપેલ સુચના મુજબ રૂપાંતર કરો. [5]

84. નીચેના પાઠ્યેતર ગદ્યખંડનું વાદાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો. હું માનું છું કે એક જે કરી શકે છે તે બધા કરી શકે છે. મેં ખાનગીમાં પ્રયોગો નથી જ્યાં, એ ખાનગી છે નહિ, સહુ જુએતોય એ એટલા જ આધ્યાત્મિક રહે એમ મને લાગે છે. આત્મા જ જાણતો હોય ને આત્મામાં જે શમી જતી હોય એવીકેટલીક વસ્તુઓ અવશ્ય છે. પણ એવી વસ્તુઓ મારાથી નથી આપી શકાતી. મારા પ્રયોગોમાં આધ્યાત્મિકતાને હું નૈતિકગણું છે, તે ધર્મ, નીતિની દ્રષ્ટિએ. વળી આત્માની દ્રષ્ટિએ પાળેલી નીતિને હું ધર્મ ગણું છું. અથવા

◆ નીચે આપેલ શબ્દચાદીનો ઉપયોગ કરી 80 શબ્દોમાં લાવાત્મક ગદ્ય લખો.

84. ‘દહેજ : સામાજિક કલંક’ વિશે લાવાત્મક ગદ્યમાં લખો. [શબ્દચાદી: દહેજપ્રથા - સામાજિક રોગ - જ્ઞાતિબંધનો - કરિયાવર - ચીજવસ્તુઓ ભેટ - આર્થિક તંગી - અસહ્ય ગ્રાસ - નિર્દોષ યુવતીઓ - આત્મહત્યા - કરુણ અંજામ - જાગૃત સ્ત્રી - સંસ્થાઓ - યુવાનોનું જાગૃત વલણ - તિલાંજલિ]

◆ નીચે આપેલ વિગતો પરથી આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (કોઈ પણ એક) (કોઈપણ 1) [10]

85. પરિશ્રમ એ જ પારસમણિ

[મુદ્દા: 1. પરિશ્રમનું મહત્વ 2. વર્તમાનયુગનું પ્રેરકબળ-શ્રમ 3. શ્રમનું ગૌરવ શી રીતે વધારીશકાય ? 4. વિદેશોમાં શ્રમયુક્તજીવન 5. પરિશ્રમ પારસમણિ શા માટે ?]

85. વસ્તીવિસ્ફોટ - વિશ્વની ગંભીર સમસ્યા

[મુદ્દા: 1. વસ્તીવધારો થવાનાં કારણો 2. વસ્તીવધારો શાથી? 3. વસ્તીવિસ્ફોટ: વિશ્વની ગંભીરચિંતા 4. વસ્તી નિયંત્રણના માર્ગો 5. વસ્તી શિક્ષણ: એક સચોટ ઉપાય 6. ઉપસંહાર]

85. પ્રદૂષણ: એક સાર્વત્રિક સમસ્યા

[મુદ્દા: 1. પ્રદૂષણ એટલે શું ? 2. પ્રદૂષણના પ્રકાર અને તેનાં ભયસ્થાનો 3. પ્રદૂષણ : યંત્રયુગનીકડવીભેટ 4. પ્રદૂષણ: મહાનગરોનો મહારોગ 5. પ્રદૂષણ - એક માનવસર્જિત આપત્તિ 6. પ્રદૂષણનુંદૂષણ દૂર કરવાના ઉપાયો 7. ઉપસંહાર]

Federation of Academic Association

PAPER - 3

- STD. 12TH GM
- SUB. GUJ.
- MARK 100
- TIME 3 Hour.

વિભાગ - A(પદ્ય આધારિત)

◆ પદ્ય -નીચેના આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [3]

- કવિ નરસિંહના મતે માણસને સમજવામાં કોણે ગરબડ કરી છે?
A. માણસોએ B. ઈશ્વરે C. ગ્રંથોએ D. સંતો-ભક્તોએ
- ભવના અબોલા કાવ્યમાં પુત્રી કોને સંદેશ મોકલે છે?
A. માતાને B. પિતાને C. ભાઈને D. પુત્રને
- ઓલિયો આદમી શા માટે થંભી ગયો ?
A. પથ્થર જોઈને B. ગામલોકોને જોઈને
C. અબળાને જોઈને D. ચુકાદો સાંભળીને

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]

- છેલ્લું દર્શન સોનેટના કવિ કોણ છે ?
- સોનેટમાં કુલ કેટલી પંક્તિઓ છે ?
- 'ભાણી'કાવ્ય કઈ મુળકૃતીમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?

◆ નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. [4]

- કવિ શા કારણે અસ્વસ્થ થયેલા છે ?
- નળરાજા કયા દેશના રાજા છે ?
- રાત્રે કોની વાણી સંભળાય છે ?
- બાના ઘરમાં કોણ માળો બાંધી રહે છે ?

◆ પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ 2) [6]

- છેલ્લું દર્શન એવું કવિ શા માટે કહે છે ?
- કળીયુગનું વર્ણન કરો.
- નાયિકા શો સંદેશો મોકલાવે છે ?
- 'સોનું તો આખરે સોનું જ છે.' - એવું શાથી કહી શકાય ?

◆ નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. [4]

- 'છેલ્લું દર્શન'કાવ્યમાં કવિની મનઃસ્થિતિ નું આલેખન કરો. OR
- નાયિકાએ પતિને મનાવવા શા-શા પ્રયત્નો કર્યા ? તેનું શું પરિણામ આવ્યું ?

વિભાગ - B(ગદ્ય આધારિત)

◆ નીચેના આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. [3]

- બાબાસાહેબને આંબેડકર અટક કોણે આપી હતી ?
A. વિવેકાનંદ B. ગુરુજી મહાદેવ આંબેડકર
C. ગાંધીજી D. પિતાજી
- મણીભાઈની પત્નીનું નામ શું છે ?
A. મંજુ B. હીરા C. ધીરી D. રાધા
- ભોજાએ રહેઠાણમાં શું બનાવ્યું છે ?
A. ફૂબો B. ચુપડી C. વાડો D. ઘર

◆ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]

- 'સમતા અને બંધુતા' નાં પથદર્શક..... ' પાઠનોપકાર કયો છે?

20. 'સૌજન્ય શીલ પ્રભાશંકર' પાઠના લેખક કોણ છે ?

21. 'અનુરુદ્ધ નો ગૃહત્યાગ'પાઠ મૂળ કઈ કૃતિમાંથી લેવામાં આવેલ છે?

◆ નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. [4]

- આંબેડકર શેના પથદર્શક બનીને રહ્યો છે ?
- મહારાજાએ કાશ્મીર આવવા પ્રભાશંકરે કેવી લાલચ આપી?
- અનુરુદ્ધને 'નથી'શબ્દના અર્થની સમાજ ક્યારે પડી?
- ઉછી ડોશીએ કોની પાસે આવરદા ઉછીની માગી ?

◆ ગદ્ય - પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.(કોઈપણ 2) [6]

- આંબેડકરને કેમ શતશત વંદન કરવાનું લેખક કહે છે ?
- બંદરી કરાર ભંગને પટ્ટણીએ કેવી રીતે રદ કરાવ્યો ?
- દેવરાજના બાળપણમાં તેના મા-બાપ શહેરમાં શું કાર્યો કરતા હતા ?
- બંદરી કરાર ભંગને પટ્ટણીએ કેવી રીતે રદ કરાવ્યો ?

◆ નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ 1) [4]

- ડો. આંબેડકરના વિવિધ સત્યાગ્રહો અને તેની અસરો. OR
- મહારાણી વિક્ટોરીયાના હંદેરાના લોર્ડ કર્ઝનના અવળા અર્થઘટનનો પ્રભાશંકરે કેવી રીતે પ્રતિવાદ કર્યો ?

વિભાગ - C

◆ નીચેના શબ્દોને સમાનાર્થી રૂપે સામ સામે જોડીને લખો. (કોઈ પણ ચાર) [2]

31. ધમાલ	-	નયન	-	આંખ
32. માંગલ્ય	-	ગભરાયેલું	-	મસ્તી
33. નશ્વર	-	શુભ	-	ક્ષણભંગુર
34. વ્યાકુળ	-	તોફાન	-	કલ્યાણ
35. નૈન	-	નાશવંત	-	બાવરું

◆ નીચેના વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ બદલાય નહિ તે રીતે ફરીથી લખો. (કોઈ પણ ચાર) [2]

- છેલ્લું દર્શન કરો.
- મણિભાઈ અહિસક બન્યા.
- આંબેડકરના શાળા જીવનના મીઠા સંભારણા હતા.
- સરકારની ન્યાયવૃત્તિ પર લોકોને વિશ્વાસ હતો.
- અનુરુદ્ધ રમતમાં પાછળ પડતો ગયો.

◆ શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો.(કોઈ પણ ચાર) [2]

- જેને આકાર નથી તેવું
- મોટા મુનિ
- નાના કાણાઓવાળો અત્યંત જર્જરિત
- જેનું કાર્ય સિદ્ધ થઈ ચુક્યું છે તેવું

45. તિરસ્કાર પામેલું
- ♦ **તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ ભાષાના માન્ય અર્થ લખો. [1]**
46. જેલ 47. રુડા
- ♦ **નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો (કોઈ પણ 2) [1]**
48. ઉરમી 49. દમપતિ 50. ઝુપડિ
- ♦ **નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌસમાં દર્શાવેલ સુચના પ્રમાણે લખો.(કોઈ પણ છ) [3]**
51. કાંઠે વાતાવરણથી ,..... સફરજનના વૃક્ષ!
(ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય કૃદંત લખો)
52. તંબુઓ તાણીને વસવાટ કરવાની શક્યતા વિશે અમે ખૂબ હવાઈ કિલ્લા બાંધ્યા (કૃદંત શોધીને લખો)
53. ભાયામાં આણેલી ગરમ વાનગીઓ ઠંડી પડી ગઈ હતી (કૃદંત શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો)
54. હું આ શું રસ કાઢવાનો સંયો લાવ્યા? (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય નિપાત લખો)
55. એનું મોત જ હવે માત્ર ઉપાય રહ્યો હતો (નિપાત શોધીને લખો)
56. કુમારોએ ભિક્ષુને વંદન કર્યા (ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિશેષણ લખો)
57. આવા પરમ મહિમાવંત, વિભૂતિમય સૌંદર્યનું સ્થાન બીજું કોણ લઈ શકે? (વિશેષણ શોધીને લખો)
- ♦ **૩ઢીપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (કોઈ પણ 2) [2]**
58. પાણી ભરવું
59. બગડેલી બાજી સુધારવી
60. થોથવાઈ જવું
- ♦ **વાક્યોમાં કૌસમાં દર્શાવેલ સુચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [3]**
61. તે ગરમ થઈ ગયો અને ભાર પૂર્વક જ બોલ્યો. (લેખન ૩ઢેની દ્રષ્ટીએ વાક્ય સુધારો.)
62. એક નાની ચારપાઈ પાસે રેટિઓને પુણીઓ પડી હતી. (ભાષાશુદ્ધિની દષ્ટિએ સુધારીને લખો)
63. પેલો ટેટો એક લાવો વડનો, જુઓ ભાંગીને એને. (પદક્રમ અને પદસંવાદની દષ્ટિએ ગોઠવીને ફરી લખો)
64. હવે વેદાંત અને દર્શનોમાં અભ્યાસ કરવાનો હતો. (વાક્યમાં પ્રત્યય સુધારો.)
- ♦ **નીચેના સંયુક્ત - સંકુલ વાક્યોને સાદા વાક્યમાં ફેરવીને લખો.(કોઈ પણ બે) [2]**
65. સૌને થયું કે આને પણ બોલતાં આવડે છે.
66. મારી પત્નીના મનમાં આશ્ચર્ય અને ગુસ્સાના ભાવો જાગ્રત થયા.
67. ચાકર થઈને રહીશ પણ સિંહાસન ઉપરથી સેવા નહીં કરું.
- ♦ **નીચેના સાદા વાક્યોને સંયુક્ત - સંકુલ વાક્યોમાં ફેરવીને લખો.(કોઈ પણ બે) [2]**
68. એ દોરી હલાવે. આપણે કુદવા માંડીએ. ખેંચી લે, કરડિયામાં પક્યા રહીએ.
69. હું આવ્યો કાશી આવ્યો. ત્યાં બાપુના એક ભાષણની ગરમાગરમ ચર્ચા ચાલ્યા કરતી હતી.

70. આપ જાણો છો. કેવળ હિંદના લાલ માટે નહીં, ભારોભાર બ્રિટનના હિત માટે શ્રી ગાંધીજી વાત કરે છે. ભારોભાર માનવજાતના હિત માટે શ્રી ગાંધીજી વાત કરે છે.
- વિભાગ - D**
- ♦ **નીચેના પાઠ્યેતર પદના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક - બે વાક્યમાં લખો. [5]**
1. એકાંતમાં એકલવાયું લાગતાં
ભલે થયો તું બહુમાં વિભક્ત;
સર્જો ભલે તે રસપરંગે
ભરી ભરી, ચિત્રવિચિત્ર સૃષ્ટિ.
સર્જો ભલે તે જડ ને સજીવની
અનન્ત લીલા તવ ખેલ કાજે,
અને હજીયે તવ એ કલાને
ભલે વહાવી જ રહી તું રાચે.
પરંતુ પૂછું હું? તને બધાં આ
ઓછાં પક્યાં કીડનકો રસે ભર્યા
કે તેં કર્યું સર્જન માનવીનું ?
ને માનવીને ઘડ્યો; પછીયે
અધૂરું થયું રહ્યું તને કે
તેં મૂક્યું તેમાં વળી હૈયું મીઠાનું?
- પ્રશ્નો**
71. આ કાવ્ય કોને ઉદ્દેશીને લખાયેલું છે?
72. પરમાત્મા વિભક્ત કેમ થયા?
73. ઈશ્વરે મા જગતમાં જડ અને ચેતન પદાર્થો શા માટે સર્જ્યા?
74. પરમાત્માએ કરેલા માનવીના સર્જન વિશે કવિ શું કહે છે?
75. કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.
- ♦ **નીચેના પાઠ્યેતર ગદ્ય ખંડને આધારે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક - બે વાક્યોમાં લખો. [5]**
1. મહાસાગરના જળને કોઈ સીમા નથી, ધરતી અને આકાશનું મિલન થતું દેખાય છે, તે દુર દૂરની રેખા સુધી એ વિસ્તરે છે, એના અતળ ઊડાણ નો કોઈ તાગ નથી. એના કાળા ડીબાંગ જળ ચોમેર વિસ્તરે છે. ત્યાં મહાભયંકર ઝંઝાવાત જાગે છે. ત્યારે ત્યાં ડુંગર જેવડા મોજા ઉછળે છે, એમાં ફસાયેલા માનવીની આશા મારી જાય છે. એની બુદ્ધિ હણાઈ જાય છે. એની શક્તિ ગુમ થઈ જાય છે. અને છેવટે જેને કોઈ સહાય નથી તેવો તે ડૂબી જાય છે, મરી જાય છે. એ મહાસાગર જેવી જ ભયાનક નિરાશા છે. એને માપી શકાતી નથી, એનો તાગ લેવાતો નથી, એના તોફાનોનો પાર નથી. એથી એ વિનાશક પણ બને છે. એમાં ફસાયેલો માનવી તરફડે છે, વલખા મારે છે, શ્રદ્ધા ગુમાવી દે છે. હાથપગ જોડીને બેસી રહે છે, અવશ બનેલો તે છેવટે મૃત્યુના મુખમાં હોમાઈ જાય છે. ત્યારે જેમ મહાસાગરમાં ડૂબતા માનવીને જીવનરક્ષક - નૌકા આધાર આપે છે, બચાવી લે છે. નવું જીવન બક્ષે છે, તેમ આશા પણ આવીને નિરાશાના સાગરમાં વિવશ બનીને ડૂબતા માણસ ને તારે છે, બચાવે છે, નવજીવન બક્ષે છે.
- પ્રશ્નો**
76. કોને સીમા નથી ?

77.કઈ ભયાનક નિરાશા છે ?

78. ડૂબતાનેકોણઆધારઆપેછે?

79.માણસને કોણ નવજીવન બક્ષે છે ?

80.ગદ્યખંડ ને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

◆ **ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.**

[5]

81. માણસના મનની અંદર હંમેશાં બે બારીઓ રહેલી છે. એકમાંથી પોતે કેવો છે તે જોઈ શકે અને બીજી માંથી પોતે કેવો હોવોજોઈએ તેનો તેને ખ્યાલ આવી શકે છે શરીર, મગજ અને મન એ બધાં નોખા નોખા તપાસવા એ આપણું કામ છે, પણ તેટલેથીજ અટકી જઈએ તો એનું જ્ઞાન મેળવ્યા છતાં આપણે કંઈ ફાયદો મેળવી શકીશું નહીં. અન્યાય, દુષ્ટતા, અભિમાન વગેરેથી શુંપરિણામ આવે છે અને જ્યાં એ ત્રણ વસ્તુઓ હોય છે ત્યાં કેવી ખરાબી થાય છે, એ જાણવાની પણ જરૂર છે અને એ જાણેથી પણબસ નથી; પણ જાણ્યા પછી એ પ્રમાણે વર્તવાનું છે. નીતિનો વિચાર તો 'આર્કિટેક્ટ'ના નકશા જેવો છે. નકશો પર કેમ બાંધવું તેબતાવે છે; પણ જેમ ચણતર ન કર્યું હોય તો નકશો નકામો થઈ પડે છે, તેમ નીતિના વિચાર પ્રમાણે આચરણ ન કર્યું હોય તોનીતિનો વિચાર નકામો થઈ પડે છે. પણ માણસો નીતિનાં વચનો યાદ કરે છે, તે વિશે ભાષણો કરે છે; પણ તે પ્રમાણે ચાલતા નથી અને ચાલવા માગતા પણ નથી, કેટલાક વળી એમ માને છે કે નીતિના વિચારો લોકમાં નહિ પણ મરણ પછી પરલોકમાંઅમલમાં લાવવાના છે. આ કંઈ વખાણવાલાયક વિચાર ગણાય જ નહીં. એક વિચારવાન માણસે કહ્યું છે કે જો આપણે સંપૂર્ણથવું જ હોય તો આજથી જ, ગમે તે દુઃખો સહન કરીને, નીતિ પ્રમાણે ચાલવું જોઈએ. - ગાંધીજી

◆ **નીચેના ગદ્યખંડને કાળકથન રીતી પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી કરીથી લખો. [5]**

82. તે પાછી ઉછી ડોસી ખાસસા બે વર્ષ જીવ્યાં અને દીકરાના દીકરાના દીકરાને પરિણીત જોઈ શક્યા, ડોશીએ ક્ષીણ અવાજે વૈધને પાસે બોલાવી ધીમે ધીમે તેના કાનમાં કહ્યું, "બેટા, જો તારી બે વરસની આવરદા ઉછીની આપે તો ચોથી પેઢીને પરણેલી જોઈમરું, બેટા, તારે આગળપાછળ ઉલાળધરાળ જેવું કાંઈ નથી, વૈધ બેટા, મારા મોટા છોકરાના વચલા દીકરાનો નાનો છોકરોદોઢેક વર્ષમાં પરણવા જેવડો થશે." વૈધરાજ તો સ્તબ્ધ જ

થઈ ગયા અને અકસ્માત કહો તો અકસ્માત મને ચમત્કાર પણ તે જરાતમાં હૃદય બંધ પડવાથી વૈધરાજ વિદેહ થયા.

વિભાગ - D

◆ **નીચેની વિગત આધારે અરજી લેખન કરો. [5]**

83. તમારી શાળામાં તમે સૌ વિદ્યાર્થીઓ મળીને પંદરમી ઓગસ્ટના દિવસે શાળામાં પ્રાંગણમાં આનંદમેળો (Funfair) યોજવા ઇચ્છો છો. એ માટે પરવાનગી માગતો અરજીપત્ર શાળાના પ્રિન્સિપાલને લખો.

◆ **નીચે આપેલ સુચના મુજબ રૂપાંતર કરો. [5]**

84. નીચેના ગદ્યખંડનું વાદાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો.

કેટલાક મનુષ્યો નિત્ય યુવાન હોય છે. દેહ વૃદ્ધ થાય છતાં એમનો ઉત્સાહી આત્મા તો સદાય યૌવનથી થનગનતો રહ્યો હોય છે ને શક્તિ લાવારસની પેઠે ધુમાડુમ કરી રહી હોય છે. એમની ઇચ્છાશક્તિ અદમ્ય હોય છે ને આદર્શ મહાન હોય છે. જગત જેવું છે તેવું કદી એમને સંતોષ આપી શકતું નથી. **અથવા**

84. નીચેની શબ્દચાદી આધારે લાવાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો.

દહેજપ્રથા - સામાજિક દુષણ - જ્ઞાતીબંધનો - વરપક્ષની માંગણી - ગરીબ માં-બાપની મુશ્કેલી - યુવતીઓની આત્મહત્યા - સરકારનો કાયદો - સમાજમાં જાગૃતિ.

85. નીચે આપેલ વિગતો પરથી આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.(કોઈ પણ એક) (કોઈપણ 1) [10]

83. મોંઘવારીનું વિષયક

[મુદ્દા: 1. પ્રસ્તાવના 2. મોંઘવારી શું છે ? 3. મધ્યમ વર્ગના માનવી નીહાલાકી 4. મોંઘવારી ની સમસ્યાઓ 5. મોંઘવારી ડામવાના પ્રયત્નો ને નિષ્ફળતા 6. ઉપસંહાર]

84. મા તે મા, બીજા વગડાના વા

[મુદ્દા: 1. પ્રસ્તાવના 2. માનું મૂલ્ય શી રીતે અંકાય ? 3. જીવન ઘડતરમાં માતાનું સ્થાન 4. મા વિનાના જીવનની કલ્પના જ અસંભવ 5. ઉપસંહાર]

85. પ્રદૂષણ: એક સાર્વત્રિક સમસ્યા

[મુદ્દા: 1. પ્રદૂષણ એટલે શું ? 2. પ્રદૂષણના પ્રકાર અને તેનાં ભયસ્થાનો 3. પ્રદૂષણ : યંત્રયુગનીકડવીભેટ 4. પ્રદૂષણ:મહાનગરોનો મહારોગ 5. પ્રદૂષણ - એક માનવસર્જિત આપત્તિ 6. પ્રદૂષણનું દૂષણ દૂર કરવાના ઉપાયો 7.ઉપસંહાર]

- ✓ **Step :- 1**
Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.
- ✓ **Step :- 2**
Sign up in My Paper Application
- ✓ **Step :- 3**
Go to Board Paper
- ✓ **Step :- 4**
Set your Medium & Std.
- ✓ **Step :- 5**
Then Click on Your subject.
- ✓ **Step :- 6**
Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

☛ You can see answer key on MY PAPER application in January month.

For Answer Keys Follow the Bellow Given Instructions

Step :- 1

Scan the QR code. And download the MY PAPER Application.

Step :- 2

Sign up in My Paper Application

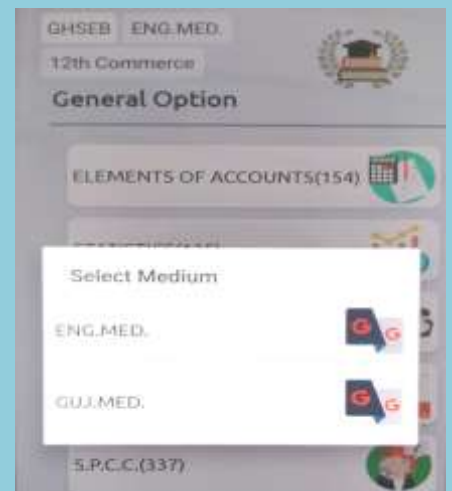
A screenshot of the 'My Paper' application login screen. It features a light blue header with a lightbulb icon. Below the header, there are input fields for 'Mobile Number' and 'Password', each with an eye icon for toggling visibility. A 'LOGIN' button is positioned below the password field. At the bottom, there are links for 'Don't have an account? Sign up' and 'Forgot Password?'.

Step :- 3

Go to Board Paper

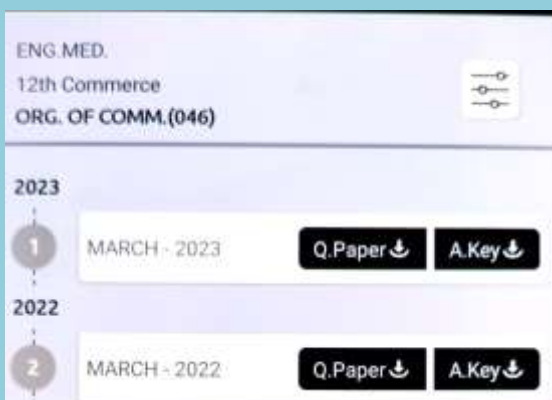
Step :- 4

Set your Medium, Std. & Subject

Step :- 5

Click on Q. Paper to get your Question paper PDF & Click on A. Key to get your Answer Key.

MEMBERS OF FAA

(FEDERATION OF ACADEMIC ASSOCIATION)

**AHMEDABAD
EDUCATION
GROUP**

**BARODA
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**ACADEMIC
ASSOCIATION
OF BHAVNAGAR**

**GANDHINAGAR
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**GONDAL
ACADEMIC
ASSOCIATION
(GCA)**

**HIMMATNAGAR
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**SURAT
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**JAMNAGAR
COACHING
CLASS
ASSOCIATION**

**JETPUR
COACHING
CLASSES
ASSOCIATION**

**JUNAGADH
PRESCHOOL
ASSOCIATION**

**KESHOD
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**JUNAGADH
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**UNITED FOR EDUCATION.
STRENGTH IN COLLABORATION.**

MEMBERS OF FAA

(FEDERATION OF ACADEMIC ASSOCIATION)

**MEHSANA
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**PORBANDAR
ACADEMIC
ASSOCIATION
(P.A.A.)**

**ACADEMIC
ASSOCIATION OF
SURENDRANAGAR**

**RAJKOT
COACHING
ASSOCIATION**

**VERAVAL
ACADEMIC
ASSOCIATION
VAA**

**VADODARA
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**THE
VARACHHA
CLASSES
ASSOCIATION**

**COACHING
CLASSES
ASSOCIATION
RAJKOT**

**VALSAD
ACADEMIC
ASSOCIATION**

**SURAT
EDUCATIONAL
ASSOCIATION**

**SMRUTI
CLASSES VYARA
DIST. - TAPI**

